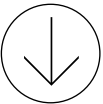

Měsíčník MČ Praha 7 – zdarma, červen 2020

Obuljet

3	Potkáváme je	Zelinář a pěstitel Jiří Buchal
4	Aktivní 7	Vše, co byste měli vědět
7	What’s up	Výběr zpráv v angličtině a ukrajinštině
8	Téma	Zásady správného třídění a úskalí recyklace odpadu
14	Rozhovor	O horách textilu, šití i práci v továrně s Lenkou Vackovou
18	Osudy	Malířka Vlasta Vostřebalová-Fischerová
20	Kulturní přehled	Přehled kulturního dění na Sedmičce
22	Kultura	Pozvánky na zajímavé kulturní akce
24	Sonda	Doba postkoronavirová očima lékaře
26	Hyde Park	Jak zmírnit dopady pandemie po ukončení nouzového stavu?
28	Archiv	Pokračování seriálu o počátcích MHD v Praze
30	Zaostřeno	Dluhy, exekuce a insolvence v době pandemie
31	Stalo se	Co se stalo v květnu a nemělo by vám ujít
32	Dětem	Čas zmrzlin a výletů
33	Info	Další praktické informace

Inspirujte Hobulet
Máte tip na článek nebo zajímavou osobnost? Napište nám na email: hobulet@praha7.cz. Za inspiraci předem děkujeme.

Tak to vidí

Martin Groch (1990) je původem slovenský kreslíř a grafik pracující střídavě ve svém studiu na Letné a v uznávaném německém studiu Hort Berlin. V minulosti spolupracoval například s festivalem populárně-vědeckých filmů v Olomouci, časopisem Era 21 nebo Moravskou galerií. V komiksové soutěži Arnal o nejlepšího nového superhrdinu nebo padoucha vyhrál v roce 2011 první místo za „inkoustovou skvrnu“ Michala. Pro Hobulet ilustroval obálku a rubriku Téma.

Valentýna Janů (1994) je vizuální umělkyně zabývající se mimo jiné i fotografií. Vystudovala fotografii na pražské FAMU a momentálně pokračuje ve studiu na Akademii výtvarných umění. Její práce byly k vidění ve Veletržním paláci Národní galerie, v brněnské Fait Gallery nebo v Galerii hlavního města Prahy. Pro Hobulet pořídila snímky Lenky Vackové a Jiřího Buchala.

Návštěva superhvězdy

Sloupek Jindřicha Šidla
Autor je novinář redakce Seznam.cz.

V naší rodině se už léta pečlivě střeží jedna fotografie a jedna legenda. Tedy, je jich víc, ale tahle se teď časově nejlip hodí.

Ta fotka vznikla v červnu 1990 před hotelem Belvedere na třídě Milady Horákové a je na ní všechno z té doby: lešení na budově polikliniky, zašlé domy, taxík Škoda 120, můj tchán Petr Nosálek plus páreček mladých Američanů.

Jak říkám, celkem běžný obrázek těch časů - snad až na jména těch cizinců, kteří v Belvederu nocovali. Mladá žena se jmenuje Natalie Merchantová, povoláním je to zpěvačka skupiny 10 000 Maniacs, a onen čerstvý třicátník... Michael Stipe.

Ano, TEN Michael Stipe, jedna z největších hvězd světového rocku posledních 30 let, zpěvák skupiny R.E.M., chlapík, který už tehdy nemohl vyjít v Americe na ulici, jehož ale v té době v Praze skoro nikdo neznal, takže mohl s tchánem na snídani vyrazit i do bufetu U Hradeb a podle oné legendy tam nad kakaem a chleby s vajíčkem zazpívat první verzi svého asi největšího hitu Losing My Religion.

V dubnu 1990 přijel do Československa poprvé papež Jan Pavel II. a sloužil mši na Letenské pláni. Václav Havel tehdy prohlásil, že neví, zda ví, co je to zázrak, ale že se mu zdá, že se ten zázrak odehrál právě tehdy, když papež vystoupil na ruzyňském letišti ze svého speciálu.

Myslím, že se ve vši úctě mýlil. A že skutečný zázrak přišel až 6. června, kdy světová superstar Michael Stipe přejel v rozhrkaném autobuse z Německa do veselého, svobodného a strašlivě zanedbaného města, aby s obrovským časovým zpožděním vystoupil v Malé sportovní hale na Výstavišti před pár stovkami lidí, z nichž hodně přišlo na dalšího člena neuvěřitelné výpravy, britského písničkáře Billyho Bragga, salonního levičáka s domem na pobřeží v Brightonu, který mimochodem onen koncert zakončil v jednu v noci zpěvem Internacionály. Dost dlouho mu pak prý trvalo, než pochopil, proč mu odpovědí byla smršť kelímků s pivem už řádně podroušeného publika.

Tohle byla Praha jara roku 1990 a zrovna v tomhle čase se to snad může připomenout, když v tom naše městská část sehrála tak významnou, přímo historickou úlohu.

Když o dva měsíce později dorazili The Rolling Stones, byl to už cirkus se vším všudy, s obřím aparátem a stotisícovým davem na Strahově. A i když organizace této akce, kde hrál mimochodem jako host vážený obyvatel Letné Vladimír Mišík, byla taky dost svérázná, příběh utajené hvězdy Michaela Stípea v Holešovicích by měl jako těžko překonatelný navždy zůstat zapsán v kronice našeho obvodu. Na tom hotelu na „Miladě“ bude jednou pamětní deska. ●

Krkovičkou nepohrdnu

V Království u Kolína hospodaří už čtvrtou generaci. „Se zemědělstvím začínal už můj praděda. Dědovi pak v roce 1958 pole znárodnili a v roce 1990 jsme to zase převzali,“ načrtává historii firmy Jiří Buchal, který čerstvou zeleninu do stánku v tržnici vozí již 24 let. V mládí chtěl být sice opravářem nebo kosmonautem, zemědělství má ale přeci jen v genech. „Vyrostl jsem v tom, od osmnácti jezdím na trhy a je to práce jako každá jiná. Jedeme v tom celá rodina. Na poli pracuje bratr s otcem, já s manželkou a maminkou pak obstaráváme prodej. V sezoně si najímáme další spolupracovníky.“

Na 120 hektarech půdy pěstují celoroční sortiment zeleniny od cibule, cukety, kapusty či okurek po zeli a dýně Hokkaidó. Poslední tři roky se u nich daří i melounům. „Momentálně máme na sedmdesáti procentech polí obiloviny a na zbytku zeleninu. Každý rok to měníme, půda si totiž potřebuje odpočinout.“ Svoji zeleninu kromě zákazníků v tržnici dodávají i do restaurací, třeba řetězce Ambiente, nebo do školních jídelen na Kolínsku.

V sezoně vstává Jiří už ve čtyři hodiny ráno, aby byl od šesti na tržnici. „Do postele chodím nejpozději v deset, momentálně vlastně dřív než moje děti,“ směje se Jiří, který v hale 22 potkal před patnácti lety i svoji manželku, jež tu pomáhala své babičce s prodejem květín.

Stejně jako všichni pěstitelé je i Jiří rád, že se trh zase otevřel. „Měli jsme vlastně tak trochu štěstí, zasáhlo nás to v nejlepší okamžik, loňskou úrodu jsme měli téměř kompletně prodanou a zbylá zelenina se k lidem dostala i tak. Samozřejmě, že jsme ten pokles pocítili, ale nestěžuji si. Když jde o zdraví, musíme být soudní. Nejvíc jsem se bál, aby si k nám naši zákazníci zase našli cestu. Naštěstí na nás nezapomněli.“ Mnohem větší vrásky na čele mu dělá počasí. „Sněhu moc nebylo, prší také poskovnu a v naší oblasti obecně té vláhly moc není. Prodat úrodu je tak mnohem menší problém. Hlavní je, aby nám vůbec něco vyrostlo,“ strachuje se Buchal.

Sám má zeleninu rád, ale nejradší takzvaně propasírovanou přes pašika. „Stále si krouháme zeli, nakládáme okurky, ale krkovič také nepohrdnu, však jsem kluk z vesnice. Mám skoro metrák a určitě nejsem takto udělaný po bramborách,“ dodává s úsměvem.

Svá pole pravidelně hnojí kravským hnojem a v rozumné míře používá i chemické postřiky. Jinak to podle něj ani nejde. „Zcela bez chemie to můžete dělat leda tak na nějaké malé zahrádce. Mandelinku na velkém prostoru ručně nesebere. V Česku je navíc tak obrovská kontrola používaných látek, že pokud máte jistotu, že ovoce nebo zelenina vyrostla u nás, pak je to skoro jako bio kvalita v Německu, kde se chemikálií může v zemědělství používat daleko víc než u nás,“ uklidňuje zemědělec, který doufá v pokračování rodinné tradice. „Rodičům táhne na sedmdesátku, tak samozřejmě přemýšlím, co a jak dál. Naštěstí se synovi na polích líbí, táhne také ke strojům, pomáhá nám je opravovat, tak snad to jednou celé převezme.“ ●

- Zprávy z radnice
- Pro seniory
- Akce a festivaly
- Komunita a neziskovky

Školy, školky a solidarita

Sloupek Jana Čížinského
Autor je starosta Prahy 7

Milí sousedé, máme za sebou zápisy do mateřských a základních škol, které se ze zřejmých důvodů až na výjimky uskutečnily dálkově, bez přítomnosti dětí a rodičů. Mohu s radostí oznámit, že stejně jako vloni byly do školek přijaty všechny tříleté děti, jejichž rodiče o školku projeví zájem, a do základních škol úplně všechny spádové děti. Za tímto konstatováním se skrývá mnoho let práce (školky a školy jsou jednou z našich hlavních výzev už od voleb v roce 2014) a také velký objem peněz, které Sedmička investuje do pedagogů a budov. Tady nacházejí své dobré uplatnění finance, jež získáváme z daní. Málokdo platí daně rád, ale je třeba si také otevřeně říci, že dobrá dostupnost školek je faktor, který má podstatný vliv na život v Praze 7 i na ceny zdejších nemovitostí. Mezi lidmi na Sedmičce je mnoho těch, kteří ochotně pomohou ostatním, když k tomu dostanou příležitost. Znovu to ukázalo množství těch, kdo pomáhali během nástupu koronavirové epidemie. Rádi bychom tento cenný potenciál zkusili využít v projektu, jemuž říkáme „Solidarita od sousedů - SOS7“. Smyslem je propojit na Sedmičce solidární dárce s lidmi ve finanční nouzi. Radnice zde bude figurovat jako garant a zprostředkovatel, který představí příběhy potřebných a nabídne veřejnosti možnost finančně jim pomoci prostřednictvím transparentního účtu. S detaily vás brzy seznámíme. A pozvání na závěr: přijďte si prohlédnout naši novou radnici. Podrobnosti jsou v pozvánce na této straně. ●

Zasedání zastupitelstva

Zasedání zastupitelstva MČ Praha 7 je naplánováno na pondělí 22. června od 17 hodin v zasedací místnosti na radnici U Průhonu 38. V jakém režimu se zasedání zastupitelstva uskuteční, se dozvíte na webu radnice.

Co schválili zastupitelé v dubnu a květnu?

S ohledem na opatření spojená s pandemií Covid-19 se zasedání Zastupitelstva MČ Praha 7 v dubnu a v květnu konala vzdálenou formou prostřednictvím videokonference. Pro veřejnost bylo zasedání přenášeno online, občané měli možnost se k jednotlivým bodům vyjádřit prostřednictvím SMS. V dubnu se zastupitelé věnovali především opatřením souvisejícím s aktuální mimořádnou situací. Schválili mimo jiné změnu pravidel Humanitního fondu, jež městské části umožňuje formou bezúročných půjček operativně pomáhat těm, kteří se v souvislosti s koronavirem dostali do nepříznivé životní situace. Dále projednali možnost posunutí termínů realizace akcí, jež byly podpořeny formou dotací, ale nemohly se během nouzového stavu uskutečnit. Zastupitelstvo také schválilo podání ústavní stížnosti proti usnesení Vlády ČR, které bezdůvodně omezilo, o čem mohou zastupitelstva v nouzovém stavu jednat. V květnu pak zastupitelé mimo jiné odsouhlasili žádost na MHMP o svření pozemku nad OC Stromovka. Městská část chce prostřednictvím architektonické soutěže pozemek upravit na příjemný veřejný prostor a místo setkávání. Zastupitelstvo rovněž přijalo deklaraci, která nájemcům obecních nebytových prostor, jejichž provoz omezila vládní opatření, zaručuje odpuštění nájmu ve výši 80 %. Sedmá městská část podnikatelům, kulturním institucím a dalším organizacím přináší jistotu, že se dočkají pomoci, bez ohledu na nekonceptční a nepředvídatelný postup vlády. ●

→ www.praha7.cz

Parkovací oprávnění

V pondělí 11. května byl v Praze obnoven provoz zón placeného stání. Dobrou zprávou je, že prodloužení parkovacích oprávnění není nutné řešit okamžitě. Všechna oprávnění platná v době přerušení provozu ZPS placeného stání jsou ode dne skončení jejich platnosti automaticky prodloužena o 56 dní. Prodloužení je kromě osobní návštěvy výdejny parkovacích oprávnění na radnici v přízemí nebo v IC Milady Horákové možné provést také online na stránce: <https://osu.zpspraha.cz/login>. Pokud nemáte zajištěn přístup, lze si jej jednoduše zřídit u pracovníků Výdejny parkovacích oprávnění. ●

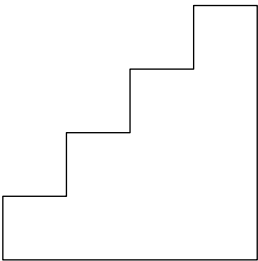
Inzerce zdarma

MČ Praha 7 všem firmám, podnikatelům, živnostníkům a dalším organizacím, které mají sídlo či provozovnu na Sedmičce, nabízí bezplatnou inzerci v Hobuletu ve formátu 1/8. Nabídka osminky zdarma platí do konce roku 2020 a je možné ji využít opakovaně. Nadále lze využít také placené inzerce. Více informací vám poskytne Petra López na emailu: lopezp@praha7.cz nebo na tel.: 773 006 787. www.praha7.cz/inzerce ●

Obnovený provoz úřadu

S ohledem na uvolňování přijatých opatření se úřad městské části vrátil k běžné otevírací době (pondělí a středa 7.30-12 a 13-18, úterý a čtvrtek 7.30-12 a 13-15, pátek 7.30-12 a 13-14). V běžném režimu funguje také Informační centrum Milady Horákové 2. Upozorňujeme, že některá pracoviště mají odlišné úřední hodiny nebo je před návštěvou nutné objednat se předem. Veškeré potřebné informace najdete na webových stránkách radnice. A na úřad nemusíte jen za úředníky. V době úředních hodin je v provozu také kavárna nejen s nabídkou výborné a cenově dostupné kávy. Přes poledne tu můžete i poobědvat a navíc v červnu mají studenti a senioři 20% slevu. ●

→ www.praha7.cz

Se starostou na střeše

Zveme vás na Den otevřených dveří nové radnice Prahy 7 (U Průhonu 38) a neformální setkání se starostou a dalšími radními na střešní terase (8. patro) ve středu 10. června. Novou radnici si můžete prohlédnout od 16 do 18 hodin, setkání s vedením se uskuteční od 18 do 20 hodin. Přijďte se zeptat na to, co vás zajímá, a zároveň se pokochat unikátním výhledem na Holešovice. ●

Park U Vody hledá jméno

Radnice připravuje architektonicko-krajinářskou soutěž na novou podobu území podél ulice Varhulíkové po most Barikádníků, občas označovaného jako park U Vody. V parku bude v nejbližší době probíhat sběr dat formou strukturovaných rozhovorů s cílem poznat uživatele a rozklíčovat potenciály území. Získané informace se stanou podkladem pro soutěžní zadání. O výsledcích dotazníku a průběhu příprav samotné soutěže bude městská část průběžně informovat. Park bohužel doplácí na dlouhodobou opuštěnost a relativně špatnou přístupnost a dosud ani nemá svůj vlastní oficiální název. Máte nějaký nápad, jak tuto oblast pojmenovat? Své návrhy můžete zaslat prostřednictvím formuláře na webové adrese www.praha7.cz/jmeno-parku, poštou na adresu úřadu U Průhonu 38 nebo odevzdat na podatelně v přízemí radnice. Vítězný návrh by pak Praha 7 mohla předložit místopisné komisi hlavního města. ●

Vzpomínky - „Márnice“ ve firmě Ferra

Poslední dny bojů při odchodu Němců jsem měl mnoho práce. Abych mohl klidně a nerušeně vykonávat svoji službu v okrese, kde bylo více mrtvých po bytech a také mnoho zastřelených našich bojovníků a Němců na stanicích první pomoci, odešel jsem z domu ráno již ve tři hodiny. V tu dobu se nestřílelo... Prohlédl jsem hlášené případy a pak jsem nařídil, aby všichni zastřelení bojovníci a padlí Němci byli sneseni do dvorany firmy Ferra. Zde jsem za asistence policie sepisoval protokoly a ohledací listy. Pak jsem svým pomocníkům nařídil, aby k padlým nebyla připuštěna veřejnost a aby zhotovili seznam padlých. Ten měli vyvěsiti na vrata po informaci veřejnosti. Mimo ten jsem jeden průklep určil pro policejní orgány a originál pro mne. Na oběd jsem šel domů odpoledne po čtvrté hodině. Domů jsem však přišel po páté hodině... Doma jsem byl zastřelen, a také lékárna z Habrmanovy ulice... Jen byly dotazy, kam mne odvezli... Po krátkém odpočinku a po občerstvení jsem se vrátil do Ferry. Zde jsem se dozvěděl původ oné pověsti: Když byl sestaven seznam padlých bojovníků, dal jeden spolupracovník originál stranou a připsal na list moje jméno velkým písmem na znamení, že ten list patří mně. Přišel druhý, nic neprohlížel a připevnil list na vrata Ferry. Asi za hodinu dostavil se nějaký příbuzný padlého bojovníka a chtěl vidět zabitěho. Přitom se tázal, kde já ležím. Bylo mu odpověděno, že dr. Matějka šel na oběd a zase se vrátí. Nato přichází upozornil: „Ten se nevrátí, byl zabít a také již je do seznamu připsaný“... Šli se ven podívat a shledali, že na listině je skutečně moje jméno. Proto dostala také policie hlášení o mém zastřelení... Trvalo to zase více dní, než mne Holešovice přijaly mezi živé. Když byl u Trojského mostu tábor lidu, vzbuzovala moje přítomnost veliké podivení a pozornost. Diváci mne srdečně zdravili... ●

Ze vzpomínek MUDr. Josefa Matějky poskytl vnuč Tomáš Pudil
Foto – Rozbité domky u původního Trojského mostu, květen 1945, archiv Stanislava J. Václavovice

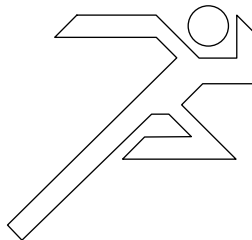
Smutné výročí Milady Horákové

V sobotu 27. června uplyne 70 let od úmrtí národněsocialistické političky a právničky Milady Horákové, která byla toho dne v časných ranních hodinách popravena za údajné spiknutí a velezradu během komunistických politických procesů v 50. letech minulého století. Byla jedinou ženou popravenou během těchto vykonstruovaných procesů. Díky své neústupnosti se stala symbolem odporu proti vládnoucí komunistické straně. Přijďte uctít její památku i památku všech dalších obětí komunistického režimu na pietní akt, který se uskuteční v pátek 26. června od 10 hodin u pamětní desky JUDr. Milady Horákové v ulici Milady Horákové 2. Zájemci si také mohou již od pondělí 22. června odnést ze sousedního informačního centra plakát připomínající toto smutné výročí a odkaz. Miladu Horákovou si můžete přijít připomenout také v sobotu 27. června od 18 hodin do kina Bio Oko. Radnice Prahy 7 ve spolupráci s kinem připravují zajímavý filmový program, o kterém se již brzy dozvíte více. ●

Zase sportujeme

Běžecké centrum Running Mall znovu otevírá náruč všem běžcům. Vždy v pondělí a ve čtvrtek ve večerních hodinách můžete s trenéry a dalšími nadšenci vyběhnout na pětikilometrovou trasu na Letnou a do Stromovky, kde se naučíte nejen správné dýchání a postoj. Pátky jsou naopak věnovány konkrétní technice běhu. Tyto tréninky jsou určeny jak pro začátečníky, tak i pro pokročilé a jsou zdarma. Více informací a kompletní rozvrh tréninků najdete na webových stránkách centra. ●

→ www.runningmall.cz

Ty-já-tr hledá herce

Máte doma dítě ve věku 4 až 14 let? Chcete, aby umělo správně mluvit, sdělit svůj názor a nebálo se vystoupit na veřejnosti? Dětský divadelní soubor Ty-já-tr hledá pro školní rok 2020/2021 nové členy. Přijímací zkoušky se konají na domovské scéně divadla v Divadelním klubu Letka v Letohradské 44 ve dnech 10. a 23. června od 14 do 18.30 hodin. Ke zkouškám si každý připraví básničku či prózu a lidovou písničku (vše z paměti). Více informací vám poskytne vedoucí souboru Radka Tesárková na tel.: 602 610 419. ●

→ www.ty-ja-tr.cz

Odpuštění nájmu nebytových prostor

Zastupitelstvo MČ Praha 7 odsouhlasilo deklaraci, která nájemcům obecních nebytových prostor, jejichž provoz omezila vládní opatření, zaručuje odpuštění nájmu ve výši 80 % za období března-září. Odpuštění nájemného se týká prostorů využívaných k podnikatelské, umělecké a veřejné neziskové činnosti. Jedná se o zhruba 290 provozoven. Více informací získáte na emailu: novotnab@praha7.cz nebo na tel.: 734 680 241. ●

Přístav 7 pro seniory

každé úterý 12.30 PC/Android Help – poradna na PC, tabletu nebo chytrém telefonu

každý čtvrtek 14.00 Hrajeme pétanque

každý čtvrtek 15.30 Pro radu na zahradu (v komunitní zahradě Botanicula)

každý čtvrtek 15.30 Kondiční a zdravotní cvičení

1. 6. 12.30 Fotime Trojský zámek – fotoprocházka, 15.10 Deskové a karetní hry

1. a 8. 6. 14.30 Šachový klub

2. 6. 14.00 Břevnovský klášter a okolí – procházka

4. 6. 14.15 Základní věci člověka – nad kávou o životě a smrti, 15.00 První semínko aneb Přístav 7 znovu ožívá – zahradní slavnost s bohatým programem, 16.00 Poradna pro pozůstalé

5. a 26. 6. 9.00 Psychologická poradna (50 min konzultace)

8. 6. 9.30 Zajímavé osudy podnikatelů Rottů – přednáška

8. 6. 11.00 Alzheimerova choroba není jen běžné zapominání – přednáška

9. 6. 8.45 Posázavskou stezkou kolem vyhlídek – turistický klub

9. a 16. 6. 15.00 Čtení z Malého prince – hlasová interpretace Jana Maghreba

10. 6. 10.00 S Krokodýly na zahradě – setkání s dětmi s kombinovaným postižením, 10.00 Procházka po stopách podnikatelů Rottů II.

10. a 24. 6. 14.00 Android poradna s O2 Guru

15. 6. 12.30 Fotime oboru Hvězda – fotoprocházka

16. 6. 14.30 Setkání s Ami Luong z Vietnamu aneb jak se kotví v Česku

19. 6. 9.00 Prevence demence – individuální poradna

22. 6. 8.30 Fotime Sedlec, Nové Dvory a Kačínu – fotoprocházka

Akce jsou zdarma.

Program → www.elpida.cz/online

Jankovcova 8b, Po–Čt 8.30–17.00, Pá 8.30–14.00. Rezervace nutné: 222 264 846, pristav7@elpida.cz. Projekt Rozvoj vzdělávání a kulturního centra Přístav 7 je spolufinancován Evropskou unií. → www.pristav7.cz

Uličník - Kostelní

Ze srdce původní rybářské osady Bubny vybíhá směrem na letenský kopec ulice Kostelní. Ačkoli vznikla až v osmdesátých letech 19. století, její název je odvozen od nejstarší sakrální stavby v Praze 7 - kostelíka sv. Klimenta. Ten je poprvé zmiňován v roce 1273, byl založen byl bezesporu mnohem dříve. V druhé polovině 19. století přestával mnohokrát představovaný a rozšiřovaný svatostánek dostačovat, již od devadesátých let 19. století bylo proto v plánu postavit nový kostel. To se podařilo až na počátku první světové války, kdy byl vysvěcen chrám sv. Antonína Paduánského na Strossmayerově náměstí. Kostel sv. Klimenta obklopuje původní bubenský hřbitov. Už od poloviny sedmdesátých let 19. století se zde ale již nedostávalo volného místa, poslední pohřeb tu proběhl v květnu 1886. V té době už více než deset let fungovalo nové pohřebiště ve Strojnické. Na malém hřbitově se zachovalo několik náhrobků, zajímavý je vlevo od vchodu hrob vojáka Václava Hory (na snímku), účastníka prusko-rakouské války, s figurální plastikou s nápisem: „Václav Hora, voják 18. praporu myslivců. Tento statečný hrdina vrhl se dne 26. června 1866 v bitvě u Podola (dnes Podolí nedaleko Svijan, pozn. aut.) v noci do řeky Jizery a zapálil před blízcím se nepřitelem most. Dne 29. června byl v bitvě u Jičina těžce raněn a do zajetí do Žitavy odvezen. Od svého otce do Prahy přivezen, podlehl svým ranám dne 19. října 1866 v stáří 25 roků.“ Tak jako v celé řadě letenských ulic se v Kostelní ještě na přelomu 19. a 20. století rozkládaly areály průmyslových firem. Zasahovaly sem například budovy společnosti Novák a Jahn, výrobce zařízení pivovarů, nebo firmy na výrobu topných těles J. Kudlicz. Přimo zde pak (v čp. 1109/16) sídlila do roku 1912 smaltovna Šimon a spol., která vyráběla „vývěsky, štíty, orientační uliční tabulky, zemské znaky, orly, tabulky k rostlinám pro parky a školní zahrady, štítky na dveře pro úřadovny, hotely, továrny a soukromé i veřejné budovy.“ Blízkost centra a poloha poblíž Letenských sadů (za Rakouska nazývaných sady Korunního prince Rudolfa) sem ale čím dál víc lákaly stavebníky. Růst ceny pozemků vedl majitele továren k ukončení výroby a prodeji parcel. Jedním z prvních byl dům na rohu s Kamenickou zvaný Belvedere nebo U sv. Jiří, který v roce 1897 navrhl tehdy začínající architekt Bedřich Bendelmayer. I když dnes není považován za „prvoligového“ architekta, jeho kariéra je přes-to podivuhodná. Během více než tří desítek let se posunul od secese až po ryzí modernu. V Praze 7 navrhl netradiční dům v ulici V Hájí (čp. 1069/30). V dolní části ulice Kostelní pak před první světovou válkou vznikly tři pozdně secesní činžovní domy (čp. 12-16) podle návrhů Bohuslava Homoláče (1883-1967). Ten byl, soudě podle počtu realizací v tomto období, mezi stavebníky v Praze 7 mimořádně oblíbený. Další stavební ruch zde vypukl až na samém konci první republiky, kdy v horní části ulice začaly v letech 1937-1942 růst muzejní budovy - dnes Národní technické a Národní zemědělské muzeum. Hned po dokončení je zabrala německá okupační správa. V soutěži na dvojici budov zvítězil Milan Babuška, který měl stavbu doslova před očima, bydlel totiž na Letenském náměstí. Vznik obou budov také znamenal konec pro sportovní areál německo-židovského klubu DFC, který zde měl v meziválečném období hřiště se zázemin. ●

Rubriku připravuje Stanislav J. Václavovic, foto – Hrob vojína Václava Hory, hřbitov u kostela sv. Klimenta, archiv autora

Advokát radí Prominutí zmeškání lhůty kvůli nařízené karanténě

Už delší dobu se soudím o neplatnost výpovědi z nájmu bytu. Na počátku května mi byl doručen rozsudek, který výpověď označil za oprávněnou. Chtěla jsem podat odvolání, ale vše se mi zkomplikovalo kvůli těm současným opatřením, protože jsem kvůli návratu ze zahraničí, kde jsem byla navštívit dceru, byla dána do karantény. Dopis s odvoláním jsem tak nemohla odeslat ve lhůtě. Bohužel ani neumím s počítačem a nemám ty různé datové schránky nebo elektronické podpisy. Jde s tím něco dělat? Nebo bude výpověď platit a musím se odstěhovat?

Zmeškání podání odvolání v obdobném případě může být samozřejmě velký problém. Rozhodnutí o platnosti výpovědi v případě nepodání včasného odvolání nabude právní moci a byt byste pak měla opustit. Pokud by se tak nestalo, mohla by následovat žaloba na vyklizení nemovitosti a případně i její vyklizení exekutorem, pokud by soud žalobě vyhověl.

Přesto v daném případě nemusí být ještě vše ztraceno. V současné mimořádné situaci v souvislosti s pandemií je namístě upozornit na zvláštní úpravu prominutí zmeškání lhůt v zákoně č. 191/2020 Sb. (tzv. lex Covid), který přinesl řadu opatření ke zmírnění dopadů epidemie a vládních nařízení na ni reagujících.

V rámci občanského soudního řízení lze zažádat o prominutí zmeškání lhůty, pokud vám mimořádné opatření při epidemii znemožňovalo nebo podstatně ztěžovalo podat odvolání. Pokud nemáte elektronický podpis a ani datovou schránku, tak je zřejmé, že bez opuštění vašeho bytu, a tedy porušení pravidel uložené karantény jste odvolání na poště podat nemohla, protože byste tím porušila nařízená omezení karantény. Tuto argumentaci použijte v žádosti o prominutí lhůty.

Žádost o prominutí lhůty byste měla podat do 15 dnů od ukončení nebo zrušení „mimořádného opatření, z něhož plynulo omezení zne-možňující nebo podstatně ztěžující učinění úkonu“. Lhůta pro podání návrhu podle věty první však neskončí dříve než 15 dnů po ukončení nebo zrušení nouzového stavu. Tedy ačkoli vám nařízená karanténa skončila třeba již v průběhu května, tak možnost podat žádost máte až do 15 dnů po konci nouzového stavu.

Spolu se žádostí o prominutí lhůty podejte k soudu i samotné odvolání. Soud následně posoudí, jestli zde byly dostatečné důvody pro prominutí zmeškání lhůty, pokud dojde k závěru, že ano, tak bude odvolání přijato a jeho důvodnost posouzena odvolacím soudem. ●

Rubriku připravuje Mgr. Jan Vobořil, Ph.D., spolupracující advokát Iuridicum Remedium, z. s. (luRe).

Trápí vás dluhy nebo exekuce? Máte potíže s bydlením nebo vás trápí krátkodobé pronájmy ve vašem okolí? luRe nabízí zdarma možnost konzultace právních problémů s advokátem na tel.: 776 703 170. www.iure.org

MINT Market se vrací

Venkovní prostory Pražské tržnice ožíví v sobotu 6. června téměř sto stánků s módou, designem, šperky, doplňky a celou řadou originálních autorských výrobků, které jinde nekoupíte. Trh doplní doprovodným programem. Akce potrvá od 10 do 18 hodin před restaurací SaSaZu, čtyřtíhož společnosti jsou vítáni a vstup je zdarma. ●
→ www.mintmarket.cz

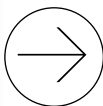

Právní rady

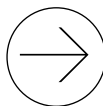
Nevíte si rady s nějakou právní otázkou? Přijďte ji bezplatně prokonzultovat do právní poradny, a to ve dnech 10. a 24. června v zasedací místnosti č. 2.09 na nové radnici od 15 do 18 hodin. Poradna je určena výhradně pro seniory z Prahy 7 a další potřebné na základě doporučení sociálního odboru.

Town Hall News

Following 25 May it will still be mandatory to wear a face mask indoors, on public transport including taxis, and everywhere there are at least 2 persons separated by less than 2 metres unless they are members of the same household. ● You can find information on epidemiological measures including travel on the website of the Czech Ministry of the Interior: <https://www.mvcr.cz/clanek/coronavirus-informace-mv.aspx>; further information on the Prague website <https://metropolevsech.eu/cs/news/> and <https://www.facebook.com/metropolevsech/>. ● Paid parking zones have been in effect again since 11 May. Parking permits have automatically been extended by 56 days. Further extension is possible at the town hall, at the Infocentre on Milady Horákové, or online at <https://osu.zpspraha.cz/login> (obtain access at the parking permit distribution point at town hall). ● Town hall has reverted to its standard opening hours: Monday and Wednesday 7:30am–12pm and 1pm–6pm, Tuesday and Thursday 7:30am–12pm and 1pm–3pm, Friday 7:30am–12pm and 1pm–2pm. Certain sections still have their own office hours or require an appointment to be made however. www.praha7.cz Also

For more information – Department of Integration of Foreigners and Ethnic Minorities, Tomáš Taich, taicht@praha7.cz, 220 144 190 / 603 372 148.

Детальнішу інформацію надасть Томаш Тайх, Відділ інтеграції іноземців та національних меншин, ел. пошта: taicht@praha7.cz тел.: 220 144 190. моб.: 603 372 148.

3 ратуші

I після 25.5 носіння масок буде обов'язковим у приміщеннях, громадському транспорті та таксі, а також у всіх місцях, де знаходиться мін. 2 осіб на відстані менше 2 метрів, окрім осіб, що разом проживають. ● Інформацію про епідеміологічні мірі, включно з подорожуванням, ви знайдете на сайті MBC ЧР: <https://www.mvcr.cz/clanek/coronavirus-informace-mv.aspx>, а додаткову інформацію на сайті м. Праги <https://metropolevsech.eu/cs/news/> та <https://www.facebook.com/metropolevsech/>. ● Від 11.5 знову вступають в дію зони платного паркування. Дозволи на паркування автоматично продовжені на 56 днів, наступне продовження можливе в ратуші, в інфоцентрі на вул. Milady Horákové або онлайн на <https://osu.zpspraha.cz/login> (доступ можна отримати в пункті видачі дозволів на паркування районної адміністрації). ● Районна адміністрація відновлює стандартний графік роботи: понеділок та середа 7:30–12:00 а 13:00–18:00, вівторок та четвер 7:30–12:00 та 13:00–15:00, п'ятниця 7:30–12:00 а 13:00–14:00. Деякі відділи мають власний графік роботи або приймають тільки за попереднім записом. www.praha7.cz Для відвідувачів також відкрилося кафе, де можна пообідати; в червні пенсіонери та студенти тут мають знижку 20%. ● МЧ Прага 7 пробачить орендарям муніципальних приміщень, які

in operation is the cafe, where you can have lunch, and in June students and seniors have a 20% discount. ● Prague 7 is forgiving 80% of rent for tenants of municipal spaces used for business, artistic and public non-profit activities restricted by government measures related to Covid-19 for the period March–September. This affects around 290 spots. More information at: novotnab@praha7.cz or 734 680 241. ●

Active Prague 7

Výstaviště has made use of the coronavirus closures for intensive work: it has a new gastro pavilion, public grills, sports grounds, a sandbox and parkour playground and revitalised greenery. ● On 6 June from 10am to 6pm, the outdoor area of Prague Market in front of SaSaZu restaurant will host the design-oriented MINT Market. Four-legged companions welcome, free entry. www.mintmarket.cz ● The historic 41 tram will be setting out from the Stromovka stop once again after a winter break. ● During the spring, 155 trees from around the world have been planted in Stromovka. These are to replace trees that succumbed to disease or were damaged by flooding in 2002 and 2013. ● Running Mall is once again organising training sessions for both beginner and

використовуються для підприємницької, мистецької та громадської некомерційної діяльності, обмеженої урядовими мірами у зв'язку з Covid-19, 80% вартості аренди за період березень-вересень. Мова йдеться про 290 суб'єктів. Детальніше на novotnab@praha7.cz або 734 680 241. ●

Активна Семірка

Виставковий центр використав коронавіровий спокій для інтенсивної роботи – тепер там є новий гастрономічний павільйон, громадський гриль, спортивні майданчики, пісочниця, майданчик для паркуру та відновлена зелень. ● На території Празького ринку, навпроти ресторану SaSaZu, 6.6 з 10:00 до 18:00 відбудеться ярмарка дизайнерів MINT Market. Відвідування з чотирирогими компаньйонами дозволено, вхід безкоштовний. www.mintmarket.cz ● Після зимової перерви відновлює роботу історичний трамвай №41, що відправляється із зупинки у Стромовці. ● Цієї весни у Стромовці посадили 155 деревовидних рослин з цілого світу. Мова йшла про заміну дерев, які загинули внаслідок хвороб або були пошкоджені повіннями в 2002 та 2013 роках. ● Біговий центр Running Mall знову організує безкоштовні тренування для початківців та просунутих на п'ятикілометровій трасі на

intermediate runners on a five-kilometre track in Letná park and Stromovka. More information and the complete schedule: www.runningmall.cz. ●

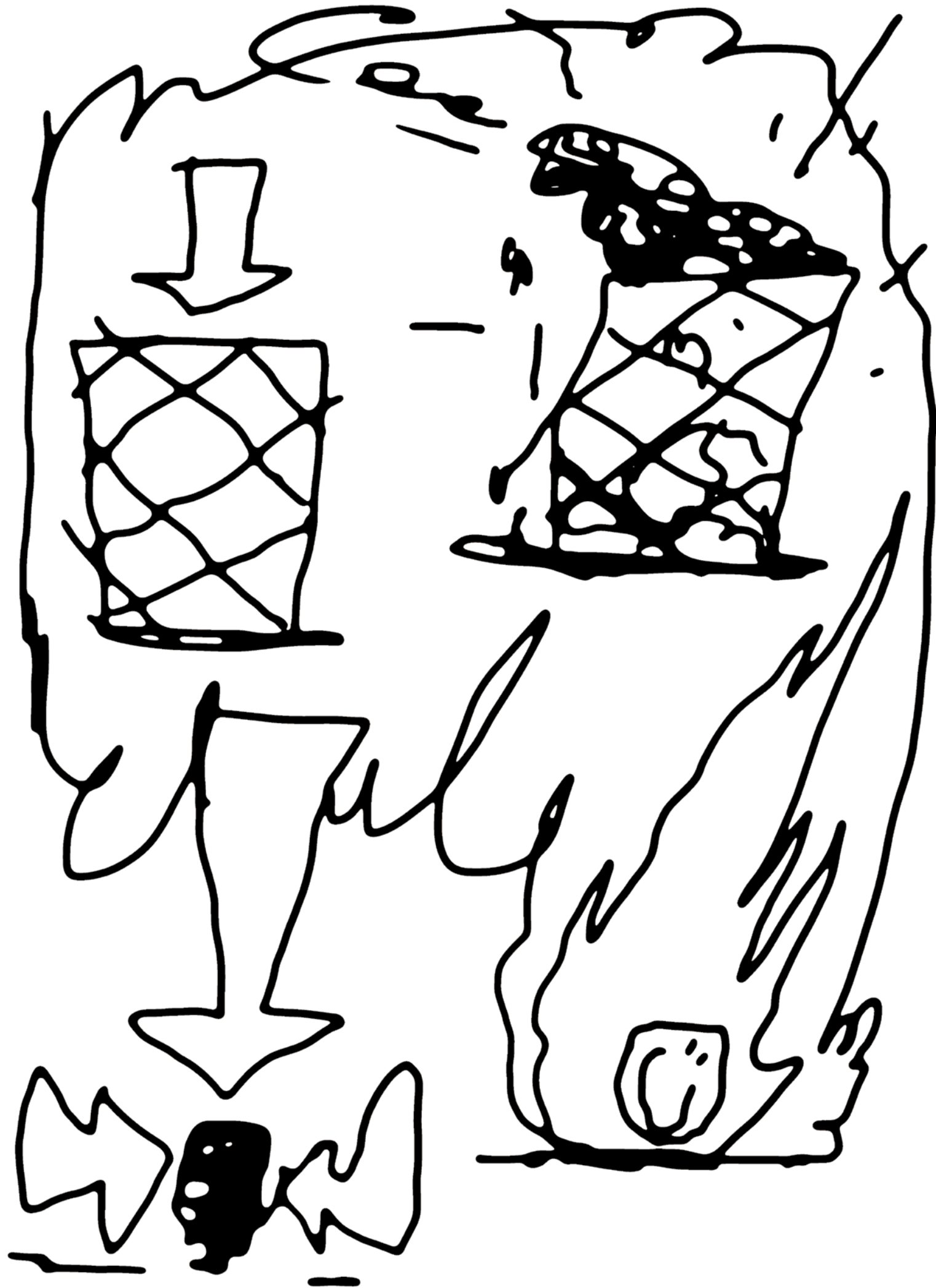
Culture

The vent from the Blanka tunnel near Sparta has been transformed into a work of art by Federico Díaz entitled Eccentric Gravity. ● Bold Gallery (formerly Arcimboldo) is newly located in the industrial building at U Měšťanského pivovaru 6a. It opened at the end of May with an exhibition of the Holešovice-based artist Radka Bodzewicz entitled Divine Comedy. The exhibition can be seen up until 4 July and is open from Tuesday to Saturday from 11am to 6pm. www.boldgallery.art ● The theatre Jatka78 will be playing on an open-air stage from 1 June to 31 July. On 9 June it will premiere the circus show Kaleidoscope there. www.jatka78.cz ● You can visit the Ultrasupernatural exhibit by Barbora Šlapetová and Lukáš Rittstein on the indigenous Papuan tribe Yali Mek at DOX through 12 August. www.dox.cz ● The Re_forma exhibition at Trafo Gallery presents an exceptionally strong wave of young sculptors and will last from 11 June to 19 July. www.trafogallery.cz ●

Летні та у Стромовці. Детальніше на www.runningmall.cz. ●

Культура

Вентиляційний стояк тунелю Blanka недалеко від зупинки Sparta перетворився у мистецький об'єкт Федеріка Діаза під назвою Eccentric Gravity. ● Bold Gallery (раніше Arcimboldo) тепер знаходиться в індустріальному об'єкті U Měšťanského pivovaru 6a. Галерею в кінці травня відкрила виставка місцевої художниці Радки Бодзевіч Božská komedie. Виставка буде проходити до 4.7 у вівторок-четвер з 11:00 до 18:00. www.boldgallery.art ● Театр Jatka78 буде грати з 1.7 до 31.8 на літній сцені під відкритим небом. 9.6 театр представить прем'єру циркового шоу Kaleidoscope. www.jatka78.cz ● Виставку Барбори Шлапетової та Лукаше Ріттштайна Ultrasupernatural про папуанське плем'я Yali Mek можна відвідати у центрі DOX до 12.8. www.dox.cz ● Виставка Re_forma у Trafo Gallery, яка буде проходити з 11.6 до 19.7, представить надзвичайно сильну хвилю молодих скульпторів. www.trafogallery.cz ●

Text – Jana Jebavá je spolupředsedkyně Zelených v Praze 7. Pracuje jako grafička a redaktorka, poslouchá varování vědců o klimatické změně a věří, že dokážeme změnit fungování naší společnosti tak, aby na planetě mohly žít ještě generace našich pravnoučat.

Ilustrace – Martin Groch

TŘÍDĚNÍ ZA JEDNA, Z RECYKLACE PROPADÁME

Koronavirová krize zvýšila spotřebu jednorázových plastů o 25 až 30 %. Nejvýraznější růst zaznamenal segment jednorázových kelímků, rukavic, nádobí a sáčků. Plasty se přitom rozkládají stovky až tisíce let. Také poctivě třídíte odpad a máte z toho dobrý pocit? Jinou možnost s ohledem na budoucnost dalších generací ani nemáme. Děláme to ale správně? Co se vlastně s naším pečlivě vytríděným odpadem děje a nebylo by nejlepší pokusit se vzniku nového odpadu vyvarovat? Ať už jste „třídící“ začátečník, či se naopak považujete za experta, v našem průvodci odpadem najdete spoustu užitečných informací.

Rychlost, jakou se nám jako lidstvu daří plnit planetární zásoby, je omračující: kdybychom celou historii Země vmáčkli do jednoho roku, člověk by existoval 37 minut a za poslední 0,2 sekundy už stihl spotřebovat třetinu všech přírodních zdrojů. V současnosti bychom potřebovali jednu a tři čtvrtě zeměkoule, abychom pokryli naši poptávku po ropě, minerálech, dřevě, plodinách a masu udržitelným způsobem. Již za deset let budeme tímto tempem potřebovat dvakrát více zdrojů, než příroda dokáže sama obnovit. Některé zdroje přitom čerpáme rychleji než jiné: například ryby z oceánů mohou podle dat projektu The World Counts zmizet už v roce 2048.

Třídění a masivní recyklace tedy není jen dobrým skutkem pro přírodu, ale naprostou nutností k udržení přijatelné životní úrovně nás – zemí bohatého Severu, které oproti státům globálního Jihu spotřebují až desetinásobek zdrojů na člověka. Odpad nemůže být koncovou fází života výrobku, ale stadiem, ve kterém se suroviny použité při výrobě stanou opět zdrojem pro další využití. To je principem cirkulární ekonomiky neboli oběhového hospodářství. Přistoupit na něj neznamená jen změnu chování nás spotřebitelů, ale v první řadě nové požadavky na design a výrobu produktů a růst celých nových odvětví zpracovatelského průmyslu. Některé tyto aspekty upravuje evropský Balíček k oběhovému hospodářství, jež bychom měli letos začlenit do našeho právního řádu v podobě novely zákona o odpadech. Stanovuje například podíl fakticky recyklovaného komunálního odpadu na 65 % v roce 2035. Že se v našem případě jedná o cíl ambiciózní, vyplývá z přehledů ministerstva životního prostředí (MŽP), podle nichž se v roce 2018 v ČR recyklovalo pouze 38 % komunálního odpadu. Asi 12 % se spálilo (energeticky využilo) a celých 46 % odpadu měst a obcí se dnes skládá bez jakéhokoli užítu, naopak s velmi negativními dopady na životní prostředí. Podle Institutu cirkulární ekonomiky se přitom jedná o odpad z 80 % recyklovatelný.

Vytrídít neznamená recyklovat
Praha je na tom se skládkami ještě dobře – velká část směsného komunálního odpadu z klasických černých popelnic končí ve spalovně v Malešicích. Dvě stovky popelářských aut tu denně složí odpad, který v pecích

shoří na škváru (použitelnou ve stavebnictví), a vzniklé teplo slouží k výrobě elektřiny a částečně k vytápění horkovodem. Malá část pražského směsného odpadu (5 %) se nicméně dále skládá v Ďáblicích. Co se týče recyklace, společnost Ekocom uvádí pro celou ČR tradičně vysoké číslo vytríděných papírů, plastů, skla a nápojových kartonů – kolem 70 %. Neznamená to však, že bychom 70 % veškerého odpadu zrecyklovali; je to podíl vytríděných obalů z celkového množství obalů od zboží, které šlo v ČR v daném roce na trh. Firmy, které u nás prodávají balené zboží, mají totiž zákonnou povinnost postarat se o zpětný odběr obalových materiálů. Tuto službu pro ně v ČR zajišťuje společnost Ekocom a firmy jí za to platí. Ekocom pak spolupracuje s městy a obcemi, které mají ze zákona na starost nakládání s komunálním odpadem, poskytuje jim barevné kontejnery, zajišťuje dotřídění a recyklaci a z výnosu platí obcím odměny za vytríděný odpad. Vytríděný obal na lince ale ještě neznamená, že se materiál skutečně zrecykluje. Nakládání s odpadem je obchod jako každý jiný, tržní hodnota vytríděné suroviny se odvíjí od poptávky a ta je často velmi nízká, protože firmy nejsou nijak motivované využívat recyklovanou surovinu místo primární, která je vyjde levněji. Současné nastavení systému podnikatele ani nevybízí k založení nových výrobních na zpracování recyklovaných surovin. V Praze bylo v roce 2018 recyklováno pouze 27 % celkového objemu komunálního odpadu. Letos v květnu zadalo město vypracování nové *Strategie pro přechod hlavního města Prahy na cirkulární ekonomiku*, která má nakládání se zdroji zlepšit. Současně se připravuje aktualizace krajského i obecního

plánu odpadového hospodářství s cílem snížit celkovou produkci směsného komunálního odpadu v Praze nejméně o polovinu do roku 2030. Pojďme se teď na jednotlivé suroviny a úskalí jejich recyklace podívat podrobněji.

Recyklovaný papír z Číny

Míra recyklace papíru je v ČR vysoká - recykluje se až 85 % vyříděného množství. Dále použitelný je však pouze papír bez znečištění a povrchových úprav jako voskování nebo impregnování. Vlákna celulózy, která tvoří hlavní surovinu pro výrobu papíru, se dají recyklovat asi 5-7×. Při každém použití se zkrátí, až je z nich drť použitelná třeba v platech na vajíčka. Ta mimochodem oproti minulým doporučením do papíru můžete odhazovat také, stejně jako ruličky od toaletního papíru.

Výroba i recyklace papíru je velmi náročná na energii a vodu, papír jako materiál pro jednorázové obaly tedy rozhodně není nijak ekologickou alternativou. Výroba jedné papírové tašky ve srovnání s tenkou igelitkou zatíží životní prostředí čtyřnásobně - aby se vám tedy papírová taška vyplatila, musíte ji použít aspoň čtyřikrát, a pokud si z igelitky uděláte ještě pytel na odpadky, papírovou byste měli pro klid svědomí použít hned osmkrát.

Recyklace papíru u nás se dosud ekonomicky příliš nevyplácela - ze sebraného množství milionu tun papíru ročně se v našich papírnách zpracovala asi pětina, zbytek se vyvážel do Asie, především do Číny, dokud jej před několika lety nezačala odmítat. Následkem toho hodnota papíru jako exportní suroviny prudce klesla a obce zřejmě budou muset sběr papíru naopak dotovat. Přestože spotřeba i produkce papíru v Evropě mírně roste, díky levnému dřevu a zavedené výrobě je stále výhodnější používat čerstvá dřevěná vlákna. Podíl sběrového papíru při výrobě nového se navyšuje, ale jen pomalu - v ČR je to nyní kolem 53 %. Obrazek nesmyslné zátěže je koloběhu papírenského průmyslu dokresluje fakt, že recyklovaný papír pro celou Evropu se (alespoň před koronavirovou krizí) masivně dovážel z Číny - některé údaje hovoří až o 90 %.

PAPÍR

Pálením papíru v kamnech životnímu prostředí neprospíváte – z barevných lesklých letáků či obalů se mohou uvolňovat škodlivé chemikálie.

Není třeba odstraňovat kovové spony – odstraňují se pomocí magnetů během zpracování – ani plastová okénka z obálek.

Termopapír, na který se tisknou účtenky, patří do směsi.

Z krabice od pizzy můžete dát do papíru maximálně víko, pokud je čisté.

Papírové kelímky obsahují vrstvu polyetylenu a nedají se recyklovat. Bambusové kelímky také ne, některé z nich jsou navíc kvůli pojivům při opakovaném použití zdraví škodlivé.

Do papíru nevyhazujte ani knihy (kromě tzv. paperbacků) – využitelné by byly jen stránky bez vazby a především, je to škoda. Knihy se dají snadno poslat dál do antikvariátu nebo knihobudky.

Posloužit znovu může zatím jen PET

Plast se stal synonymem zahlcení planety odpadem, především kvůli fotografiím dusících se mořských živočichů nebo plovoucích ostrovů plastu v oceánech. Plast se vyrábí z ropy - fosilního, tzv. neobnovitelného zdroje, a díky svým praktickým vlastnostem a levné výrobě se ho za posledních 60 let na světě vyprodukovalo gigantické množství. Podle studie britské Královské statistické společnosti z roku 2018 bylo z celkových 8,3 miliardy tun plastu na Zemi recyklováno pouze 9 %, asi 12 % se spálilo a zbytek tu s námi stále někde je - protože plasty se rozkládají stovky až tisíce let. Odhaduje se, že asi 40 % všech plastů na světě tvoří obalové materiály, z nichž je přitom drtivá většina určena k jednorázovému použití.

V ČR se podle údajů Ekokomu podaří vytrdit kolem 70 % plastových obalů. Z nich se však po dotřídění na lince odešle k dalšímu využití asi polovina, především PET lahve, část je použita jako tuhé palivo v cementárnách a spalovnách a odhadem asi pětina stejně skončí na skládce, protože dosud to u nás bohužel často bylo ekonomicky výhodnější. Reálně tedy u nás recyklujeme asi 35 % plastových obalů (přičemž evropská kvóta pro rok 2025 je 50 %). Recyklace plastu je problematická, protože až dvě třetiny produktů jsou vyrobeny ze směsi více druhů plastu, a tyto směsi se v současnosti prakticky nerecyklují. Do plastů se navíc dávají příměsi, které je diskvalifikují pro další využití. Výroba recyklátu a jeho další použití se u nás v současné době vyplatí pouze u PET (polyethylentereftalátu) a HDPE a LDPE (polyetylenů). PET poznáte podle čísla 1 v recyklačním trojúhelníku, který najdete na každém obalu. Máte-li na výběr a potřebujete nutně výrobek v plastovém obalu, upřednostněte proto PET před jinými typy.

Zálohování jako cesta k dokonalému třídění

V posledních letech se u nás vede debata o zálohování PET lahví, které již léta funguje například v Německu a severských zemích. Vláda ČR k němu zatím přistoupit nechtěla, protože MŽP má obavy, že vyjmutí nejlukra-

tivnější komodity, za niž obce zpětně získají nejvíc peněz, by je demotivovalo v třídění. Do zmíněné novely zákona o odpadech, kterou koncem května čekalo druhé čtení ve Sněmovně, se zálohování dostalo pouze jako umožnění dobrovolného zálohování výrobcem. Zálohování také z pochopitelných důvodů nepodporují firmy, pro které je zpracování PET výnosným byznysem. Ekologické organizace a podle dat z průzkumů také velká část veřejnosti zálohování naopak podporují. Argumentují tím, že v systému dobrovolného třídění se pravděpodobně nikdy nepodaří recyklovat více než aktuálních cca 75 % PET lahví a celých 100 milionů jich tak stále každoročně končí ve volné přírodě. Zkušenosti z Německa napovídají, že zálohování vede k 90 % recyklaci a k zásadnímu snížení množství odhozených lahví. Zálohování také podporují někteří výrobci - Mattoni jej letos zavedla ve spolupráci s obchodem Košík.cz pro novou řadu lahví s 80 % podílem recyklátu, které přes tento e-shop zpětně vykupuje. Projekt musela Mattoni dočasně pozastavit kvůli pandemii, podle PR manažerky společnosti Andrey Brožové byl však o vratné lahve velký zájem.

Bioplast líčí past

Samostatnou kapitolu tvoří bioplasty. Existuje jich velké množství velmi rozdílných druhů - od jedlých obalů z řas až po umělé hmoty z ropy, které obsahují malý podíl přírodní složky usnadňující jejich rozklad. Nejrozšířenějším typem jsou PLA - biodegradabilní plasty na bázi polymerů ze škrobu, z nichž se vyrábějí obaly s velmi podobnými vlastnostmi, jako mají konvenční plasty. PLA jsou kompostovatelné, ale pouze za splnění specifických podmínek v průmyslových kompostárnách, nikoliv na domácím kompostu. Kompostárny v ČR je přijímat nechťejí, protože jejich zpracování je problematické, do hnědých popelnic je tedy neházejte. Bioplasty zároveň nepatří ani do žlutého kontejneru - recyklovat se nedají a naopak mohou snadno znehodnotit recyklát, protože je obtížné je na dotřídovací lince odlišit od PET. Zbývá pro ně směsný odpad a spalovna. Analýza celého životního cyklu PLA navíc ukázala, že jeho dopad na životní prostředí je ještě horší než dopad výroby ropných plastů - především kvůli způsobu produkce plodin, nejčastěji kukuřice, pro výrobu polymerů.

Ty se pěstují v monokulturách velmi nešetrným způsobem, za použití velkého množství hnojiv i pesticidů. Co s tím, když někdy si prostě chceme dát pivo venku do kelímku? Ideální řešení je nosit si svůj vlastní z tvrzeného plastu, jako bývají ty zálohované. Kelímek se zeleným potiskem a nápisy jako „100 % compostable“ bohužel žádnou ekovýhrou není.

PLAST

Pozor na černé plasty (třeba víčka od kelímků), třídící stroje je totiž neumějí rozeznat.

Do plastů nepatří molitan, guma, lino, plexisklo ani bioplasty.

Do žlutých kontejnerů neházejte PVC (číslo 3 v recyklačním symbolu), to patří do směsného odpadu nebo sběrného dvora. Rozhodně jej sami nepalte v kamnech, při hoření se uvolňují toxické látky.

Vyříděné plasty nemusí být čisté, avšak nesmí být mastné. Lahve od olejů musíte důkladně vymýt nebo dát do směsného odpadu.

Na barvě skla záleží

Skleněný obal je z používaných materiálů nejekologičtější variantou, protože se dá znovu naplnit. Také z hlediska recyklace má téměř ideální vlastnosti - dá se recyklovat téměř neomezeně a při výrobě nového skla se mohou až z 80 % použít skleněné střepy ze sběru. V ČR se recykluje kolem 75 % obalů a výhodou je, že se zpracovávají ve sklárnách na našem území. O to důležitější je správné třídění. Kontejnery jsou buď na čiré, nebo barevné sklo. Tam, kde je pouze zelený kontejner, není problém do něj dávat i sklo čiré. Ovšem mezi čiré sklo by se nemělo dostat sklo barevné - máte-li tedy kontejner dělený, dávejte pozor, co kam házíte. Skleněný odpad dále prochází několikastupňovým ručním i automatickým tříděním na lince, až je z něj skoro čistý skleněný granulát.

SKLO

Do kontejnerů na sklo nepatří keramika, porcelán, zrcadla ani jiná pokovená skla, autosklo, varné ani laboratorní sklo.

Na lahvích či sklenicích můžete nechávat kovové uzávěry, magnety na třídící lince je pochyťají.

Sklenice nemusíte vymývat.

Tabulové sklo patří vždy do zelených kontejnerů – pro tyto účely mají po straně svislý otvor.

Z čeho se skládá nápojový karton?

Kartony označované jako Tetrapak podle švédské značky, která s obalem v polovině minulého století přišla, umožňují delší skladování potravin podléhajících rychlé zkáze. Mají čtyři nebo dokonce šest vrstev, z nichž ta papírová dává obalu pevnost, polyetylen nepropouští vodu ani mikroorganismy a hliník chrání obsah před světlem. Tetrapak se u nás třídí méně než ostatní materiály, Ekokom uvádí pro rok 2018 24 % vyříděných obalů. K recyklaci se obvykle využívá především papír, který tvoří tři čtvrtiny obalu a je velmi kvalitní. Zbytkové suroviny jako hliník a plast se většinou použijí jen coby tuhé palivo. Část nápojových kartonů se u nás zpracovává na specializované lince, která je rozdrťtí, vypere a pod tlakem lisuje do stavebních desek používaných jako panely či izolace.

NÁPOJOVÝ KARTON

Do oranžových kontejnerů či popelnic patří všechny obaly od nápojů s označením C/PAP. Nepatří sem žádné jiné obaly od potravin.

Nevyhazujte kartony se zbytky nápojů či potravin.

Není třeba odstraňovat plastová víčka.

Stará pračka jako dobrý skutek

Elektronická zařízení, která dosloužila, představují ve srovnání s ostatními typy odpadů nejrychleji rostoucí kategorií, jejich množství se ve vyspělých zemích zvyšuje trojnásobnou rychlostí. V celosvětovém měřítku údajně tvoří až 5 % celkové hmotnosti odpadu domácností. U elektroodpadu je zavadějící mluvit o recyklaci, protože znovu využít se dají pouze vybrané komponenty. Zákon však všem výrobcům elektroniky ukládá povinnost zajistit zpětný odběr spotřebičů, které uvedli na trh, a jejich následně zpracování nebo likvidaci. V praxi se to děje tzv. kolektivním systémem, kterých v ČR funguje celá řada a financují její výrobci. V Praze se drobná elektrozařízení házejí do červených kontejnerů systému Asekol. Velké spotřebiče pak patří do sběrného dvora. Pokud si kupujete novou pračku či ledničku, prodejce je povinen od vás převzít tu starou. Pokud spotřebič ještě funguje, vždy je lepší jej darovat dál než odevzdat k recyklaci. Kolektivní systém Elektrowin například zastřešuje projekt Jsem zpět, který odevzdané funkční spotřebiče po prohlídce technikem dopraví do azylových domů a dalších potřebných organizací. Na stránkách Jsemzpet.cz vyplníte krátký dotazník, a pokud bude váš spotřebič vhodný, ty velké si od vás společnost zdarma odveze.

ELEKTROODPAD

Do červených kontejnerů patří telefony, kalkulačky, drobné počítačové vybavení, walkmany, MP3 přehrávače a další.

Nepatří sem zářivky, televize a monitory, ty můžete odložit ve sběrném dvoře.

Baterie a akumulátory můžete hodit do červených kontejnerů na elektroodpad i do zelených boxů Ecobat, které najdete v obchodech s elektronikou, servisech, drogeriích či supermarketech.

Už víme, jak na hliník

Rozměrnější kusy kovového odpadu se ode-vzdávají ve výkupnách a sběrných dvorech. Je dobré mít přitom na paměti, že zákon kvůli prevenci vandalizmu zakazuje přijímat do výkupu umělecké nebo pietní předměty a části průmyslového nebo obecně prospěšného zařízení. Obaly jako plechovky od nápojů, konzervy, hliníkové tácky nebo alobal patří do šedého kontejneru na drobný kovový odpad. Podíl vytríděných kovových obalů je podle Ekokom kolem 60 %. Podstatnou část tvoří hliník, který se donedávna v Praze prakticky nedal recyklovat. Od minulého roku však mají Pražské služby novou linku na třídění kovového odpadu, která umožňuje oddělit železné a neželezné kovy a oba typy slisovat do balíků, připravených k dalšímu využití. Sám Ekokom bohužel separaci železných a neželezných kovů nepodporuje, takže třídění hliníku mimo Prahu je velmi obtížné. Je to přitom materiál s velmi praktickými vlastnostmi z hlediska obalové funkce i recyklace.

KOV

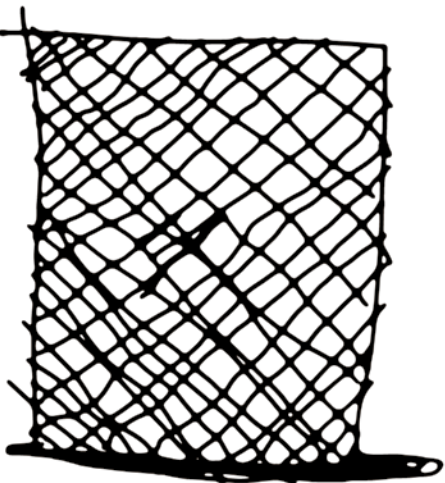
Dejte si záležet na vytrídění všech hliníkových plechovek. Opravdu se to vyplácí – hliník je jako jediný materiál opakovaně recyklovatelný ze 100 %.

Do šedých kontejnerů můžete dát plechovky, víčka zavařovacích sklenic i kelímků od jogurtů, hliníkové nádobí, hřebíky a šroubky, kancelářské svorky a další.

Tenkostěnný staniol, například od tavených sýrů nebo čokolády, můžete vytrdíť, avšak při dalším zpracování v peci prostě shoří.

Do kontejnerů nedávejte obaly od sprejů – pokud nejsou úplně prázdné, při lisování vybuchují. Rozhodně sem nepatří plynové bomby k vaříči. Tento odpad odevzdejte ve sběrném dvoře.

Plechovky od barev a chemikálií jsou nebezpečným odpadem a v šedém kontejneru nemají co dělat.

Tragédie levné módy

Textil se trochu vymyká ostatním druhům surovin. Podobně jako u elektroniky jeho produkce celosvětově stoupá, zatímco životnost výrobků klesá. Textilní průmysl zároveň globálně patří k největším znečišťovatelům životního prostředí. Spotřebuje miliony tun materiálů ročně, avšak další využití oblečení není nijak zajištěno. Prestižní značky se naopak běžně uchylují k tomu, že neprodané kolekce raději samy zničí, aby nedošlo k devalvací jejich brandu. Až třetina prodaného oblečení je podle některých údajů nošena pouze jednou, což z něj dělá v podstatě jednorázový obal se stonásobně vyšší ekologickou stopou, než má nějaký igelitový sáček. Možnosti předat textil k recyklaci jsou omezené - některé oděvní firmy jako H&M nabízejí zákazníkům odběr starého oblečení, nebo je možné již nenošené kusy odevzdat do kontejnerů na textil. Tímto způsobem se však u nás zužitkují jen jednotky procent z celkového množství textilního odpadu. Část oblečení z kontejnerů se vytrídí a spálí, část se prodá v síti secondhandů na podporu charit, protože ty dnes spíše než oděvy potřebují pro svoji činnost finance. Část je prodána firmám, které se zabývají recyklací nebo downcyclací textilu a vyrábějí z něj čistící hadry, výplně do autosedaček nebo izolační materiály kolem trubek. Přibližně třetina oblečení je prodána překupníkům s textilem do třetích zemí, zejména Afriky a Indie.

Ještě více než u jiných typů odpadu v případě textilu platí, že jediným environmentálně zodpovědným řešením je do tohoto módního kolotoče vůbec nenastupovat, pečlivě si vybírat, co opravdu potřebujete koupit, a pak buď sáhnout po věci z druhé ruky, nebo investovat do kvalitního a trvanlivého kusu, který vám bude sloužit léta.

TEXTIL

Do kontejnerů házejte jen takové oblečení, které ještě někdo může nosit. Oděvy musí být čisté a zabalené v zavazanech taškách.

Patří sem i boty, kabelky nebo ložní prádlo.

Do kontejnerů nevyhazujte koberce, kožichy, peřiny, spacáky nebo záclony. Pokud je neudáte například v dobročinných obchodech (viz box), zbývá kontejner na velkoobjemový odpad nebo sběrný dvůr.

Bioodpad není odpad

Bioodpad neboli BRKO, biologicky rozložitelný komunální odpad, má ze všech typů odpadu nejsnazší cestu ke stoprocentní recyklaci a novému materiálovému využití v podobě kompostu. Kompost je pro půdu blahodárný - zvyšuje absorpci vody, napomáhá rozkladu pesticidů, snižuje kontaminaci podzemních vod a zvyšuje obsah organické hmoty v půdě, tedy hnojí. Kompostování v prostředí velkých měst, kde většina z nás nemá vlastní zahradu,

vyžaduje jisté úsilí: buď se musíte domluvit a pořídit kompostér třeba do vnitrobloku, nebo se starat o vlastní vermikompostér v bytě. Bioodpad tak v Praze tvoří nejméně pětinu směsného komunálního odpadu, často i více. Praha proto od letošního roku zahrnuje hnědé popelnice do svého systému nakládání s odpadem a z 50 % dotuje jejich svoz. Pokud jste majitelem domu či jednatelem SVJ, můžete o hnědou popelnici na bioodpad, tzv. kompostejner, zažádat u Pražských služeb. Bioodpad se sváží do kompostárny ve Slivenci, která zde funguje od roku 2017 a zpracovala již přes 5200 tun bioodpadu. Vzniklý kompost využívá Praha pro údržbu městské zeleně. Do kompostárny je možné zavézt bioodpad ke zpracování i soukromě - za každých 5 kg bioodpadu vám náleží 1 kg kompostu.

Aby vznikl kvalitní kompost bez nebezpečí patogenních organismů, nesmí se do bioodpadu dávat žádné živočišné produkty a zbytky tepelně upravených jídel. Tento kuchyňský organický odpad (tzv. gastroodpad) je však také možné využít. Praha ve spolupráci s Institutem cirkulární ekonomiky letos spustila pilotní projekt, v němž zapůjčila hnědý kontejner s těsnícím oranžovým víkem celkem stovce domů v Praze 5, 6 a 7. Domácnosti do nich mohou třídit nejen kuchyňské zbytky, ale také umaštěné papírové utěrky, prošlé pečivo a potraviny v původním obalu - včetně třeba mléka v tetrapaku, jogurtů v kelímku nebo rybiček v konzervě. Potraviny a zbytky se pak v bioplynové stanici nadrtí a nechají bez přístupu vzduchu rozkládat na bioplyn, hlavně metan. Jako vedlejší produkt vzniká organické hnojivo. Projekt napomohl schválit záměr na vybudování vlastní bioplynové stanice pro Prahu, která bude produkovat bioplyn na pohon vozidel Pražských služeb i autobusů MHD.

Související surovinou, která je taky sbírána a tříděna separátně, je použitý jedlý olej. Ten lze v uzavřených PET lahvích či kanystrech odevzdávat ve sběrných dvorech nebo nově i v kontejnerech na šesti stanovištích, která od konce března fungují na Sedmíčce (místa viz box). Praha navíc realizuje pravidelný mobilní sběr oleje spolu se sběrem nebezpečného odpadu (viz níže). Použitý olej z domácností by se nikdy neměl vylévat do odpadu, protože zanáší trubky. V malém množství je možné jej vytřít ubrouskem a hodit do směsného odpadu, ve větším (třeba z fritovacího hrnce) jej sbírejte do PET lahví a odevzdávejte. Sebraný olej a tuk je po vyčištění využíván jako druhotná surovina v chemickém průmyslu při výrobě některých hmot nahrazujících ropné produkty. Využívá se také jako jedna ze složek pro výrobu ekologických paliv a nově i pro výrobu elektrické energie.

BIOODPAD

Do hnědých popelnic na bioodpad můžete vyhodit zbytky ovoce a zeleniny, větve, listy i trávu ze zahrady, čisté piliny, kávový lógr a čajové sáčky či skořápky od vajec.

Do bioodpadu nepatří zbytky jídla, maso, kosti, oleje a tuky, podestýlka od domácích zvířat, exkrementy.

Při třídění do hnědých popelnic věnujte pozornost i pytlům na odpad, aby byly skutečně kompostovatelné.

Nebezpečný odpad

Nebezpečný je ten typ odpadu, který má negativní vliv na životní prostředí a zdraví lidí nebo zvířat, nebo hrozí nějaké nebezpečí při nakládání s ním (je žiravý, hořlavý, jedovatý...). Nelze ho ukládat do otevřených skládek ani spalovat běžným způsobem, likviduje se ve speciálních spalovnách nebezpečných odpadů nebo se recykluje ve specializovaných firmách. Nebezpečný odpad patří do sběrného dvora (raději si ale ověřte, že ten který typ berou) nebo se nejlépe dá odevzdat při specializovaném mobilním sběru organizovaném magistrátem (příští termín pro Letnou je 18. srpna, pro Holešovice 25. srpna 2020). Více informací naleznete na www.praha7.cz/temata/odpad/trideny-odpad.

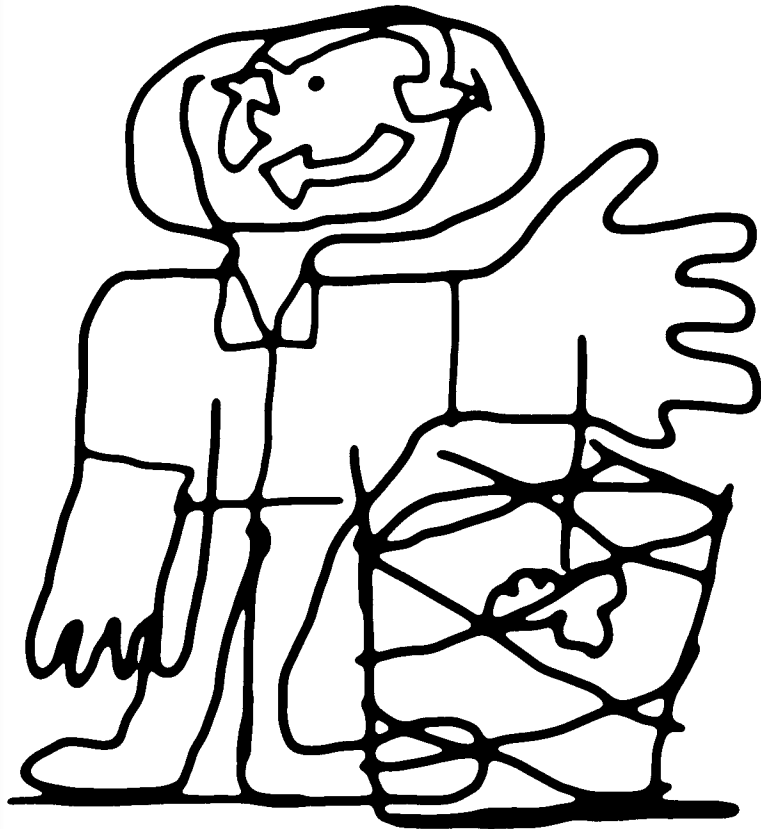
Specifickým typem odpadu, který snad nejvíce ze všech znečišťuje městské prostředí a přitom je toxický, jsou cigaretové špačky s průmyslově vyráběnými filtry. Ty jsou vyvinuté k tomu, aby zachytávaly škodlivé látky, ovšem v případě jejich pohození ve volném prostředí je mohou zase uvolňovat do okolí. Znepokojivý výsledek přinesl pokus amerických univerzitních vědců, kteří zjistili, že polovina sladkovodních ryb z pokusné skupiny nepřežije ve výluhu o koncentraci jednoho nedopalku na litr vody.

NEBEZPEČNÝ ODPAD

Mezi nebezpečné odpady patří rozpouštědla, kyseliny, zásady, fotochemikálie, pryskyřice, repelenty, hnojiva a pesticidy, barvy, laky a lepidla, nemrznoucí směsi, motorové oleje, PVC (instalatérské trubky, linoleum, některé dětské hračky).

Patří sem také zářivky, úsporné žárovky, rtuťové teploměry, tonery.

Nebezpečné jsou i prošlé léky a léčiva, ty nevyhazujte do směsného odpadu, ale odneste zpět do lékárny.

Na každém z nás záleží

Je jisté, že sebezodpovědnější třídění každého z nás nestačí k tomu, abychom vyřešili neúnosné čerpání přírodních zdrojů a zahlcení planety zbytečným odpadem. Potřebujeme od základu změnit náš přístup k odpadu - brát jej jako nejcennější zdroj, který tady do budoucna budeme mít, a naučit se jej co nejlépe využívat. Prvním krokem je uvědomovat si, co se za kterým výrobkem ve skutečnosti skrývá - které suroviny byly použity, jak složité byly zpracovány a jak se mohou zase znovu využít. Snadno recyklovatelným produktům s malou ekologickou stopou bychom měli dávat přednost - jako jednotlivci, firmy, obce, státy. Celková změna přístupu vyžaduje legislativní úpravy, podnikatelské příležitosti, výzkum nových technologií. Jako spotřebitelé však tuto změnu můžeme urychlit také svým chováním - protože zatím se děje příliš pomalu.

Během koronavirové krize, kdy zavřené obchody a podniky často bojují o přežití, zjišťujeme, že naše peníze znamenají víc než jen platidlo. Cítíme, že u koho nakupujeme, tomu tím vyjadřujeme podporu. Bylo by hezké na tuto lekci nezapomenout, až se zase život navrátí do starých či staronových kolejí. Proč nakupovat v supermarketu, když můžete přímo podpořit svého trhovce? Není lepší koupit si dražší sukní z toho obchůdku za rohem, kde mi dali roušky zadarmo, protože přesně vím, kde a jak vznikla a komu dávám své peníze? Potřebuju nutně ty podezřele levné hodinky z Wish - nejsou mnohem víc cool primky z bazaru? Cesta k redukci obalů začíná v nákupním košíku. Stačí myslet na to, že i při nákupech máme moc dělat ze světa lepší místo k životu.

JAK SEDMIČKA POMÁHÁ S TŘÍDĚNÍM?

KOMPOSTOVÁNÍ

Stojíte-li o kompostér do vnitrobloku pro váš dům, napište Oddělení péče o veřejný prostor (OVP). Ke kompostéru musíte zajistit přístup všem obyvatelům domu, místo ideálně v polostínu a na nepevném povrchu. V současné době Praha 7 pouze registruje zájemce. V letech 2016 a 2019 už vydala celkem 52 kompostérů. Druhou možností je požádat u Pražských služeb o hnědou popelnici do domu. Vše najdete na <https://hno.praha.eu/>. Roční poplatek je jen několik set korun.

TŘÍDĚNÍ PAPÍRU, PLASTU A SKLA

Ve spolupráci s magistrátem Praha 7 nabízí bezplatné umístění barevných popelnic přímo do vašeho domu. V současnosti této služby využívají již v 165 domech na Sedmíčce, většinou v trojkombinaci papír - plast - sklo. V případě zájmu napište na OVP. Kontejnery na kovy a nápojové kartony najdete v Praze 7 na několika místech. Nejblíží si můžete vyhledat na mapě všech stanovišť na tříděný odpad. Na Sedmíčce je jich celkem 62. Nově můžete na šesti místech Sedmíčky ekologicky zlikvidovat i použité tuky a oleje. <https://ksnko.praha.eu/map-separated> Kontakt na OVP: Tomáš Batěk, batekt@praha7.cz

NEJLEPŠÍ ODPAD JE ŽÁDNÝ ODPAD. JAK SE MU VYHNOUT?

Na mapě bezobalových obchodů a služeb najdeme spoustu příležitostí, kde nakoupit bez zbytečných vrstev navíc. → www.mapa.reduca.cz

Hodně věcí, které použijeme jen jednou za čas, není třeba kupovat – můžeme si je vypůjčit. K tomu účelu slouží Knihovna věcí, která sídlí v Campusu Hyberská. → www.lot.myturn.com

Možná, že nad tím mixérem ještě nemusíte lámat hůl? Projekt Opravárna.cz páruje všemožné poptávky s opraváři. → www.opravarna.cz

Výměnný obchod něco za něco ožívá v době internetové – zkuste facebookovou skupinu SWAP Prague. Vyměnit se dá leccos, třeba víkend na chalupě za sklenici domácího kimči...

Když se něčeho chcete zbavit, zvažte, zda by to ještě neudělalo radost někomu jinému. Věci můžete věnovat dobročinným obchodům – a naopak, koupit jejich nabídky podpoříte dobrou věc.

Restart na podporu služeb pro mládež → www.restartshop.cz

Cesta domů provozuje domácí hospic → www.cestadomu.cz/obchody

Sue Ryder se stará o seniory → www.sue-ryder.cz/clanky/dobrocinne-obchody

Moment podporuje neziskové organizace → www.moment-ops.cz

Přestupní stanice podporuje lidi bez domova → www.prestupnistanice.cz

Údaje v článku pocházejí z množství zdrojů, z nichž nejpodstatnější jsou výroční zprávy Ekokom www.ekokom.cz/obce-a-mesta/informace-pro-verejnost/vysledky-a-data.html, web www.trideniodpadu.cz a portál Institutu cirkulární ekonomiky <https://zajimej.se>.

Látky jsou poklad

Kvůli své diplomové práci se nechala zaměstnat jako dělnice v klatovské továrně na zpracování textilu. Za kolekci z recyklovaných materiálů, kterou tam vytvořila, získala v roce 2017 ocenění Módní designér roku v Cenách Czech Grand Design. Loni na jaře otevřela oděvní návrhářka Lenka Vacková v Čechově ulici obchod s názvem Textile Mountain, kde prodává textilní přebytky z továren a od designérů, jež by jinak skončily na skládce nebo ve spalovně. Letos v březnu jako jedna z prvních začala na Sedmičce s výdejem látek zdarma na šití roušek.

Text – Natalie Kolláriková, foto – Valentýna Janů

Zůstala vám po vydávání látek pro dobrovolníky nějaká bavlněná látka?
Vůbec žádná. To, co tu nyní mám, jsou látky, které jsem musela znovu sehnat, aby tu vůbec něco bylo. Když jsme to nakonec počítali, tak jsme vydali něco přes kilometr materiálu. Jsem ale ráda, že se ten materiál využil. Při výdeji jsem měla pocit, že to lidi něčím stmelilo.

Jak se vlastně k látkám dostáváte?
Je to různé a ze začátku to bylo hlavně i těžké. Žádný podobný obchod tady u nás nefunguje. Začala jsem tedy oslovovat české továrny, výroby a designéry, jestli nemají nějaké textilní přebytky. Z vlastní zkušenosti totiž vím, že každý něco má. Nejtěžší bylo ty kontakty navázat, teď už se mi lidé hlásí sami a nejen z továren. Nedávno se mi ozvala jedna paní, že její dědeček měl za první světové války krejčovství a prodejnu s textilem a při vyklízení domu našli nevyužitě látky. Na to se moc těším. Často se stává, že to, co je pro někoho na vyhození, je pro mě poklad.

Nemáte strach, že vám jednou vyschnou zdroje?

Nad tím docela často přemýšlím, ale když vidím, kolik textilních přebytků všude je, tak se nebojím. A kdyby se to náhodou stalo, budu dělat zase něco jiného. Všechno беру, jak to je. Třeba bych pak zase měla víc času na své vlastní šití.

Kde se u vás vzal vztah k látkám?

Tíhnu k nim asi z rodiny, vyrůstala jsem mezi nimi. Obě mé babičky byly švadleny a jeden z dědečků celý život opravoval šicí stroje. Pořád jsme něco šili a opravovali.

Tak to asi musíte šít docela dobře...

Právě že vůbec ne, stále něco páru a předělávám. Studovala jsem střední uměleckou školu grafickou v Jihlavě, která byla zaměřená na propagační výtvarnictví, a časem jsem zjistila, že mě tohle nebaví. Měla jsem raději malbu a kresbu, protože si na to člověk mohl alespoň sáhnout. Proto jsem se pak i hlásila na UMPRUM, Vysokou školu uměleckoprůmyslovou, na malbu, do ateliéru Jiřího Černického. Tam jsem byla skoro dva roky a zjistila jsem, že mi

chybí řemeslo. Naplánovala jsem si proto stáž v ateliéru designu a obuvi, který vede Liběna Rochová, a nakonec jsem tam zůstala. Studium malby bylo skvělé, ale po čase začal být ateliér až příliš konceptuální, a tak jsem šla šít hadry. (smích) Tou dobou jsem ale šít vůbec neuměla. Byl to velký boj.

Jak vás napadlo jít pracovat do továrny?

Měla jsem zpracovávat diplomovou práci a nechtěla jsem udělat jen další kolekci, kterou pak sbalím do pytle a budu ji s sebou vláčet celý život, protože se neprodá. Chtěla jsem, aby to bylo něco užitečného. Zároveň to přišlo v době, kdy už jsem sama začala i více ekologicky smýšlet. Zajímalo mě, jak funguje český textilní průmysl a také recyklace. U nás se recykluje nejvíce právě textil. Mění se na netkané materiály, které se pak využívají třeba pro čalounění aut nebo jako zvuková a tepelná izolace ve stavebnictví. Celkem je u nás více než deset takových továren. Ze všech obslaných se mi ozvaly dvě a nakonec jsem si vybrala klatovskou továrnu Klatex. Mým cílem bylo zpracovat materiál, který továrna vytváří, ještě jiným způsobem.

Jaké bylo tam pracovat?

Těžké, ale hodně poučné. Většinu času jsem tam byla u pásu jako dělnice, abych si prošla celým tím provozem, ale za čas jsem zjistila, že svoji práci nestíhám, a tak se ke mně přidala ještě jedna kamarádka. Měla jsem až moc velké plány. Odmalička mám ale ráda stroje a vůbec to, že se něco vyrábí, takže jsem tam byla ve svém živlu. V areálu byla také přádelna, kterou měl pronajatou jeden starší pán a za ním jsem hrozně ráda chodila. Když jsem to měla dovolené, zašla jsem tam a učila se spřádat vlákna. Ráda na tu dobu vzpomínám, i přesto, že mám pocit, že jsem pořád jen pracovala. Po diplomové práci jsem v továrně zůstala ještě rok a půl. Bylo skvělé být s lidmi, kteří řeší jiné problémy, než jsou ty mé. Z mnoha úhlů pohledu to bylo přínosné.

Co jste se tam naučila?

Třeba to, jak provoz takové továrny funguje – od shánění materiálů přes jejich zpracování až po distribuci. Člověk najednou viděl celý ten

řetězec. V těchto firmách mají spoustu zdrojů materiálu. Můžou to být odřezky z tovární výroby, staré oblečení z kontejnerů nebo role látek z továrny, kde se jim něco nepovedlo a oni jeli kazovou výrobu. Končí tam opravdu jakýkoliv textilní přebytek.

Když tedy továrna vyrobí kazový kus, tak si s ním už neumí poradit?

Záleží, co je to za továrnu. Když je to továrna na oblečení, tak se pokusí dát část kazových kusů do sekáčů nebo na charitu. Oblečení je ale opravdu všude dost a nikdo ho už vlastně nepotřebuje. Některé továrny proto kazový kus raději zaskládají nebo spálí, protože je to pro ně špatná vizitka. Nechtějí se tím chlubit. Pokud je to ale třeba továrna na textilní metráž, kazový textil nabízí za sníženou cenu zákazníkům, se kterými spolupracují. Když to nevyjde, dá ho do skladu, kde nějaký čas leží, a v lepším případě jde pak na recyklaci. V tomto cyklu mi ale chyběl právě zákazník, který šije menší výrobu, a napadl mě obchod. Materiály se téměř vždy dají znovu zpracovat a není nutné vyrábět stále nové nebo je zbytečně ničit.

Tušíte, kolik tun látek se každý rok na světě vyhodí?

Já sama si čísla vůbec nepamatuju, když je vidím, tak jdu po počtu cifer (smích) a hned je zase zapomenu, takže vám to bohužel neřeknu, ale je to opravdu hrozně moc. Víím to z Klatexu. Oni sami denně zpracují desítky tun textilního odpadu. A to je samozřejmě ta lepší varianta. Jiné přebytky se totiž skládají nebo se rovnou pálí.

Je recyklace látek drahá záležitost?

Recyklování je těžké. K výrobě textílie z přírodních materiálů potřebujete přízi z dlouhých vláken, aby se navzájem dobře provázala a přize byla pevná. Když se taková látka recykluje, vlákno se neustále zkracuje a látka se pak více rozpadá. Musíte ji nastavit jiným materiálem s delším vláknem, aby byla zase soudržná. Pokud chcete použít ještě jiný způsob recyklace, tak je k tomu potřeba jiných a leckdy dražších technologií. Umělé nebo polyesterové materiály jdou recyklovat donekonečna, protože jejich vlákna se rozmělní a znovu se přetaví v nová.

Ale pokud už máte nějakou směs, tak to není možné, protože je tam často hořlavý materiál, například taková bavlna a ta už roztavit nejde. Má to spoustu úskalí. Pokud máte materiál, který je třeba takto směsový, pak recyklace možná není a jediné, co se může udělat, je právě to rozšmelcování na druhotnou surovinu do netkanek.

Jak jsme na tom podle vás v ČR s recyklací textilu?

To asi nedokážu říct, ale myslím si, že dobře. Máme tu velký kult směsů a ty zmíněné to várný na odpad. Češi si navíc hodně věci umějí ušít sami. Nikdy jsme nebyli bohatá země a vzhledem k režimu, který zde byl, jsme zvyklí si pomoci sami a ještě i ušetřit. (smích) Právě u šití roušek se ukázalo, že téměř každý má doma šicí stroj.

Kvitujete tedy i velký počet second handů...

Určitě, i když je to samozřejmě strašně velký byznys. Kdyby sekáče nebyly, tak by se všechno to oblečení skládlo nebo pánilo. Velké množství se vozí taky do Afriky, protože si lidé stále myslí, že je to tam potřeba. Ale už ani tam nevědí, co s tím dělat. Tady ta myšlenka, že když něco dáme na charitu, ulevíme svému svědomí a zároveň někomu pomůžeme, ve velkém měřítku nefunguje. Je to pouze o tom, že svůj problém předáme někomu jinému. Pokud někomu něco dáváme cíleně, z důvodu nedostatku a shánky, potom je to samozřejmě něco jiného. Pro mě je základ nekupovat věci, co nepotřebujeme, a zároveň to, co máme, nosit do roztrhání. A pokud ne, tak si je třeba vyměňovat s kamarády, rodinou, na různých swapech (z anglického swap - výměna, pozn. red.) nebo v sekáčích, kde se člověk může zbavit oblečení, které už nenosí, a naopak si zase odnést něco nového. Ty si může každý ve svém okolí se známými a sousedy zorganizovat i sám. I my v obchodě čas od času pořádáme tyto akce. Následování módních trendů je úplná hloupost.

Jak velký máte šatník?

Jednu skříň. Občas si samozřejmě i něco koupím, ale opravdu jen výjimečně. Snažím se udržet hranici věcí kolem sebe. Když je jich hodně, tak mi to nedělá dobře. Vnímám to jako nepořádek.

Lenka Vacková (1991) se narodila v Jihlavě. Vystudovala Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze v ateliéru Design oděvu a obuvi. Dlouhodobě se věnuje tématu životního prostředí nejen v souvislosti s módním průmyslem. V roce 2016 založila svoji módní značku pod názvem LV. Nejčastěji ji najdete ve sklepním prostoru v Čechovské ulici v obchodě s názvem Textile Mountain (Hora textilu), kam nejraději jezdí na kole. Buď řeší provoz obchodu, šije, opravuje nebo zrovna vymýšlí novou kolekci. V poslední době ji dělá radost přilehlá zahrádka obchodu, o kterou se začala se svými kolegyněmi a kamarády starat.

Znáte i jiné zachránce látek?

Vlastně ano. Znáám jednoho pána na Moravě u Kyjova, který má obrovský sklad, v podstatě takovou halu. Před desítkami let, když se rušily výrobní továrny na textil, skupoval jejich zásoby. Pokud nějakou látku vyprodám, jedu většinou k němu. Existují i podobné internetové prodejny látek, které jsou ale jen online.

Látku si ale člověk musí osahat...

To ano. Sama jsem byla překvapená, že když jsem spustila svůj eshop, lidé už rovnou nakupovali. Čekala jsem, že se podívají na nabídku a pak se k nám vydají. Je pravda, že mně samotné by to problém asi také nedělalo, ale to je tím, že si tu látku umím představit. Díky tomu, že máme i kamenný obchod, si k nám ale lidé často chodí také pro radu. Musím říct, že mi sem chodí samí milí lidé.

Jak jste prožila karanténu?

Já jsem za ni byla vlastně i ráda, měla jsem tak čas si trochu odpočinout a věci přehodnotit. V obchodě upravíme otevírací dobu a já se snad vrátím i k nějaké kreativnější činnosti, která mi velmi chybí.

Co tedy máte v plánu?

Mám své zakázky a také opravy oblečení, které v obchodě nabízíme, zaberou spoustu času. Ale nejvíc se těším na dokončení módní kolekce s návrhářkou Bárou Procházkovou. Jednou k nám totiž přišla jedna dáma - Kateřina se svou maminkou, jejíž babička byla celý život krejčovská a pracovala třeba i u Hany Podolské. Když po ní vyklízeli pozůstalost, tak kromě látek našli také rozešívané oblečení, které jim bylo líto vyhodit. I mně to bylo líto, a když jsem kolem toho chodila a přemýšlela, tak mě napadlo to přetvořit a udělat z toho novou kolekci. Bára je také z UMPRUM a ve své diplomové práci Project Sapience zpracovávala zajímavé střihy tak, aby bylo jednoduché pro kohokoliv je doma ušít. V listopadu jsme už část kolekce představily v Bruselu s Českými centry. Na to se hrozně těším, je to krásná práce, hrabat se ve věcech a přetvářet je.

Šijete si oblečení i sama pro sebe?

Já bych hrozně ráda, ale nestíhám to. Je sice pravda, že tričko, které mám teď na sobě, jsem si ušila, ale chtěla bych toho víc a kvůli obchodu na to nemám čas.

Když vám do obchodu přijde nějaká hezká látka, nejste v pokušení si ji schovat?

Samozřejmě. (smích) Musela jsem si to slyšení už zakázat. Když přijde hezká látka, tak si řeknu, že když tu nějaký čas vydrží, tak pak si z ní něco ušiju. Mám tady totiž i šicí stoje, a když je obchod zavřený, využívám jej jako ateliér.

Na vašich stránkách jsem si všimla, že kromě jednotlivých materiálů máte zboží popsáno i jmény konkrétních lidí, od kterých látky máte...

Ano, ty látky už totiž mají nějaký příběh. Nedávno jsme měli velkou várku látek od Josefa Ťaptůcha, který vedl na UMPRUM ateliér a je známý hlavně z osmdesátých let. Pracoval i u módní značky Pierre Cardin v Paříži a za všechna ta léta měl na půdě ohromný archiv látek, který nám prodal. Krásné látky jsme

získali i od paní Benešové z Ořechovky, která měla spoustu poválečného materiálu, jako byla třeba tehdejší vlněná metráž. To už jsou věci, se kterými se člověk moc nesetká. Pan Ťaptůch má na půdě také spoustu staré jablonecké bižuterie a jsme domluvení, že to od něj zanedlouho odkoupím a v předním prostoru obchodu uděláme takovou sekáčovou korálkárnu.

Hromadí takto věci a látky i současní návrháři?

Myslím, že ano. Já to mám podobně. Když začnu něco dělat, tak kolem sebe musím mít všechno, co potřebuju, a potom z toho tvořím. Kdybych začala pracovat a něco by mi chybělo, nemohla bych se už soustředit. Musím se tím obklopit. Možná je to i tím, jak funguju v procesu tvorby. Nedělám si skici, ale když vidím ten konkrétní materiál, už mě k němu něco napadne.

Vyrábějí se i dnes výjimečné látky, které jednou někdo ocení?

Myslím si, že ano, ale bohužel ne pro běžnou produkci. Je to zbytečné. Odpovídá to poptávce a nastavenému systému. Když si něco koupíme v řetězcích, tak to nic nevydrží, protože nemusí. Až přijde nová móda, tak se to zase vymění. Proto je podle mého důležité vědět, z jakého zdroje nakupujete, protože si pak dáte víc pozor i na materiál.

Jaký materiál máte nejraději?

Já mám ráda přírodní materiály, takže len nebo hedvábí. Před časem jsem měla kolekci z hedvábí, které jsem posbírala v sekáčích. Nové hedvábí se snažím nekupovat, protože je z živočišné produkce a to nechci podporovat.

V roce 2016 jste si na Designbloku nechala na hrud a záda vytetovat vlastní krvi logo oděvních firem, které se dají označit jako rychlá móda. Jak vás to napadlo?

Když mi Designblok nabídl prostor, tak jsem věděla, že nechci produkovat žádné další věci. A ten nápad s tetováním jsem měla už nějakou dobu v hlavě. Mám i jiné tetování a říkála jsem si, že když se člověk nechá potetovat vlastní krví, tak to musí zmizet. Byl to určitý protest proti konzumu. Na přehlídce jsem to uvedla i z toho důvodu, že jsem věděla, že to bude mít nějakou odezvu. Kdybych tuto akci udělala někde v galerii, přišlo by jen pár kamarádů. Ale Designblok, ať chcete nebo ne, je také stánkem konzumu.

Jak to probíhalo?

Než to celé začalo, měla jsem velký strach. Nerada se prezentuju a nejhorší pro mě bylo tam jít jen s vlastním tělem. Také jsem si nebyla jistá reakcí pořadatelů. Během celé přehlídky jsme také museli neustále odebírat novou krev, protože se sráží. Bylo to opravdu náročné, nejen pro mě, ale i pro kamaráda Ondřeje, který mě tetoval. Z odběrů se mu totiž dělalo zle. Pak mi už ani nešlo najít žílu. Rok potom jsem byla na chirurgii kvůli odstranění znaménka, a když doktor uviděl ty pozůstatky, ptal se mě, kolik mi za to ty firmy zaplatily. To neustálé vysvětlování bylo někdy náročné.

Máte ještě dnes nějakou jizvu?

Mám. Časem se to ale ztrácí. Následující rok jsme totiž celou akci ještě jednou zopakovali

v Miláně na Salone del Mobile (Milánský veletrh nábytku a designu, pozn. red.). Tam to upoutalo ještě víc lidí a kurátoři z různých galerií mi nabízeli, ať to u nich předvedu jako happening. To jsem ale už odmítla. Najednou jsem si připadala jako cvičená opička. Ta myšlenka, která byla na začátku, mi za to stála, ale pak už to bylo nepříjemné.

Jak jste vybírala konkrétní firmy?

Na internetu jsem zjišťovala, jak ty firmy vnitřně fungují. Proto jsem tam zahrнула i dražší značky, jako je třeba Adidas a Calvin Klein, které se tváří, že jsou přímo od konkrétního návrháře, ale vyrábějí se ve stejných podmínkách jako H&M nebo Zara, které jsou producenty právě té rychlé módy, toho neustálého nakupování. Tyhle firmy udělají jednu udržitelnou kolekci, která ale představuje jen jedno procento z jejich produkce. Zákazníci na to slyší a pak si myslí, že takhle funguje celá značka. Je to takový neprůhledný marketing a normální člověk nemá šanci se v tom úplně vyznat.

Vy jej umíte prokouknout?

Ano, jsem na to dost citlivá a taky háklivá. (smích) Ale mám to postavené tak, že ať si každý dělá, co chce. Když někomu vnucujeme svůj názor, je to spíš kontraproduktivní. Vidím to sama u sebe, vždycky jsem totiž pak udělala pravý opak. A zároveň tyto věci opravdu nejsou tak jednoduché, jak se zdají. Je to i vidět na problematice LCA systému (zkratka z anglického life cycle assessment, pozn. red.), tedy posuzování životního cyklu věcí. Například u látek jsou v něm zohledněny všechny aspekty nejen výroby toho materiálu v továrně, ale i toho, jak se materiál často pere a žehlí. Je to složité a mnohdy opravdu nejde jednoduše říct, že jedno je horší a jedno lepší, protože vždycky záleží na využití toho materiálu.

Jak se vy sama díváte na ekologickou nebo udržitelnou módu? Není to jen taková vějíčka s dobrým pocitem, za kterou se ale stejně skrývá další výroba nových věcí?

To je právě ono. Teď už se o tom víc ví, ale v době, kdy byla první vlna této módy, tak přestože měl člověk plnou skříň oblečení, stejně měl pocit, že si to musí koupit. Vlastně si ale jen koupil další zbytečnou věc. Na udržitelné módě je ale dobré to, že je vytvořena už z nějakého ekologického materiálu, a tak neškodí přírodě. Což je pro mě důležité.

Jak vlastně vnímáte svět vysoké módy?

Ta vyšší móda jsou krásné a kvalitně zpracované věci, ale dovolit si ji může jen pár vyvolených. Oni udávají trendy a řetězce je potom kopírují. Vycucnou z nich tu myšlenku a udělají jednodušší a nositelnější oblečení. Myslím si, že velké značky by se k tomu měly dnes už stavět jinak. Dřív byly kolekce podle ročních období, ale teď už máme kolekce před kolekcí apod. Je to úplně zbytečné. Myslím si, že i sezony by se měly zrušit. Samotné přehlídky už jsou trochu přežitky a móda by spíš měla fungovat jako zakázková výroba. Ale bohužel ty značky jsou rozjeté a zodpovídají zase za své zaměstnance. Nejde to lehce vyřešit, ale je vidět, že všechno je lecky jenom o penězích. ●

Umělkyní mužům navzdory

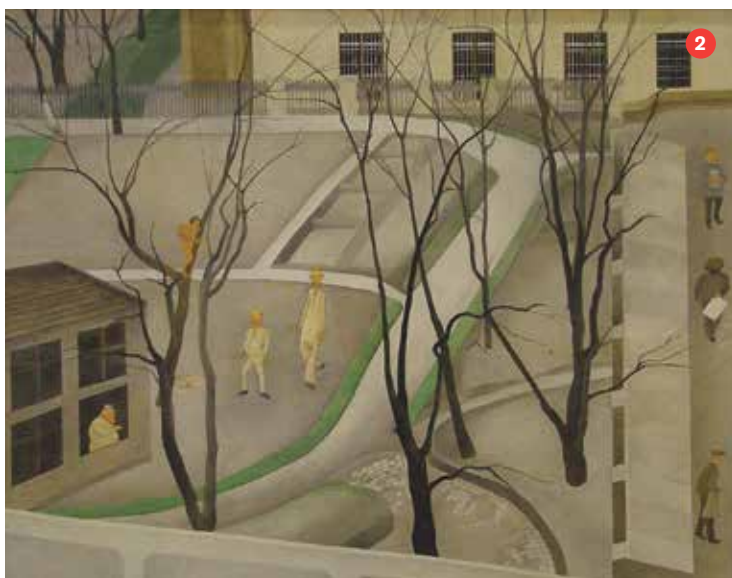
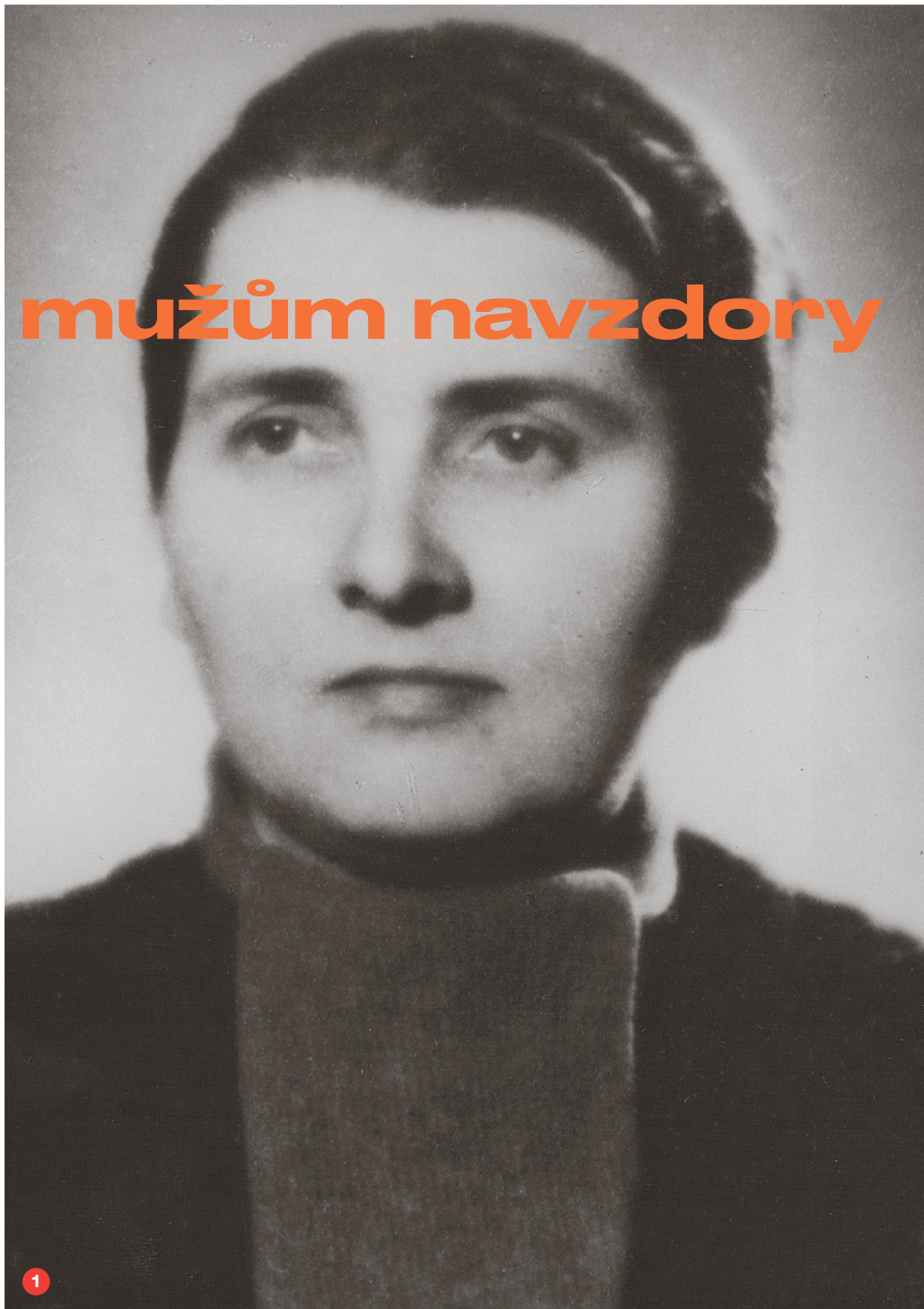
Osud Vlasty Vostřebalové-Fischerové

Vlasta Vostřebalová-Fischerová se narodila roku 1898 do dobře situované rodiny magistra farmacie Karla Vostřebala, toho času vážené osobnosti města Boskovic. Před první světovou válkou se rodina přestěhovala do Prahy. Již v době dospívání inklinovala Vlasta Vostřebalová k výtvarnému umění. Studovala na Kreslířské a malířské škole pro dámy zřízené při střední Uměleckoprůmyslové škole v Praze, v té době jediné instituci nabízející českým ženám vzdělání na poli výtvarného umění. Ve 20. letech měla tato škola stále ještě statut střední odborné školy, dnes ji známe pod zkratkou VŠUP či UMPRUM jako Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze. V roce 1919 pak zahájila studia na Akademii výtvarných umění v Praze, kde navštěvovala ateliér malíře Vojtěcha Hynaise. Vnímání umění již pětadesátiletého váženého umělce, tvůrce opony Národního divadla, se nicméně s viděním mladé začínající malířky rozcházel. Ta ateliér brzy opustila a studium dokončila u generačně i názorově bližšího sochaře Jana Štursy v roce 1923. Na obě univerzity se přihlásila tajně, navzdory vůli svého otce, jenž se vehementně stavěl proti vysokoškolským studiím své dcery.

Ženám vstup povolen!

Připomeňme, že studium na vysoké umělecké škole bylo v Čechách až do roku 1918 otevřeno pouze pro umělce-muže. Ženám byl tento typ studia do té doby zapovězen, neboť frekventovaný dobový názor říkal, že ženy se pro povolání umělkyně nehodí. Rok 1918 není zdaleka náhodným. Vznik samostatného československého státu s sebou přinesl i transformaci vzdělávacího systému a umělecké vysoké školy se otevřely ženám. Z Vlasty Vostřebalové se tak v roce 1919 stala jedna z prvních studentek-žen Akademie výtvarných umění v Praze a o čtyři roky později se zařadila mezi první akademické malířky u nás.

Otec, jehož označila za nepřítele ženského vzdělání, nebyl jedinou mužskou autoritou, se kterou se v nepochopení potýkala. Byl jí také její pozdější manžel, významný český literát a překladatel Otokar Fischer. S ním se setkala na počátku dvacátých let, kdy navštěvovala

Holešovice a především Letná jsou místem, kde svého času žila a tvořila spousta slavných osobností uměleckého života. Spisovatel Václav Řezáč, malíř Antonín Slavíček, sochař Otakar Švec a mnoho dalších. V novém seriálu vám představíme neopakovatelné osudy některých z nich a také místa na Sedmičce, jež jsou s nimi spjatá. Začneme příběhem levicově a feministicky orientované ženy intelektuálky, která musela o svůj umělecký prostor ve své době bojovat. I přes svou bohatou tvůrčí dráhu se během života dočkala pouhých tří autorských výstav, aby se její díla nakonec stala součástí nejznámějších sbírek meziválečného umění u nás.

Text – Jaroslav Drobný pracuje v Odboru kultury a sportu na ÚMČ Praha 7 jako koordinátor projektu ArtDistrict 7.
Foto – Národní galerie Praha a archiv autora

jeho přednášky na pražské Filozofické fakultě. Po absolutoriu na AVU se Vlasta Vostřebalová vydala na několikaměsíční stipendijní pobyt do Paříže. V té době byla ale již těhotná a otec nenarozeného dítěte na ni naléhal, aby se za něj provdala. Opět se dostala do rozporu mezi vlastním viděním světa a dobovými konvencemi. Její názor na manželský svazek byl velmi radikální - nabídla Fischerovi partnerství a možnost starat se společně o dítě střídavě u ní v letenském ateliéru a u něj v devickém bytě. Janu Otokaru Fischerovi nebyl ani měsíc, když byl sňatek jeho rodičů, slavného profesora a nadějně malířky, na opakované naléhání rodičů a samotného Fischera ještě koncem roku 1923 zpečetěn. Manželství nakonec trvalo pouhé dva roky a po jeho rozpadu následoval dramatický a pro Vostřebalovou zraňující zápas o syna Jana. Malířka nepřestala tvořit ani v době krátkého manželství, ani jako matka samoživitelka. Vymykala se tradičnímu vnímání ženy, která se své profesi věnuje pouze do doby, než se provdá a založí rodinu.

Ateliér si Vlasta Vostřebalová-Fischerová našla v pozdně secesním domě navrženém architektem Václavem Vackem na adrese Malířská 9, v těsném sousedství Akademie. Využívala jej již v době svých studií, ale postupem času se pro ni stal nejenom místem práce, nýbrž i života - zde malovala, kreslila a několik let vychovávala svého syna. Ateliér opustila v roce 1930, kdy se přestěhovala do nového funkcionalistického domu v Praze-Motole, který si nechala postavit podle vlastního architektonického návrhu. Navrhla pro něj i veškerý nábytek, což ukazuje na nevšední činnost této umělkyně. Dostavba motolské vily se ale prodlužovala - a to nejenom z finančních důvodů, ale také proto, že řadu činností vykonávala stavitelka svépomocí. Zprvu tak vila sloužila jako jakási dočasná sídlo a mezitím Vlasta Vostřebalová-Fischerová pobývala se synem v ateliéru na Letné nebo v rodinné letní vile v Senohrabech u Prahy.

Inspirace Sedmičkou

Své první autorské výstavy se dočkala právě v roce, kdy procházela obtížným obdobím způsobeným náročným rozvodem s Otokarem Fischerem. Ve slavném Topičově salonu v Praze

vystavovala společně s malířkou Miladou Marešovou. Po dvou dalších samostatných výstavách během června a prosince roku 1934 v Městské knihovně na pražském Mariánském náměstí pak nastala její dlouhá tvůrčí odmlka. Dobrovolné ukončení umělecké dráhy bylo reakcí na začátek druhé světové války a s ní spojené obavy o osud syna, neboť ten byl po otci částečně židovského původu. Otokar Fischer zemřel již 12. března 1938 na srdeční infarkt poté, co se dozvěděl o tzv. anšlusu - připojení Rakouska k nacistickému Německu. Židovský původ syna se za protektorátu podařilo utajit i díky tomu, že jeho otec rodinu opustil velmi brzo po narození syna a ten vyrůstal převážně sám s matkou. Jan Otokar prožil válečná léta na studiích - maturitu absolvoval na smíchovském reálném gymnáziu v roce 1941 a o rok později složil státní zkoušky z francouzštiny, angličtiny, španělštiny, italštiny, portugalštiny a rumunštiny na učitelském ústavu, kde si do konce války přivydělával jako výpomocný učitel. Po válce studoval literární a filologickou komparatistiku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde později vedl více než třicet let katedru romanistiky.

Příběh Vlasty Vostřebalové-Fischerové se uzavřel v roce 1963. I přesto, že její tvůrčí období trvalo pouhých dvacet let, zapsala se do dějin sociálního umění jako jedna z nejvýraznějších osobností meziválečné doby. Její díla, svého času neprávem opomíjená, najdeme dnes ve sbírkách Národní galerie v Praze a dalších významných regionálních galerií u nás. Důležitým zdrojem inspirace se pro ni stala Letná, Královská obora a třeba i o něco vzdálenější Troja. Svědčí o tom například dnes již známé malby Letná roku 1922 (1926, Národní galerie Praha), Záhon na Letné (1926, Východočeská galerie v Pardubicích) nebo Třešňovka nad zoo v Troji (asi 1932, Galerie umění Karlovy Vary).

Obrazy Vlasty Vostřebalové-Fischerové si můžete prohlédnout ve sbírkové expozici 1918-1938: První republika vystavené ve 3. patře Veletržního paláce Národní galerie Praha. V sekci věnované Topičovu salonu najdete její malby s názvem Melancholie (1922), Vašek Zikánů (1921-1922), Kateřinky, zlý sen (1926) a již zmíněný obraz Letná roku 1922 (1926).

Život Vlasty Vostřebalové-Fischerové je příběhem moderní, neohrožené ženy, která se odmítala podvolit dobovým konvencím. Vlastní, neprošlapanou cestou, dosáhla uměleckého uznání. Navždy již zůstane zapsaná v encyklopediích jako jedna z nejosobitějších představitelk sociálního umění 20. a 30. let u nás.

- 1 Portrét Vlasty Vostřebalové-Fischerové
- 2 Obraz Vlasty Vostřebalové-Fischerové Kateřinky, zlý sen z roku 1926
- 3 Dům v Malířské 9, kde umělkyně tvořila a krátkou dobu i bydlela

Červen

Ne	VODÁRENSKÁ VĚŽ 10.30 Za kůzlátky do pohádky
1	PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 O rozpůlené hvězdě
2	VELETRŽNÍ PALÁC 16.00 Kurt Gebauer Komentovaná prohlídka pro seniory
3	DIVADLO RADAR 19.00 Adéla ještě nevečeřela Masožravka versus detektiv Nick Carter v muzikálové komedii
4	JATKA78 19.30 Squadra Sua: Přecházení* Přejítí scény zleva doprava. Ve světě herce pouhý okamžik, ve světě klauna třeba celý život

So	ŘEZÁČOVO NÁMĚSTÍ 8.30–14.00 Farmářské tržiště Heřmaňák
1	PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 a 15.15 Polaris 2 – Lucie* 18.00 Noční obloha 8K*
2	DIVADELNÍ KLUB LETKA 15.00–22.00 Letka letmo Rozloučení se s uplynulou sezonou v podobě dětského divadla a koncertu
3	JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 17.00 House party House & minimal
4	JATKA78 19.30 My kluci, co spolu chodíme: Jednoznačné „asi!“ Čtveřice herců, kteří si pro vás nic nepřipravili

Ne	VODÁRENSKÁ VĚŽ 10.30 Rajský ostrov Sen o posteli proměněné v plachetnici
1	PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 O rozpůlené hvězdě
2	DIVADLO RADAR 19.00 Adéla ještě nevečeřela Masožravka versus detektiv Nick Carter v muzikálové komedii
3	JATKA78 19.30 Hana Vagnerová: White Rabbit Red Rabbit #14
4	VODÁRENSKÁ VĚŽ 19.30 Howie a Rookie Lee Komická hra o křehkosti přátelství a osamělosti lidské existence

Více denní akce	
BOLD GALLERY do 4. 7. Radka Bodzewicz: Božská komedie	
BOTANICKÁ ZAHRADA 5.–21. 6. Květena Kypru	
DOX do 29. 6. Jiří David: Jsem tady do 12. 10. Barbora Šlapetová a Lukáš Rittstein: Ultrasupernatural do 17. 8. Galegion: Utopické město #DATAMAZE	
GALERIE BUDOART 12.–30. 6. Petra Švecová a Radka Bodzewicz: Rajská zahrada	
GALERIE JELENÍ do 17. 6. M. Kindernay: Calendarium Caeli MMXIX	
GALERIE KURZOR do 28. 6. Overview Fact*	

Út	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Noční obloha 8K
2	VODÁRENSKÁ VĚŽ 18.00 Hravá dernisáž výstavy Pavla Jurkoviče

Po	JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 18.00 Jízdárna 002 – End of Virus Prvotsky LIVE and DJs
1	JATKA78 19.30 Vosto5: Probuzení* Mytologická nonverbální klaunerie. Tři rytíři a čas.

Ne	VODÁRENSKÁ VĚŽ 10.30 Krytůfek a lesní bytosti
1	PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 O rozpůlené hvězdě 13.45 Polaris*
2	JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 15.00 KamilKadze Country & bluegrass
3	JATKA78 19.30 Vosto5: Souboje Titánků Lidstvo se ocitlo na kraji totálního kolapsu

Po	DIVADELNÍ KLUB LETKA 19.30 Z(a)tracený Blatný Životní příběh básníka Ivana Blatného. Hraje DS Ty-já-tr
1	JATKA78 19.30 Heaven’s Gate: Amerikánka „Naše inscenace se proměňuje tak, jak život vyžaduje.“
2	ALFRED VE DVOŘE 20.00 Hlubiny Nonverbální divadlo o tajích a podobách folkloru a rituálů

St	ALFRED VE DVOŘE 16.00 Kde budeme bydlet Loutková pohádka o medvěďovi pro děti 3+
3	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris 2 – Lucie* 18.00 Zrození Země

Út	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Noční obloha 8K
1	JATKA78 19.30 Cirk La Putyka: Kaleidoscope – premiéra* Nové představení plné legrace a vzrušujících cirkusových kousků!
2	ALFRED VE DVOŘE 20.00 La Moneda Představení inspirované tvorbou dokumentaristy M. Littína a jeho proniknutím do sídla generála Pinocheta v Chile

Po	JATKA78 19.30 Jan Cina: White Rabbit Red Rabbit #11 Jedna osobnost, jedna obálka a kapka improvizace
1	
Út	GALERIE SCARABEUS 17.00 Slavnostní otevření naučné stezky Veeslava Wahla Na počest ornitologa a oběti komunistického režimu
1	JATKA78 18.30 Bratři v tričku: Bratří Speciál Neopakovatelný cirkusový večer, o jehož průběhu rozhodují diváci

Út	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Noční obloha 8K
2	JATKA78 19.30 Heaven’s Gate: Amerikánka
3	ALFRED VE DVOŘE 20.00 Hlubiny Nonverbální divadlo o tajích a podobách folkloru a rituálů

do 31. 7. Fenomén Jawa aneb Jawa, jak ji neznáte do 30. 8. Václav Kasík – kola, sny a realita* do 20. 9. Příští stanice: Muzeum železnice a elektrotechniky NTM	
VELETRŽNÍ PALÁC do 9. 8. Manet v černobilé do 9. 8. Odilon Redon: Á Edgar Poe do 25. 10. Stanislav Sucharda 1886–1916: Tvůrčí proces do 22. 11. NEBOURATI! Podoby brutalismu v Praze do 22. 11. Sen ve snu: Edgar Allan Poe a umění v českých zemích do 10. 1. 2021 Kurt Gebauer do 10. 1. 2021 Ozvěny Benátského bienále: Stanislav Kolíbal do 10. 1. 2021 Otevřený depozitář	
VODÁRENSKÁ VĚŽ do 2. 6. Pavel Jurkovič: Výstava od 6. 6. Cesty vody: Výstava	

Čt	ALFRED VE DVOŘE 16.00 Kde budeme bydlet
4	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 O rozpůlené hvězdě* 18.00 Voyager*

St	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris 2 – Lucie* 18.00 Zrození Země
1	JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 17.00 The Craps punk back to the roots Večer plný punkových fláků
2	JATKA78 19.30 Cirk La Putyka: Kaleidoscope*
3	ALFRED VE DVOŘE 20.00 La Moneda

St	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris 2 – Lucie* 18.00 Zrození Země
1	
Čt	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 O rozpůlené hvězdě* 18.00 Voyager*
1	JATKA78 19.30 Divadlo 6-16: Bull + Hard sell
2	ALFRED VE DVOŘE 20.00 Hanging Hledání vztahů mezi objektem, zvukem, světlem, pohybem a rituálem v prostředí divadla

St	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris 2 – Lucie* 18.00 Zrození Země
2	JATKA78 19.30 Heaven’s Gate: Amerikánka

Ne	PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 O rozpůlené hvězdě 13.45 Polaris* 15.15 Polaris 2 – Lucie* 16.30 Voyager*
2	JATKA78 19.30 Heaven’s Gate: Amerikánka

Pá	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Zrození Země*
5	VODÁRENSKÁ VĚŽ 18.00 Vernisáž výstavy Cesty vody Kudy teče voda v Praze? Umělecké ztvárnění cest vody formou malby, fotografie a plastiky

Čt	ALFRED VE DVOŘE 16.00 Bojím se v lese Veselý Kašpárek má pro strach uděláno
1	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 O rozpůlené hvězdě*
2	ROCKOPERA PRAHA 19.00 Frankenstein Hororová rocková opera
3	JATKA78 19.30 Cirk La Putyka: Kaleidoscope*
4	VODÁRENSKÁ VĚŽ 19.30 Improshow Improvizované příběhy, skeče a písně na témata od diváků

Pá	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Zrození Země*
1	JATKA78 19.30 Cirk La Putyka: La Putyka Legendární hospodský cirkus

Čt	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 O rozpůlené hvězdě* 18.00 Voyager*
2	JATKA78 19.30 Heaven’s Gate: Amerikánka
3	VODÁRENSKÁ VĚŽ 19.30 Utrpení mladého Werthera Příběh přeplněného srdce a nenaplněné lásky

Po	DIVADELNÍ KLUB LETKA 19.30 Když začne skřivánek povrzávat Malá česká muzika Jiřího Pospíšila hraje české lidové písně
2	JATKA78 19.30 Heaven’s Gate: Amerikánka

So	ŘEZÁČOVO NÁMĚSTÍ 8.30–14.00 Farmářské tržiště Heřmaňák
6	PRAŽSKÁ TRŽNICE 10.00–18.00 MINT Market Trhy s designem, módou a dobrým jídlem
7	PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 a 15.15 Polaris 2 – Lucie* 13.45 Polaris* 16.30 Voyager* 18.00 Noční obloha 8K*

Pá	PRAŽSKÁ TRŽNICE 17.00 Příběh městských jatek: odhalení naučné stezky v Pražské tržnici
1	ALFRED VE DVOŘE 18.00 Hra na krbíky Performativní hry pro jednoho diváka a koncert kapely Pily
2	KOSTEL SV. ANTONÍNA 18.00–24.00 Noc kostelů Prohlídka kostela s výkladem, varhanní hudba
3	PLANETÁRIUM PRAHA 18.00 Zrození Země*
4	STUDIO HRDINŮ 20.00 Ferrante club Premiéra autorského představení inspirovaného tetralogií Geniální přítelkyně

So	ŘEZÁČOVO NÁMĚSTÍ 8.30–14.00 Farmářské tržiště Heřmaňák
1	PRAŽSKÁ TRŽNICE 9.00–23.30 Los Trhos
2	JATKA78 15.00 a 19.30 Cirk La Putyka: La Putyka
3	PLANETÁRIUM PRAHA 16.30 Voyager * 18.00 Noční obloha 8K*

Pá	KKC ART NA LETNÉ 17.00–23.00 Čtrnácté vyprávění na Letné Jaromír Typlť se po půl roce vrací s kytarou
2	
So	ŘEZÁČOVO NÁMĚSTÍ 9.00–14.00 Bleší trh Heřmaňák
2	PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 a 15.15 Polaris 2 – Lucie* 13.45 Polaris* 16.30 Voyager * 18.00 Noční obloha 8K*
3	JATKA78 19.30 Heaven’s Gate: Amerikánka

Út	PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Noční obloha 8K
3	JATKA78 19.30 Heaven’s Gate: Amerikánka
4	

* akce bez jazykové bariéry / no language barrier

Rodina a umění

Nad různými podobami rodiny – alternativami k tzv. nukleární rodině (otec, matka, dítě/děti), modelu, který v moderní západní společnosti převládá, se můžete zamyslet u krátkodobé instalace Společnosti Jindřicha Chalupeckého, která bude k vidění 27. a 28. června v prostorách Nadace a Centra pro současné umění Praha (NCSU) v Dukelských hrdinů 25a. Výstava s názvem Beyond Nuclear Family (Nejen nukleární rodina) měla být otevřena na konci května v New Yorku, ale kvůli pandemické krizi bylo její zahájení odloženo. Kurátoři zde představí pět hlavních podtémat – výchova dětí, rodina a gender, utopické vize rodiny, absence v rodině a vztah konceptu rodiny k architektuře a urbanismu. Část výstavy se uskuteční v prostoru tzv. Bramborárny v parku Stromovka, který by měl v dohledné době začít fungovat jako další galerie současného umění. Těšit se můžete na díla českých i zahraničních umělců, performance, workshop pro rodiče s dětmi nebo maskární průvod. Dvoudenní akci uzavře diskuze u kulatého stolu, která bude mimo jiné reagovat na situaci rodin v kontextu současné nucené izolace. ●
→ www.sjch.cz, fca.fcca.cz

Výkvět českého sochařství

Výstava Re_forma v Trafo Gallery se snaží upozornit na výjimečně silnou vlnu mladých sochařů a jejich prací, která je stále zřetelnější, ale také naznačit společný kontext a mezigenerační souvislosti. A pokusit se alespoň trochu přenastavit hledáček na české výtvarné scéně, kdy se pozornost dlouhodobě soustředí na malbu nebo intermediální projekty. Přestože v posledních letech pozvolna přibývá také autorských výstav kombinujících obraz a sochu, domácí sochařská scéna bývá reflektována zřídka. Mezi vystavujícími najdete celkem 16 autorů, jako je Eliáš Dolejší, Anna Hulačová nebo Jaroslav Róna. Výstava potrvá od 11. června do 19. července. ●
→ www.trafogallery.cz

Umělecké křižovatky

Mezinárodní festival Performance Crossings zaměřený na performance art a příbuzné umělecké formy už čtvrtým rokem představuje tvůrce z celého světa a otevírá dialog mezi umělci a diváky, mezi myšlenkami a jejich zpracováním. Letošní ročník proběhne ve dnech 11.–13. června v prostorách Cross Attic, galerie Holešovická Šachta a v ulicích Sedmičky. Základním předpokladem stejně jako jedním z hlavních cílů festivalu je mezilidské-meziumělecké setkání sbližující lidi z různých zemí. Na festival naváže dvoudenní konference o nových principech tvorby od 22. do 23. srpna, která je otevřená všem zapojeným umělcům, divákům i širší umělecké komunitě. Vstupné na festival i konferenci je dobrovolné. ●
→ www.performancecrossings.com

Na dvorku Alfreda

Na čerstvém vzduchu a ve stínu stromů se budou hrát u Alfreda pohádky pro ty nejmenší. Ve středu 3. a ve čtvrtek 4. června vystoupí od 16 hodin na dvorku divadla loutkáři z uskupení vi.TVOR. Zahrají zde pohádku o hodném, ale trochu hamižném medvědovi, který putuje lesem a hledá vhodné místo k bydlení. Ve čtvrtek 11. června pokračuje cyklus Alfred ve dvoře dětem představením divadla Loutky bez hranic a pohádkou Bojím se v lese. Od 16 hodin diváky čeká muzikálová, tak trochu nebezpečná cesta do lesa a snad i nazpátek. Představení jsou určena pro děti od tří let. ●
→ www.alfredvedvore.cz

Detektivní práce

Galerie Kurzor otevřela výstavu s názvem Overview Fact, která se zabývá detektivními příběhy, jež se zdají být čím dál populárnější, ale i komplikovanější. Jako by nešlo jen o napětí z pátrání po vrahovi, ale o hlubší snahu najít skrytá společenská zákoutí, problémy, třetí plochy a styčná místa. Podobně také umění nevybavuje náš svět pouze dalšími objekty, ale podílí se na konstruování perspektiv, vnímání i vědění, které vytvářejí náš svět, a má proto overview effect – schopnost vyvolat sounáležitost, hledání souvislostí a orientace. V letošním roce převzal dramaturgii výstav Galerie Kurzor filozof, teoretik a kurátor Václav Janoščík. Galerie je otevřena od středy do neděle od 12 do 18 hodin v Dukelských hrdinů 25a. Výstava je k vidění do 28. června. ●
→ cca.fcca.cz

V ohnisku poezie

Jonáš Hájek (1984, Praha), syn matematika Petra Hájky, po hudebním gymnáziu vystudoval violoncello na Pražské konzervatoři a hudební vědu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Pracuje jako redaktor v hudebním nakladatelství, literatuře se věnuje jako básník, překladatel a editor. Patří k nejvýraznějším básnickým hlasům své generace. Svou první sbírku Suť (Fra, 2007) vydal už ve svých třídvaceti letech a získal za ni (spolu s Petrou Hůlovou, která byla oceněna za prózu Umělohmotný třípokoje) Cenu Jiřího Ortena a nominaci na Magnesii Literu v kategorii Objev roku. Svou schopnost vypovídat o našem zdiskreditovaném světě bravurně zvládnutou básnickou formou potvrdil v dalších dvou sbírkách Vlastivěda (Fra, 2010) a Básně 3 (Triáda, 2013). Jako editor se podílel například na knize rozprav s básníky 90. let Pod cizím nebem bloudili jsme spolu (FF UK, 2009), almanachu mladých evangelických básníků Hrst (Biru, 2013), dvou knihách „libeňského psychika“ Stanislava Vávry a také česko-německé antologii šesti německých a šesti českých básníků VERSSchmuggel / Překladiště (Protimluv, Wunderhorn, 2019). Soustavně také připravuje českou sekci mezinárodního básnického serveru Lyrikline.org. Publikovanou báseň napsal v roce 2014 jako odpověď na jednu z pěti povídek zařazených do dokumentárního projektu Gottland – Místo Stalina Rozálie Kohoutové pro server Dok.revue. ●
připravuje Ivana Myšková

Práce je obřad

*Procházka na mostě a za ním –
odevždy daleko, jakoby na skále –
smetiště významu a výrobní pás času.*

*Jen šlapkám a skejtákům se podařilo osídlit
žárlivé místo – místo, kterému se chcete
znojemský rudoarmějce.*

*Víš jak. Do prázdna hledí zbytný sochař,
smělé plány na pomník bezvěrectví,
kolemjdoucímu sklouzne z úst: „... navždy.“*

*I já se sklouznu na zdejšíh hřišti,
zítra budu dělat ulice v netýkávkách,
pravidelně jim měnit jméno,*

jen tak pro radost.

Nová galerie

Galerie a aukční síň Arcimboldo se po téměř dvou letech strávených v historických prostorách Konventního paláce řádu Maltézských rytířů na Malé Straně přesunula do industriálního objektu v ulici U Měšťanského pivovaru 6a. Se změnou místa dochází také ke změně názvu na Bold Gallery. Staronová galerie na téměř 250 m² chce být otevřená současnému umění a mladým umělcům, stejně jako místním obyvatelům a všem návštěvníkům. Galerie své působení na Sedmičce zahájila na konci května výstavou Radky Bodzewicz nazvanou Božská komedie. Sama autorka žije a tvoří taktéž v Holešovicích a její tvorba odráží abstraktní i reálnou krajinu, která je prochnutá osobními příběhy a absurditou i všedností běžného života. V autorčiných plátech se odráží její vlastní sociální síť a mezilidské vztahy, skrze které se snaží najít a pochopit smysl umění. Větší umělecké svobody dosahuje umělkyně popíráním běžné perspektivy a využíváním nových technologií, které jsou na výstavě přítomny také v podobě rozšířené či virtuální reality. Výstava je k vidění do 4. července a je přístupná od úterý až do soboty od 11 do 18 hodin. ●
→ www.boldgallery.art

Kanibalský kmen

Nová výstava Ultrasupernatural v DOXu je vyústěním více než dvacet let trvajícího projektu umělecké dvojice Barbory Šlapetové a Lukáše Rittsteina, kteří spojili své osudy s posledním domorodým papuánským kmenem Yali Mek. Od roku 1997 uskutečnili celkem 11 výprav do vzdálených oblastí Západní Papuy a Papuy Nové Guineje, kde zkoumali místní domorodé kmeny a jejich kulturu. Znalosti a zkušenosti papuánských kanibalských kmenů byly v minulosti dokumentovány antropology, misionáři a geologickými průzkumníky, nikdy však očima umělců. Tematika, kterou tvůrčí duo zvolilo, stojí vně uměleckého prostoru a je spíše blízko antropologii či etnologii. Své zkušenosti s poznáváním života těchto kmenů v jejich přirozeném a rychle mizícím prostředí umělci průběžně osobitě zpracovali a přenesli do souborů kreseb, videí, objektů, fotografií i monumentálních soch, které v instalacích tvoří kompaktní celky. Výstavu můžete navštívit do 12. srpna. ●
→ www.dox.cz

Návraty umělců

Po karanténní pauze otevřela Holešovická Šachta v květnu první výstavu v nové sezoně. Výstava s názvem Farewell to Melancholy je ohlédnutím za nevratným mžikem v čase. Devět vybraných umělků a umělců již v prostoru galerie Holešovická Šachta v rámci různých projektů v průběhu předchozích tří let představilo své práce a nyní se do prostoru vrací. Jejich interakce je pomyslným překročením časové mezery a pokračováním v nových souvislostech. Výstava je k vidění do 10. června. ●
→ www.holesovickasachta.cz

Jatka78 po širém nebem

Po nucené pauze způsobené koronavirem se znovu otevře veřejnosti divadlo Jatka78. Od 1. června do 31. července bude divadlo sídlit v Pražské tržnici hrát na letní scéně, většina představení se tak odehraje pod širým nebem. Těšit se můžete na oblíbené kusky Cirku La Putyka, jako je hudební nový cirkus Isole, ale také na úplnou novinku v repertoáru tohoto souboru. Režie představení Kaleidoscope se ujal finský režisér Maxim Komaro, který s Cirkem La Putyka spolupracoval již na několika inscenacích. Jedná se o cirkusově naslápnutou show, kde se setkáte nejen s osvědčenými tvářemi, ale i s mladou krví souboru. Premiéra představení proběhne 9. června od 19.30 hodin a na programu jsou i další reprízy během června a července. Své představení na Letní scéně uvede i Amerikánka Viktora Tauše v hlavní roli s Terezou Ramba a Eliškou Křenkovou ve speciální verzi upravené pro venkovní scénu. Všichni tři jsou držitelé Českého lva za rok 2019 a 2020. Ve hře pro jednoho herce White Rabbit Red Rabbit se pak představí Hana Vagnerová, Jan Cina a Vladimír 518. Aktuální program Letní scény najdete na webových stránkách. ●
→ www.jatka78.cz

Doba „postkoronavirová“ očima lékařek

V květnu skončil nouzový stav a na první pohled se může zdát, že boj s koronavirem jsme vyhráli. Jak období pandemie prožívali praktičtí lékaři, jak vidí současnou situaci a jaká jsou jejich doporučení do příštích měsíců? V půlce května jsme se zeptali dvou lékařek ze Sedmičky MUDr. Martiny Wiererové (MW) a MUDr. Hany Skalové (HS).

Text – Klára Janickí Ilustrace – Alexey Klyuykov

Co podle vás stojí za relativním úspěchem české společnosti v koronavirové krizi?

MW: Se slovem úspěch bych byla raději opatrná. Ano, zdá se, že první vlna pandemie je za bodem zlomu, ale zatím nevíme přesně, co bude dál. Jak z epidemiologického hlediska, tak z toho ekonomického. To až tak úspěšné nejspíš nebude. Ale pokud mluvíme o tom, proč se u nás situace nevyvíjela tak dramaticky jako v Itálii, Španělsku či v Rusku, tak na tom se jistě podílelo několik faktorů: měli jsme alespoň trochu času se poučit a připravit, než se u nás objevili první nakažení, vcelku bez zaváhání byla přijata razantní opatření, která lidé respektovali. To bylo dobré. Diskutuje se též o geografických a klimatických faktorech, genetické predispozici, ale to zatím nevíme přesně. Jisté je, že naše společnost se v těžké době umí semknout a vyrazit vstříc společnému nepříteli. To bylo povzbudivé. Kéž by nám to vydrželo.

HS: Ano, zdravotně jsme na tom lépe, ale ekonomicky nás to kvůli nevhodné vládní politice asi zasáhne mnohem víc než okolní země. Jsem ovšem vděčná, měli jsme štěstí, že nás tolik nezasáhlo to velké zdravotní utrpení, které vidíme v jiných zemích. Ani nevíme, proč přesně, to budou zkoumat celé týmy dlouhé roky. Průběh se liší např. i v rámci Německa, v bývalé NDR je epidemie mírnější. Kromě faktorů zmíněných kolegyní může mít tedy vliv i plošné očkování proti TBC a jiná mentalita. My jsme se zdáli být takoví „teflonoví“, ne tak citliví vůči infekci. Zkušenost staletí i Černobyl a povodně do nás vepsaly opatrnost, nedůvěru k „tím nahoře“, samostatný úsudek, takže všichni rychle vytáhli ze sklepů šicí stroje a raději zůstali doma.

Jak jste celý nouzový stav prožívaly profesně coby praktické lékařky?

MW: Celá situace se rychle vyvíjela, měnila se doporučení a nařízení. Než začalo platit jedno, bylo na světě druhé. Bylo trochu těžké stíhat to

všechno sledovat. A zprvu byla náročná i ta nejistota a obavy všech, jak se celá situace bude vyvíjet. Ordinance nám ale fungovala vcelku hladce. Naši pacienti velmi spořádaně nejdříve telefonovali nebo psali mailly, takže se nám ordinance změnila na telefonní ústřednu. I dříve narození ochotně přijímali e-recepty a žádanky smskou či mailem a ještě z toho měli radost. Myslím, že co se týče technologií, udělala celá naše společnost velký krok vpřed. To je určité jedno z pozitiv. Jinak v ordinaci jsme se rozdělili na týmy tak, abychom se všichni najednou neuvedli do karantény, pokud by se někdo z nás nakazil. Zároveň jsme tím šetřili ochranné pomůcky. Jejich nedostatek byl zprvu opravdu tristní. V prvním týdnu jsme měli pro šest zaměstnanců dva štíty a pět roušek, co měly být snad respirátory s účinností několik hodin... Skvěle ale fungovalo Sdružení praktických lékařů v čele s doktorem Šonkou, které nás promptně informovalo o chystaných krocích, vyjednávalo s ministerstvem a byla znát velká podpora. Rovněž jsem vnímala velkou podporu od obou městských částí Prahy 7 (pro naši trojskou ordinaci i od MČ Troja). Velmi rychle jsme měli možnost získat šité roušky, dezinfekci, štíty (a to nejen od firmy Průša Research, ale i z chemických kabinetů různých základních škol). Do pomoci se opravdu zapojil kdekdo. Z psychologického hlediska to bylo důležité. Já jsem se tedy cítila bezpečně i s malým množstvím ochranných prostředků. Ráda bych na tomto místě za nás zdravotníky i za pacienty oběma městským částem velmi poděkovala.

HS: Ordinance máme v domě s pečovatelskou službou, takže jsme byli hodně opatrní. Když se objevil virus v Itálii, tak jsme si na poslední chvíli objednali 30 respirátorů FFP3. Jinak jsme ale zažívali frustraci z neschopnosti vlády zajistit ochranné pomůcky pro zdravotnické a sociální služby. Nakonec alespoň ministr Hamáček pomůcky zajistil dokázal a přistání prvního letadla 18. 3. mi až

vehnalo slzy do očí. A pak následovaly týdny, kdy jsem vlastně stále obdivovala: naše pacienty a firmy za jejich rozumný přístup, městskou část za v rámci ČR nadprůměrnou pomoc nám zdravotníkům, pak také dobrovolníky – ti byli skvělí a hodně pomohli lidem v nouzi. Výborně nám fungovala komunikace mezi lékaři, která byla velmi důležitá v čase nepřínosných informací od vlády. Také byli dárci a pomocníci, bylo to až dojemné, cítila jsem velkou oporu v komunitě. A velký kus práce pro ochranu seniorů odvedlo vedení a zaměstnanci městské části a Pečovatelského centra Praha 7. Zdravotní péči jsme řešili hlavně přes telefon a email, denně jsme měli 50-55 pacientů, z toho 2-5 osobně. Jinak pacienti trápili v různé míře strach, to myslím, že je velká výzva do budoucna. Najít si pro sebe opravdovou útěchu, abychom nemuseli sahat po berličkách.

Kolik vašich pacientů podstoupilo test a kolik z nich bylo pozitivních?

MW: Od začátku epidemie jsme na test PCR do některého z odběrových stanů odeslali kolem šedesáti pacientů. Pozitivně testovaných bylo pět pacientů, z toho dva manželé s těžkým průběhem a nutností plicní ventilace. Všichni už jsou ale našťástí zdraví doma.

HS: Indikovali jsme 151 testů metodou PCR (výtěrem z nosu a krku), z nich byly pouze dva lidé pozitivně testovaní a oba měli našťástí lehký průběh onemocnění.

Opravdu platí, že jsme z nejhoršího venku a můžeme se vrátit do zajatých kolejí?

MW: Ano, to by bylo dobré. Kdybychom se poučili a vrátili se do kolejí. Ideálně ale do takových kolejí, kterými vyjedeme z toho zajetého... Kdyby nám zůstala pokora z doby nouze, čas na to, abychom se rozhodli, co je skutečně důležité udělat, a co naopak dělat nepotřebujeme. Že nemusíme mít všechno hned a že by bylo dobré občas přibrzdit a zku-

sit žít jednodušší život bez spěchání a věčného přejíždění sem a tam. Ze zdravotního hlediska by bylo dobře, aby lidé opět začali myslet na preventivní prohlídky a pravidelné kontroly. A hlavně se na ně objednávali. Kam zmizeli všichni pacienti s bolestmi zad, bolestmi na hrudi, lupnutím v boku a písknutím v uchu? Zmizely jim obtíže? Nebo se lidé bojí, aby se v ordinaci či čekárně nenakazili? Jen pro rozptýlení případných obav: myslím, že ordinace jsou teď spíše ta bezpečnější místa, dezinfikovaná a s ochrannými pomůckami. Hromadění pacientů v čekárnách se snažíme zabránit objednáváním na přesný čas. S ohledem na prevenci a vyšetřování obtíží bychom se do zajatých kolejí vrátit určitě měli, a to co nejrychleji.

HS: Naprosto souhlasím s kolegyní. A také je důležité nezanedbat akutní stavy, například kolegové z iktových center hlásí, že lidé přijíždějí s příznaky mozkové přírady až třeba třetí den, a to už je hodně pozdě. Vláda nechce poskytovat přesnější data o průběhu epidemie (např. kde přesně je vyšší výskyt pozitivně testovaných, přesnější medicínská data o nemocných s těžším průběhem v mladším věku atd.), naskýtá se pak otázka proč. Bylo snad plošné zavírání obchodů neopodstatněné? A následně ekonomické škody budou pak vinou vlády zbytečně velké? Bez těchto dat se pak můžeme hůře rozhodovat, jak se do těch kolejí vracet. Obecně vzato se do zajatých kolejí myslím nevrátíme ještě minimálně měsíce, možná rok. Nutnost rozumně přistupovat ke své ochraně dál potrvá. Z mého pohledu je proto výhodné investovat do ochranných pomůcek.

MW: Otázkou je, zda přesná data vůbec existují. Zda je dohledatelné, kolik pacientů zemřelo na Covid a kolik s Covidem, zda pacienti s těžkým průběhem a nutností plicní ventilace či mimotělního oběhu byli před nakažením zdraví, nebo měli nějaké rizikové faktory, jaký byl průběh infekce v jednotlivých věkových skupinách atd. Pokud tato data existují, pak je chyba, že dosud nebyla zveřejněna, a mělo by se tak stát co nejdříve. Pokud data neexistují, pak je chyba, že neexistují. Rovněž bohužel nejsou mezinárodně dána žádná kritéria, která by umožnila srovnávat průběh pandemie v jednotlivých státech. Zejména co se týče těžkých průběhů onemocnění a úmrtí „na“ nebo „s“ Covidem-19. Na toto všechno se ale napříště můžeme připravit.

Zmínily jste, že je dobré investovat do ochranných pomůcek. Jak ale poznat kvalitní výrobek a jak jej používat?

MW: V současné době už je na trhu mnoho různých typů roušek s různými nanotkaninami, mnoho různých respirátorů. Jak poznat kvalitní respirátor (krom toho, že mají certifikát a jsou označeny FFP2 nebo FFP3), popravdě nevím. Ale dle ceny bych se raději neorientovala. Pro běžné nošení jistě postačí jednorázová nebo textilní rouška, o kterou se budeme dobře starat.

HS: Pokud bude přiznává epidemiologická situace, tak lidem v dobré kondici stačí v uzavřených prostorách, v MHD nebo při sdružování používat roušku. A lidem ohroženějším v těchto situacích doporučuji nano-roušku nebo respirátor FFP2.

MW: Ano. Jen je třeba mít na paměti, že pokud s ochrannou pomůckou nebudu dobře zacházet, je jedno, zda mám roušku, nebo respirátor FFP3. Pokud tedy ochrannou pomůcku na nos a ústa používáme, což ještě chvíli všichni budeme, je dobré ji měnit co nejčastěji a nemít jednu na celou epidemii. Rovněž třeba při nákupu do mikrotenových sáčků odolat pokušení si roušku nadzvednout, naslinit prst a sáček tak po dlouhém snažení konečně otevřít. Látkové roušky po návratu domů neodložit na kuchyňskou linku k potravinám, ale vyprat při vysoké teplotě či vyvařit a přežehlit, ty jednorázové bezpečně zlikvidovat. Je toho hodně, na co musíme myslet, aby nošení jakéhokoli typu ochranných pomůcek mělo smysl.

HS: Pro všechny pomůcky platí, že zevní strana může být infikovaná a vnitřní strana je čistá. Takže vnitřní strany a obličej se můžeme dotýkat pouze čistými rukama. Respirátor má dobře přiléhat k obličejí. Je zbytečné nosit respirátor v otevřeném prostoru, na ulici, smysl má nasazovat si ho před vejítím do uzavřeného prostoru. Při šetrném používání lze respirátor použít znovu. Také doufám, že bude v budoucnu možné koupit kvalitní roušky z nanovláken. Spoléhám na české výrobce z tohoto oboru. Mají totiž vyšší účinnost, a přitom jsou pro dlouhodobé používání pohodlnější než čínské FFP2.

Stane se podle vás z roušky běžná výbava našich kabelek?

MW: Sezonně pravděpodobně ano. Jinak to může být vcelku slušivý módní doplněk, mnoho se za ní schová a ještě ušetříte za make-up, tedy pokud ho celý neotřete do roušky. Takže proč ne...

HS: Ano, a ještě dezinfekce na ruce.

Co bychom měli přes léto dělat, abychom na podzim nemuseli řešit novou vlnu nákazy?

MW: Nabrat síly, neupracovat se, běhat a zhubnout... Jestli a jaká vlna přijde na podzim, zatím bohužel nevíme. Pravděpodobně v nějakém rozměru přijde. Věřím, že už ale budeme připraveni a nebude to mít tak zásadní společensko-ekonomický dopad. Doufejme.

HS: Zůstávat opatrní, ale zbytečně se nestresovat. A obecně se o sebe dobře starat, například dostatek pohybu, pobyt v přírodě, na slunci, vhodná strava, udělat si čas na chvilku usebrání a na dobré vztahy s lidmi okolo nás. Dobrý projekt je i aplikace eRouška neboli chytrá karanténa, ale aby mohl opravdu fungovat, musí se do něj zapojit co nejvíce lidí. Bohužel se obávám, že v realitě české státní správy tento projekt zůstane nedotažený.

MW: Ano, určitě. Chytrá karanténa je chytrá věc. Skvělý projekt. Obavy z toho, že o sobě poskytují data, která může někdo zneužít, zde nejsou na místě. Zvláště s ohledem na to, kolik informací o sobě zcela dobrovolně poskytujeme na sociálních sítích. Zde slouží pro dobrou věc, a čím více lidí bude aplikaci eRouška používat, tím větší úspěch bude mít.

Máme se nadále vyvarovat kontaktu s lidmi, s prarodiči apod.? Jaká by byla vaše doporučení?

MW: Myslím, že v tomto směru bychom se měli vracet k normálnímu životu. Setkání

s malou zdravou skupinou známých ve zdravém prostředí, venku je dle mého namístě. A pro babičku s dědou, kteří dosud nepoužívají Zoom (aplikace pro videohovory - pozn. red.), může být sociální izolace kolikrát horší než riziko nákazy.

Co lidé, kteří patří do neohroženější skupiny? A kdo to přesně je?

MW: Do neohroženější skupiny patří senioři, lidé, kteří mají nějaké chronické plicní onemocnění, jako chronickou obstrukční chorobu plicní, astma, lidé s obezitou, diabetem, hypertenzí, onkologicky nemocní. K těmto všem bychom samozřejmě měli i nadále přistupovat opatrněji.

HS: Ano, a doporučuji opatrnost i těhotným ženám. Pro ohroženější skupiny jsou stále ještě vhodné do uzavřených prostor kvalitní roušky z nanovláken nebo respirátory FFP2, pak jsou podle mého názoru Tito lidé bezpečně chráněni a mohou uzavřené prostory navštěvovat bez rizika. Jinak pro každého dostatek roušek, aby je mohl střídát. A rozhodně se nestydět používat kvalitní ochranné pomůcky v místech, kde je to potřeba.

Jak zkušenost z pandemie podle vás ovlivní průběh budoucích chřipkových epidemií?

MW: Kéž by díky této zkušenosti stoupla proočkovanosť obyvatel. Nejen proti chřipce, ale i proti pneumokoku, černému kašli... A třeba nás to naučí mýt si více ruce, nejíst v MHD a při kašli neprskat na kolemjdoucí. Možná by nám jen toto mohlo do budoucna pomoci.

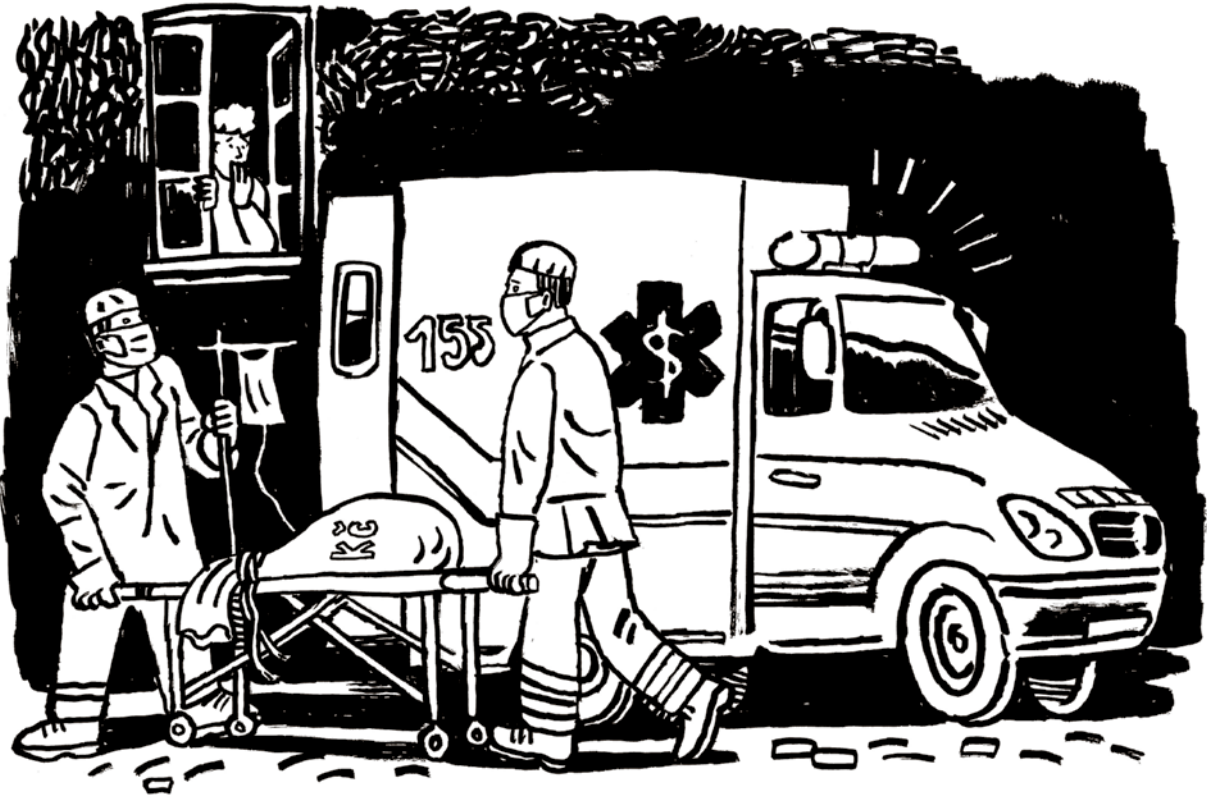

MUDr. Martina Wiererová se narodila v roce 1976 v Havlíčkově Brodě. Od dvou let až do dospělosti žila na Letné, nyní několik let bydlí s rodinou v Troji. Na Letné a v Troji pracuje od roku 2005 jako praktická lékařka pro dospělé.

MUDr. Hana Skalová se narodila v roce 1974, a až do svatby v roce 1997 žila v Holešovicích, kde od roku 2001 pracuje jako praktická lékařka.

Milé čtenářky, milí čtenáři, tato stránka je určena jednotlivým stranám v zastupitelstvu, které střídavě stanovují otázku k diskuzi. Možnost odpovědět dostaly všechny strany. Tentokrát se ptají Piráti a Zelení Praha 7:

Jaká opatření by měla Praha 7 přijmout pro zmírnění dopadů pandemie koronaviru po ukončení nouzového stavu?

Piráti a Zelení Praha 7

Opatření proti šíření koronaviru se postupně zmírňují, obchody otevírají a do ulic se vrací život. Přesto je jisté, že s následky se budeme potýkat ještě dlouhé měsíce a možná i roky a některé zřejmě teprve pocítíme.

Městská část nemá prostředky na suplování ekonomických ztrát, které jednotlivcům i firmám vznikly v důsledku vládních opatření (ani to není její úlohou). Má však tu zásadní výhodu, že zná své obyvatele, a místo plošných opatření tedy může pomáhat cíleně - aby skutečně nikdo nepropadl až na dno. Obec plní funkci zachytné sítě pro ty nejohroženější. Díky pravidelným sbírkám, jako je obědové konto, má přehled třeba o rodinách rodičů samoživitelů, kteří musí pečovat o děti, vzdělávat je a zároveň pokrýt rodinné výdaje s aktuálním výpadkem již tak nízkých příjmů. Radnice může cíleně zasáhnout konzultacemi i materiální pomocí.

Nájemcům obecních nebytových prostor využívaných k podnikatelské, umělecké a veřejné neziskové činnosti, jejichž provoz byl omezen vládními opatřeními, se Rada MČ rozhodla garantovat 80% slevu na nájemném v období od začátku března do konce září. MČ však může zprostředkovat formy pomoci i podnikatelům, kteří nesídlí v obecním majetku - Impact Hub třeba nabízí pro OSVČ balíček „poslední záchrany“ v podobě série prakticky zaměřených online školení, jak přestát se svým byznysem krizové období a vyjít

z něj posílení. Radnice nejen může podobné nabídky zprostředkovat, ale podnikům, které na Sedmičce plní určitý veřejný zájem a neradi bychom o ně přišli, školení financovat. Vstřícným gestem pro podnikatele na Praze 7 je také inzerce v Hobuletu na osmince stránky zdarma.

Samostatnou kapitolou jsou pak úpravy veřejného prostoru, vycházející ze zkušeností velkoměst v čase pandemie. Přestože se jedná o krizový a dlouhodobě neudržitelný stav, některé pozitivní aspekty - jako zásadní pokles znečištění ovzduší díky omezení automobilové dopravy či uvolnění historických center přelidněných v důsledku přebujelého turismu - inspirují vedení měst po celém světě k dlouhodobým opatřením. Zkušenost s koronavirem zdůraznila nezbytnost města krátkých vzdáleností, nejlépe docházkových, v nichž se dají naplnit všechny základní potřeby; potřebu bezpečného pohybu městem pro chodce a cyklisty; a také důležitost veřejných zelených ploch. Právě na nich se totiž nyní lidé nejvíce zdržují a relativně bezpečně socializují. Inspirací pro Prahu 7 se může stát zavádění režimu obytných zón v klidných vedlejších ulicích, které umožňují pohyb (a hry i jiné aktivity) lidí ve vozovce. Spolek Automat k tomuto účelu vytipoval Ovineckou ulici, která je jako spojnice mezi Letnou a Stromovkou velmi frekventovaná.

Každá krize je i příležitost, pojďme tu aktuálně využít a udělat Sedmičku zase o něco vstřícnější k lidem, kteří tu žijí. ●

Jana Jebavá, Zelení, a Iveta Lysoňková, Piráti

ODS

Podle metropolitní hygienické stanice patřila Praha 7 k městským částem s nejnižším počtem nemocných Covid 19. Počet pacientů s diagnózou se v dubnu pohyboval okolo 60, na 1000 obyvatel tedy připadal 1,3 nemocného. Tyto údaje dobře ilustrují, že vliv nového koronaviru SARS-CoV-2 na zdraví občanů Prahy 7 byl naštěstí velmi malý. A ani v celopražském měřítku nemělo onemocnění rozsah epidemie v pravém slova smyslu. To je dobrá zpráva a doufáme, že se situace s předpokládanou druhou vlnou letos na podzim podstatně nezhorší.

Pesimističtější výhled naproti tomu nabízejí oficiální údaje o dopadu vládních restrikcí. Radnice Prahy 7 počátkem května evidovala zhruba 120 obchodů, restaurací, živností, ale i kulturních a neziskových zařízení v městských nebytových prostorách, které musely kvůli vládním restrikcím úplně přerušit či zásadně omezit provoz. Vezme-li v úvahu i podniky v komerčním nájmu, měly restrikce samozřejmě násobně větší negativní efekt. Řada OSVČ přišla o zakázky, řadu lidí postihl propad příjmů nebo dokonce ztráta zaměstnání.

Nejcitelnější dopady na ekonomiku, sociální a kulturní život nemá „koronavirová pandemie“ jako taková, ale série konkrétních rozhodnutí vlády, která na ni reagovala. Je to také vláda a stát, kdo má nést hlavní odpovědnost a náklady spojené se snižováním dopadů

na občany, firmy a instituce, protože na to má kromě finančních zdrojů také legislativní a exekutivní nástroje a prostředky státní sociální politiky. Města a obce samozřejmě nemohou nechat občany a podnikatele ve štychu, ale jejich možnosti jsou v podstatě omezené.

Co je možné činit v sociální oblasti nad rámec státního dávkového systému, je cílená podpora z humanitního fondu. Na tom je v Praze 7 politická shoda a rada má potřebné kompetence pro jeho operativní navyšování tak, aby bylo možné pomáhat potřebným spoluobčanům. Osobně jsem rád, že je také shoda na odpuštění nájmu z městských nebytovek, jejichž konkrétní výše bude záviset na tom, jak rozsáhlá a dostupná bude vládní pomoc.

Určitě by také pomohlo, pokud by radnice ustanovila mikrotým, který by byl schopen živnostníkům a podnikatelům poradit, jak získat státní podporu a zorientovat se v ní. Ne každý má dnes kapacitu sledovat rychle se měnící legislativu a podmínky státních či magistrátních covidových programů.

V delší perspektivě pak občanům i firmám pomůže, pokud se sníží náklady práce a podnikání. Od vlády se snížení daně z příjmu nebo povinných odvodů zjevně nedočkáme. Radnice Prahy 7 v oblasti daní nemá přímé kompetence, ale udělat může alespoň to, že prosadí snížení koeficientu daně z nemovitých věcí na loňskou úroveň. Zvýšení této daně o 100 procent, které vloni prosadila, přišlo v tu nejméně vhodnou dobu. ●

Tomáš Bartovský, předseda klubu zastupitelů ODS

PRAHA 7 SOBĚ

Jakmile skončí nouzový stav, bude třeba obnovit život v naší čtvrti a pokud možno jej vrátit do stavu, v jakém byl předtím. Praha 7 pod vedením PRAHA 7 SOBĚ se pro to snaží v rámci zákonných a rozpočtových možností městské části udělat vše, co je v jejich silách. Klíčová je pomoc těm, kteří utrpěli dvouměsíční výpadek v příjmech. Nájemci nebytových prostor patřících Praze 7 mohou využít odklad nájemného a poplatků až do konce roku. Na radnici Prahy 7 se mohou obrátit i další občané z Prahy 7, kteří se dostali v souvislosti s nouzovým stavem do existenčních potíží. Ti mohou čerpat podporu z humanitárního fondu. V agendách, v nichž Praha 7 nemůže pomoci finančně, může alespoň svým obyvatelům poskytovat potřebné informace. To se týká například zmatků kolem ošetřovného pro rodiče malých dětí. Každý z nás může podpořit živnostníky svými nákupy a také spropitným.

Je třeba mít na paměti, že ukončení nouzového stavu neznamená, že končí i pandemie a riziko nákazy koronavirem je definitivně pryč. I poté je na každém z nás, abychom dodržovali hygienické návyky, a pokud na sobě zpozorujeme příznaky nemoci, omezili kontakt s ostatními a konzultovali lékaře. ●

Hana Holubková, zastupitelka za PRAHA 7 SOBĚ

TOP 09 – STAN

Nouzový stav skončí 17. května a již od Velikonoce se postupně uvolňují nařízená restriktivní opatření. Městská část Praha 7 již na dubnovém jednání zastupitelstva a krátce po něm přijala několik opatření pro zmírnění dopadů. Humanitní fond je pro letošní rok navýšen o pět milionů korun a Rada MČ má zvýšené pravomoci pro rychlé schvalování bezúročných půjček občanům, kteří se dostanou do tíživé situace - například s placením nájmu za bydlení. MČ Praha 7 již nyní umožňuje dohodu o odkladu platby nájmu za nebytové prostory. MČ dále připravuje (a v době kdy článek vyjde, bude pravděpodobně již platit) deklaraci/závazek odpuštění až 80% nákladů za nájmy nebytových prostor, pokud tyto nájmy neuhradí Česká republika, z jejíhož nařízení vlády byla zcela zastavena činnost většiny provozoven podnikatelů (krom prodejců potravin, lékáren apod.). V rámci kultury v Praze 7 a neziskových organizací je možno přesunout čerpání grantů a jejich vykazování, původně určených na 1. pololetí tohoto roku, na druhé pololetí bez nutnosti jejich vrácení.

Dopad na místní podnikatele a živnostníky, zejména pokud zaměstnávají personál, však bude značný, protože oni nemají možnost své náklady odstránit ze dne na den, tak jako přišlo nařízení k uzavření provozoven.

Domníváme se, že stávající i chystaná opatření MČ jsou přiměřená a dopady budou značné i na vedlejší hospodářskou činnost naší MČ Praha 7, jejíž nezanedbatelné příjmy plynou právě z pronájmů nebytových prostor. Považujeme za rozumné, abychom břemeno nákladů nenechávali pouze na MČ a informovali o možnostech darů a příspěvků.

K úspěšnému zvládnutí následků můžeme přispět všichni, pokud se zamyslíme, kde, co a jak často nakupujeme a jak moc tím podporujeme místní podnikatele a kulturu. ●

Jiří Hejnic a Lukáš Tůma, zastupitelé TOP 09 – STAN

Z redakční pošty

Osvětlení na Řezáčově náměstí

Má poznámka se týká osvětlení v dlažbě parčíku na „Heřmaňáku“ neboli „plácku“ - tedy Řezáčově náměstí(čku), na které se již několik desetiletí dívám ze svého bytu. Nejprve osvětlení dlouho vůbec nefungovalo, po opravě bylo opět v provozu, a nyní sice svítí, ale pořád - ve dne v noci, a to opravdu velice ostře. Prosím o vysvětlení, komu to má vlastně sloužit. Obzvlášť v zimě, když jsou holé stromy, celý prostor v noci září, což spánku jak známo vůbec neprospívá, a ve dne je to zbytečné. Děkuji za váš názor.

Yvona Marková

Reakce radnice:

Světla na Řezáčově náměstí by měla sloužit především jako dekorativní prvek, tedy osvětlovat koruny stromů, a to jak v olistěném, tak

v bezlistém stavu. V nejbližší době proto dojde k časové regulaci tohoto osvětlení, a to pevným nastavením času rozsvícení a zhasnutí světél. V období od 1. 4. do 31. 10. budou světla svítit od 21 do 23 hodin, od 1. 11. do 31. 3. pak od 18 do 23 hodin.

Daniela Karasová, vedoucí oddělení péče o veřejný prostor

Nepořádek v tržnici

Hobulet čtu se zájmem, i když se jedná o oficiální PR radnice. V březnovém čísle uvádíte reakci pana Vyhnánka na článek týkající se tržnice. Chodím mnoho let nakupovat do haly 22 a jsem vděčná, že ještě funguje. Je prima, že pan Vyhnánek plánuje prodej v hale 22 nadále rozvíjet, ale chtěla bych ho vyzvat, aby se prošel v jejím okolí, zejména v části od vjezdu přes parkoviště k zadnímu vchodu do haly. Takový nepořádek, odpadky, špína, betonové kontejnery se zašlou zelení a plevelem, kam kolemjdoucí odhazují vše možné... A přitom by stačilo vše občas nechat zamést a to, co tam nepatří, odklidit. Situace je tam stejná již několik let, uklizeno je jen z přední strany haly. Těším se, až někdo z vedení radnice opravdu do haly 22 zavítá zadními dveřmi a zjistí, jak snadno by se dalo prodávání potravin zkultivovat.

A. Říšová

Reakce vedení tržnice:

Velice děkuji za Váš podnět. S tím, jak postupně proměňujeme podobu areálu, oprávněně rostou i nároky na údržbu, včetně úklidu. A bohužel jsme vždy trochu pozadu za realitou, proto jsou pro nás podobná upozornění velice cenná. Aktuálně se věnujeme vylepšení stavu vstupní chodby do H22 z parkoviště - byly osazeny nové automatické dveře, následovat bude vyklizení a výmalba chodby a k tomu, aby do ní prodejci neodkládali prázdné bedýnky a další věci, by měl posloužit koridor pro vynášení odpadů do uličky mezi halami 22 a 36, který zanedlouho otevřeme vpravo od vstupu do haly.

Michal Tošovský, kurátor Pražské tržnice

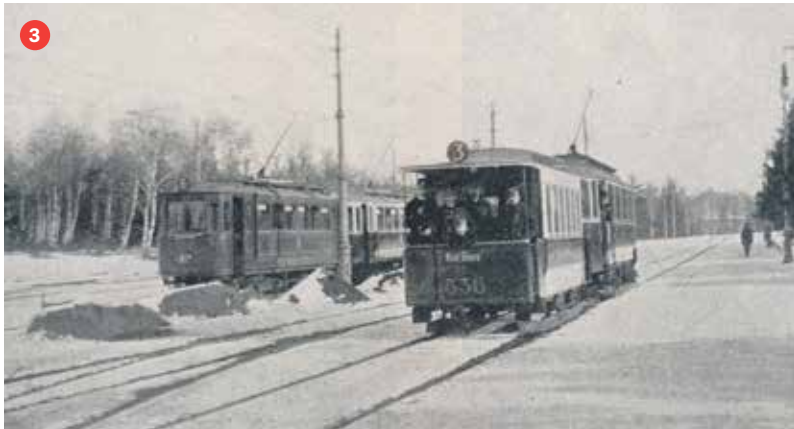
Řešíte nějaký problém? Napište nám do redakce na email: hobulet@praha7.cz. Těšíme se.

1

2

3

Po malé pauze se opět vracíme k našemu miniseriálu o pražské MHD. Zlatou érou rozvoje tramvají v metropoli bylo první desetiletí 20. století. Definitivně se prosazuje elektrina, pražská obec se všemožně snaží dostat všechny fungující, původně soukromé linky pod svá křídla, respektive do majetku své dceřiné firmy – Elektrických podniků královského hlavního města Prahy. Stavějí se nebo se alespoň projektují i další nové trasy. Jak se daří tramvajím v Praze 7?

Na Sedmičce fungovaly v létě 1900 už tři elektrifikované tratě. Nejstarší z nich byla trať z Letenských sadů k Místodržitelenskému letohrádku vedoucí Ovineckou ulicí, kvůli nezájmu cestujících ale postupně upadala. Na jaře 1900 se její majitel František Křížík neúspěšně snažil svůj ztrátový podnik prodat hlavnímu městu, v červnu téhož roku se pokusil oživit zájem zlevněním jízdenky z deseti na pět krejcarů. Skomírající trať vedoucí „odnikud nikam“ se ale zachránit nepodařilo. V pozdním létě 1903 je už nefungující trať likvidována – nejprve zmizela budova konečné stanice u Stromovky a poté i koleje.

Naopak druhá trať, vedoucí ze Stromovky na náměstí Republiky (tehdy Josefské), později prodloužená, respektive elektrifikovaná až na Vinohrady se od počátku provozu na podzim 1898 těšila velkému zájmu Pražanů. S úplně nejmladší „sedmičkovou“ linkou té doby, spojující Klárov a tehdejší holešovickou elektrárnu (tzv. Centrálu), to bylo složitější. Statistika počtu přepravených osob v prvních letech provozu jasně ukazuje, že zájem o přepravu zde byl znatelně nižší, například v září 1901 ji využilo osmkrát méně cestujících než linku do Stromovky. Tehdejší tisk měl o důvodech tohoto stavu jasno. Podle Národních listů sice představenstvo Elektrických podniků stále žehrá na nízké výnosy z této trati, ale na druhou stranu nedělá nic pro zlepšení tohoto stavu. Zmíněné noviny v dubnu 1903 doslova píší: „Výhybky na této trati rozděleny jsou tak nestejněoměrně (jednalo se o jednokolejnou trať – pozn. aut.) a neprakticky, že nelze dosíci pravidelného křížování, vozy na trati jsou jen ty nejhorší, personál pak jest tam buď přeložen z trestu, nebo se na obecnstvu učí.“ Zároveň Národní listy poukázaly na fakt, že zvláště v neděli nebo ve svátek míří stovky lidí do tehdy nově otevřeného divadla Uranie a počet vypravovaných vozů zcela nedostačuje množství zájemců o svezení. Na to nakonec vedení Elektrických podniků zareagovalo, v listopadu 1905 vznikla sto padesát metrů dlouhá odbočka ze zmíněné trati do ulice Štítného (dnes U Uranie) přímo k areálu divadla.

V té době už Prahou 7 „frčely“ i motorové tramvajové vozy na další lince. Její spuštění souviselo se stavbou provizorního dřevěného pilotového mostu přes ostrov Štvanice. Toto důležité spojení obou břehů Vltavy bylo dokončeno koncem roku 1900. Už při jeho stavbě se počítalo s vedením linky z nádraží Těšnov (honosná budova konečné stanice tzv. severozápadní dráhy ze sedmdesátých let 19. století byla zbořena v roce 1985) přes Štvanici, Bubenskou třídu, Veletržní (tehdy Rudolfovu) až k Bělského třídě. Před zahájením provozu prošel most za účasti komise složené ze zástupců říšského ministerstva železnic a elektrických podniků a pražského stavebního úřadu 5. října 1901 zatěžkávací zkouškou. Najelo na něj osm tramvajových vozů o celkové váze 96 tun. Měření ukázala maximum „prohnutí“ mostní konstrukce o 7-11 mm, což bylo vyhodnoceno jako uspokojivý výsledek. Ve čtvrtek 10. října 1901 ráno byla tedy nová trať předána k užívání veřejnosti.

Revizor v utajení

Kromě stavby nových tratí řešily Elektrické podniky i řadu záležitostí a problémů spojených

s každodenním provozem tramvají, především přepřihování vozů. Zatímco v některých evropských městech (Vídeň nebo Mnichov) bylo zcela zakázáno ve voze stát, v pražských tramvajích smělo cestovat osm stojících pasažérů. Dle dobových zpráv ale nebylo výjimkou, že se jich ve voze tísnilo až dvacet a dalších až patnáct osob stálo na přední i zadní plošině. V takto přeplněných vozech bylo skoro nemožné, aby přítomný konduktér (průvodčí) zkontroloval, respektive prodal jízdenky všem cestujícím. Tím samozřejmě vznikaly poměrně značné škody provozovateli tratí; novináři tehdy odhadovali, že až třetina cestujících jsou černí pasažéři. V roce 1904 jezdilo za běžného provozu na všech pražských linkách celkem 125 vozů. Rezervy ale existovaly, provozuschopných tramvají bylo zhruba o stovku víc. Provoz byl posílen například během tzv. májových slavností (jakási jarní verze Dušiček) v témže roce, kdy bylo na Olšanské hřbitovy a zpět potřeba tramvajemi dopravit dalších sto tisíc pasažérů.

S platností od 1. ledna 1905 vydaly Elektrické podniky nařízení o maximálním počtu pasažérů v každém voze. Za jeho dodržování byl na přední plošině odpovědný řidič, uvnitř vozu a na zadní plošině pak průvodčí. V případě, že by do tramvaje nastoupilo osob více než povolený počet, měl je řidič nebo průvodčí vykázat, a pokud by odmítaly, pak zavolat stráž. Uvedené opatření zvýšilo počet vozů na tratích, na některých tratích se zkrátily intervaly mezi jednotlivými spoji. Objevily se také obavy, že Elektrické podniky budou na novém nařízení ekonomicky trhat. Už první den platnosti nicméně ukázal, že to bylo zbytečné. Na Nový rok 1905 využilo tramvají o téměř dvacet tisíc lidí více než stejný den předcházejícího roku, což se také projeвило pozitivně na tržbách. Je docela pravděpodobné, že cestujících reálně tolik nepřibýlo, jen jich zkrátka podstatně více zaplatilo. Na druhou stranu mělo toto opatření i své kritiky – cestující ze zastávek blíže konečné si stěžovali, že vůz kolem nich často jen projede, přičemž se jen ozve konduktér hlásící „Obsazeno“.

Platné jízdenky kontrolovali v pražských tramvajích už tehdy revizoři. O tom, kolik chytli černých pasažérů, můžeme dnes jen spekulovat. K větší úspěšnosti v odhalování neplatících cestujících jim měla od listopadu 1904 vypomoci možnost pohybovat se po tramvajích v civilním oblečení. To bylo v podmínkách Rakouska-Uherska nezvyklé, uniforma totiž patřila k velice důležitým atributům téměř každého státního nebo obecního úředníka.

Horor u pivovaru

Asi nejdiskutovanějším aspektem tramvajové dopravy byla ale na počátku minulého století její bezpečnost. Hustota provozu na pražských silnicích byla samozřejmě s dnešní dobou naprosto nesrovnatelná. Tramvaje byly vlastně prvním závanem modernity v oblasti dopravy a trvalo mnoho let, než se s nimi Pražané sžili. Proto téměř nebylo dne, kdy by tisk nereferoval o kolizích tramvají s povozy nebo chodci. Elektrické podniky, respektive úřady se všemožně snažily počet nehod snížit. V tisku se také objevovaly články apelující na veřejnost, aby dbala opatrnosti, mezi doporučení patřila

např. zásada přecházet ulici až za vozem, nikoli před ním. V průběhu roku 1903 nařídilo ministerstvo železnic umístit na čelní část tramvajových vozů ochranné rámy, které měly zmírnit následky nehod. O tom, jak byly účinné, svědčí ironický komentář z tisku z listopadu 1903: „Ministerstvem železnic předepsané a nařízené ochranné rámy u motorových vozů elektrických drah způsobily už mnohá vážná neštěstí, neboť rámy nejen nikoho před neštěstím nezachránily, nýbrž naopak, když někoho pohltily, semkly jej a těžce, ba i smrtelně pomohly.“

Tragické nehody se nevyhnuly ani Praze 7. Jedna taková se odehrála 2. března 1905 na trati do holešovické Centrály. Za zastávkou „bubenský pivovar“, který stával zhruba v místech bývalého sídla Úřadu MČ, jela tramvaj řízená Emilem Ceznerem. Na silnici a tramvajovou trať zde byly doslova přilepeny nízké přízemní domky staré bubenské zastavby. Z jednoho z nich právě v momentě, kdy tu byla tramvaj, vyběhl čtyřletý syn zdejšího truhláře Antonín Drozda. Stačilo pár krůčků směrem do vozovky a neštěstí bylo na světě. Z popisu celé události, tak jak je přinesly Národní listy, mrazí i po více než století: „Matka nešťastného chlapce ještě do plotny přikládala, když z venčí slyšela poplach. Neblahé tušení se jí zmocnilo, že se synkovi něco stalo. Vyběhla z domu a v okamžiku se dověděla, že neštěstí opravdu se stalo. Všecka zoufalá uchopila do náruče část tělčka nešťastného hošíka – jeho nožičky přinesli jí později domů.“ Vše se seběhlo tak rychle, že ani pasažéři na přední plošině si ničeho nevšimli. Řidič Cezner se po nehodě zhroutil. Do vyšetření nehody byl suspendován, být evidentně nemohl tragédii nijak zabránit. Při průjezdu místem nehody jel odpovídající rychlostí a zvonil, jak mu ukládaly předpisy. To potvrdili i svědkové, kteří se v té chvíli pohybovali na ulici.

Tragická nehoda měla značný ohlas, na své nejbližší schůzi se jí zabýval i Občanský klub v Praze VII-Holešovicích (konzervativní politická strana – pozn. aut.), který apeloval na Elektrické podniky, aby zavedly účinnější bezpečnostní opatření. ●

1 Ústřední elektrická stanice královského hlavního města Prahy zvaná též Centrála v Praze 7. Zde se vyráběl elektrický proud mimo jiné pro provoz tramvají. Ve zdejších dílnách se opravovaly vozy, areál sloužil i jako vozovna.

2 Původní tramvajová vozovna ve Stromovce před první světovou válkou.

3 Tramvaje na cestě do vozovny v roce 1908. Na voze č. 536 (vpravo) je patrná tabulka s názvem konečné zastávky – Královská Obora.

Dluhy, exekuce a oddlužení v době koronaviru

Vládní opatření v souvislosti s koronavirem vedou u mnoha z nás k zásadnímu poklesu příjmu. I ti, kteří byli zvyklí na finanční polštář a bez potíží spláceli hypotéku, se ocitají v problémech. Vláda ale přijala řadu opatření, jež mají dopady krizového stavu zmírnit. Zde je malý průvodce.

Odklad splátek úvěrů

Možnost odložit splátky spotřebitelských i podnikatelských úvěrů začaly banky i nebankovní společnosti nabízet již krátce po přijímání prvních mimořádných opatření dobrovolně. Přesto se vláda rozhodla upravit splátkové moratorium i v zákoně, a přijala proto zákon č. 177/2020 Sb., o některých opatřeních v oblasti splácení úvěrů v souvislosti s pandemií Covid-19. Co přináší?

Předně je třeba říci, že zákon se vztahuje na úvěry, které byly sjednány a čerpány před 26. 3. 2020. Úlevy ale nelze uplatnit, pokud byl úvěrováný před tímto datem v prodlení delším než 30 dnů. Zákon také nedopadá na půjčky, jež poskytl nepodnikatel. Jako každý zákon, samozřejmě i tento má řadu výjimek, kde bych ale odkázal přímo na jeho § 3.

A v čem tedy úlevy spočívají? Zákon zavádí tzv. ochrannou lhůtu, která trvá do 31. 10., případně pokud úvěrováný chce, tak kratší dobu do 31. 7.

Co musíte udělat? Ochranná doba nezačne běžet automaticky. Musíte úvěvujícímu oznámit, že o ochrannou dobu žádáte, a začne běžet první den následujícího měsíce od doručení oznámení. Oznámení by mělo být písemné, ale úvěvující by měl umožnit podat oznámení i prostřednictvím internetu.

Dluhy se neodpouštějí, ani nesnižují. Jde o odklad splátek. Po dobu trvání ochranné doby tedy nemusíte platit jistinu ani úroky. Za tento odklad by úvěvující neměl účtovat žádné sankce, které by vyplývaly z původní smlouvy, samozřejmě by také nemělo dojít k předčasnému zesplatnění úvěru.

Zákon ale neznamená odpuštění dluhu, přímo však upravuje i to, že po dobu ochranné doby bude úvěr úročen. Využití ochranné doby tedy není zadarmo, dlužník si ho zaplatí v budoucnu - v případě úvěrů pro podnikatele ve výši sjednaného úroku. Pokud jde o úvěr spotřebitelský (nebyl určen na podnikání a nebrali jste si ho jako podnikatelé), je úrok upraven ve výši součtu 8 % a reposazby ČNB, která se za dobu trvání epidemie snížila postupně z 1,75 % na 0,25 %.

Dále platí novela zákona o spotřebitelském úvěru, jež limituje výši sankcí, které může věřitel požadovat v souvislosti s prodlením u splácení úvěru, jež je delší než 90 dnů. V takovém případě lze nově rovněž požadovat pouze úrok ve výši reposazby ČNB zvýšený o 8 %. Platí to i u smluv, které byly uzavřeny před nabytím účinnosti tohoto zákona.

A jak je to v případě, že jste reagovali ještě předtím, než vláda přijala uvedený zákon, a dohodli jste se třeba s bankou na rozložení splátek? Ani tak ale nejste schopni závazek plnit, protože se vaše situace dále zhoršila? Podle uvedeného zákona platí, že s rozbehem ochranné doby pozbývají ujednání o peněžitém dluhu, který by měl být splatný v ochranné době nebo později, právních účinků. Zjednodušeně řečeno, pokud se dodatečně rozhodnete využít ochranné doby podle zákona, přebije to i vaše ujednání s bankou.

V souvislosti se splácením dluhů je třeba připomenout i pravidlo přijaté v novém § 29 zákona č. 191/2020, o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, zkráceně zvaný „Lex Covid“. Podle něj platí, že prokáže-li dlužník, že mu omezení plynoucí z mimořádného opatření při epidemii znemožnilo nebo podstatně ztížilo včasné splacení peněžitého dluhu, lze po dlužníkovi po dobu jeho trvání požadovat sankce pro případ prodlení pouze do výše stanovené právním předpisem upravujícím úroky z prodlení (opět se jedná o částku součtu reposazby a 8 %). Tyto účinky pominou nejpozději 30. 6. 2020. Toto pravidlo půjde uplatnit na širší okruh případů včetně například půjček uzavřených mezi nepodnikateli. Vztáhnout půjde na prodlení, které nastalo po 12. 3. u smluv, jež byly uzavřeny před nabytím účinnosti zákona, tedy před 24. 4.

Úlevy v exekucích a v oddlužení

Lex Covid přinesl dočasné změny i do výkonu rozhodnutí a exekuci. Předně je do 30. 6. omezena možnost provádět exekuce či výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí. Až na výjimky by tedy nemělo docházet k návštěvám vykonavatelů exekutora v domácnostech dlužníků a zabavování věcí a k provádění dražeb. Dále rovněž do 30. 6. nesmí být prodána nemovitost, v níž má dlužník místo trvalého pobytu. I zde jsou výjimky, které se týkají vymáhání výživného nebo dluhů způsobených úmyslným trestným činem či vzníklých z újmy na zdraví.

Další změna se pak dotýká obstavení účtů v exekuci a výplaty části zabavených prostředků. Jestliže v běžném režimu lze žádat o jednorázovou výplatu dvojnásobku životního minima, tak podle tohoto zákona lze až do 31. 12. žádat o výplatu čtyřnásobku životního minima. Podobně jako u opatření souvisejícího s placením úvěrů, i zde se opatření použijí také na exekuce, které probíhaly před schválením zákona.

Lex Covid ale přinesl i trvalé změny. Jednou z nich je třeba zvýšení jistiny dluhu, kvůli němuž lze prodat nemovitost, ve které má dlužník trvalé bydliště, z 30 000 na 100 000 Kč.

Cestou, jak zmírnit dopady krize na průběh exekuce, je také podání návrhu na odklad exekuce právě s odkazem na dopady pandemie a přijatých opatření na příjmy dlužníka. Nejde o nějaký nový nástroj, možnost odložit exekuci v případech, kdy se dlužník dostane na přechodnou dobu bez svého zavinění do problémů, existuje řadu let. V praxi se využívala například v případech dlouhodobé hospitalizace dlužníka apod., v současné době je nicméně tento postup doporučován i ministerstvem spravedlnosti právě pro případy, kdy se dlužník ocitne v problémech v souvislosti s pandemií. Návrh se podává k exekutorovi, jenž exekuci vede, a vzor lze najít na stránkách www.justice.cz.

Lex Covid pamatuje i na úlevy těm, kteří jsou v procesu oddlužení a v důsledku výpadku příjmů nejsou schopni platit dle splátkového kalendáře. Jakékoli problémy se splácením v oddlužení je třeba především řešit co nejdříve s insolvenčním správcem. Podle zákona by výpadky příjmů neměly vést k zastavení procesu oddlužení. Nově má platit, že u toho, kdo zahájil insolvenční řízení před 1. 6. 2019 a kvůli dopadům pandemie by nebyl schopen zaplatit během pěti let minimálně 30 % dluhů, může soud na jeho návrh zohlednit nezaviněné dopady pandemie a přiznat i tak osvobození od placení zbytku dluhů, podobně jako je tomu v případě oddlužení, která již probíhají dle pravidel platných od června 2019.

Závěrem

Výše uvedené změny jsou v převážné většině dočasným řešením plošných problémů, jež lze v souvislosti s krizí očekávat. Pravděpodobně na ně ale budou navazovat další již dlouhodobější novely právních předpisů. Zatím stále převládá trend legislativních změn v prospěch dlužníků, stále silněji se ale ozývají i věřitelé, pro něž se některé pohledávky stávají prakticky nevymahatelnými. Kritika je slyšet i ve vztahu k opatřením, která jsme shrnuli v tomto článku, a je otázka, pokud dojde k jejich napadení u Ústavního soudu, zda před ním obstojí zejména s ohledem na zákaz zpětné účinnosti právních norem či s ohledem na průběh legislativního procesu, v němž byly přijaty. Na nejistotu si ale bohužel budeme muset zvykat asi stále více ve všech oblastech našeho života.

Text – Mgr. Jan Vobořil, Ph.D. Článek vznikl v rámci projektu Bezplatná advokátní pomoc a osvěta pro seniory ve věci dluhů, exekucí a udržitelnosti bydlení a zaměstnání podpořeného Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR.

Nová radnice Sedmičky je jednou ze 192 staveb, které usilují o Českou cenu architektury.

Koronavirový klid využili správci areálu Výstaviště k intenzivní práci. Výsledkem je nový gastro pavilon, veřejné grily, sportoviště, revitalizovaná zeleň i veřejné plochy. V plánu je rekonstrukce bývalé restaurace Bohemia, Křížíkových pavilonů nebo divadla Spirála.

Radnice vyhlásila dotační program na podporu paliativní péče. Dotace jsou určeny pro nestátní organizace, které pro občany z Prahy 7 zajišťují péči formou lůžkového nebo mobilního hospicu.

Praha 7 si připomněla 75. výročí Pražského povstání a konce 2. světové války.

Facebookový projekt Shops of Letná Ilony Laužanské, o které jsme psali v lednovém Hobuletu, získal již i svou webovou podobu www.shopsofletna.cz.

Covid-19 se probojoval i do muzea. Národní technické muzeum oznámilo, že mezi své exponáty brzy zařadí artefakty, jež souvisejí s nemocí Covid-19, například plicní ventilátor CoroVent, který vyvinuli na ČVUT. Záchranáři, kteří se s koronavírem utkali v první linii, budou mít navíc vstupné do NTM zdarma.

Nově otevřené centrum v hale 40 Pražské tržnice H40 nabízí zajímavý program pro děti i dospělé.

V Zoo Praha se opět oslavovalo. 9. května se tam krátce před druhou hodinou ranní narodilo druhé sluně a opět holčička.

Revitalizaci okolí stanice metra Nádraží Holešovice může provést Dopravní podnik podle původního plánu - tedy založením společného podniku ve formě akciové společnosti se soukromou firmou Nové Holešovice Development, která patří developerským společnostem Karlín Group a Ungelt Group. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže totiž zamítl rozklad skupiny CPI Radovana Vítka. Více jsme o této záležitosti psali v Hyde Parku v únoru 2020.

Zatím neznámý pachatel vykradl Kulturně-komunitní centrum ART na Letné.

Praha a Brno chtějí posílit pravomoc obcí pro regulaci sdílených kol a koloběžek. Potřebují k tomu novelu zastaralého silničního zákona.

Psalo se před 110 lety (Národní listy, 3. 6. 1910)

Upozornění majitelům elektrického zařízení v Praze VII. Neznámý dosud zlomyslník otvírá v domech na třídě Belcrediově a Bělského (Milady Horákové a Dukelských hrdinů - pozn. aut.) a v ulicích přilehlých svévolně domovní skříňky elektrického zařízení a vypíná v nich vypínače. V jednom případě dokonce pachatel uřízl vedení, spojující skříňku s domovní instalací. Strážnice elektrických podniků byla nucena v poslední době v osmnácti podobných příkladech zakročit. Ježto by majitelům elektrických zařízení mohla z jednání tohoto i citelná škoda vzejít, bylo by záhodno, aby i sami zostrili dozor na domovní skříňky a přispěli tak k dopadení pachatele.

Abychom stihli Hobuleť vytisknout, musí mít uzávěrku už v polovině měsíce. Proto na této stránce mohou chybět některé zprávy, které by si zveřejnění také zasloužily.

V areálu ZŠ T. G. Masaryka najdete novou bustu Františka Soukala - čtrnáctiletého chlapce zabitého během pražského povstání. V Holešovicích žil u svých prarodičů a hned první den povstání vyrazil pomáhat do ulic. Působil jako spojka u obránců barikády na Trojském mostě, 7. května byl však smrtelně raněn střepinou z granátu.

Tak trochu přípravy na kuličkový turnaj s obrovskými koulemi připomínala jáma, která se propadla na Letenské pláni. Magistrát místo oplotil, zasypal a oblast prověřil georadarem. Podle dosavadních průzkumů jde o starou jáмку, která na pláni v minulosti vznikla při stavbě.

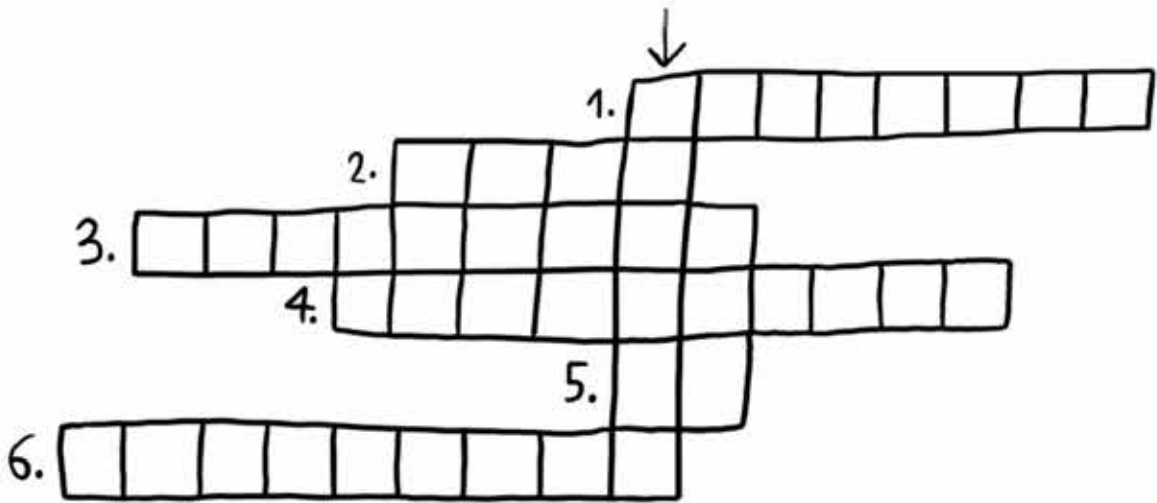
Ústavní soud odmítl stížnost Prahy 7 na omezení zasedání zastupitelstev v rámci koronavirových opatření vlády. Dle soudu trvalo sporné opatření jen 14 dní, případný zásah do práva na samosprávu tedy platil krátce. Poté se podmínky pro konání zastupitelstev výrazně liberalizovaly.

Za 850 tisíc korun se vydrazil obraz nazvaný Virus 0420 (anticovid) od Jana Kalába. On-line charitativní aukci uspořádaly Galerie Kodl a holešovická Trafo Gallery, kde bylo dílo vystavené. Výtěžek získá pět neziskových organizací včetně Pečovatelského centra Praha 7.

Výduch z tunelu Blanka nedaleko Sparty se proměnil v umělecké dílo. Do realizace své Eccentric Gravity čili Výstřední gravitace zapojil umělec Federico Díaz celý tým odborníků i robota.

Ilustrace – David Böhml
tiskovka: makov

Čas zmrzlin a výletů
Když vyplníš tajenku, zjistíš, jakou příchut' si objednává Květa na obrázku.
Jakou nejzajímavější chuť jsi ochutnal/a?
Které z míst, kam se dá jít na procházku, není v Praze 7?

1. Jak se říká kyvadlu na Letné? 2. Jak se jmenuje památník na nádraží Bubny?
3. Jak se jmenuje park, ve kterém je planetárium? 4. Jak se jmenuje zahrada plná zvířat?
5. Jaká je zkratka největší budovy Národní galerie? 6. Jak se jmenuje nejznámější pražská rozhledna?

Pravidelné poradny osobně
Pravidelné poradny pro seniory a pečující a poradna pro otázky bydlení obnovují svůj provoz. Více informací o poradnách naleznete na webu radnice.
Poradna pro seniory – úterý a čtvrtek od 9 do 12 hodin
Poradna pro pečující – středa od 9 do 11 hodin
Dělnická 44
Poradna pro otázky bydlení – 25. června od 14 do 17 hodin
Radnice U Průhonu 38, místnost č. 2.10
www.praha7.cz

Pracovní příležitost
Pro nově vznikající Lesní mateřskou školu v Praze 7 hledáme pedagogické i nepedagogické pracovníky. Nástup srpen/září 2020. Blíží informace na: fzsumelecka@seznam.cz.

Volné pozice v Poliklinice Prahy 7
Poliklinika Prahy 7 hledá pro nový projekt poskytování zdravotní a sociální péče v komunitě geriatra (nebo lékaře s probíhající atestací na geriatrii) na částečný úvazek a další profese multidisciplinárního zdravotně-sociálního týmu pracovníků na poloviční úvazek – fyzioterapeut, ergoterapeut, zdravotní sestra a také metodik/koordinátor aktivit projektu směřující k rozvoji kvalitní péče o seniory a osoby s komplexními zdravotními obtížemi (např. po těžkých úrazech, cévních mozkových příhodách, s chronickým onemocněním apod.) na území Prahy 7. Nabízíme zajímavou práci v přátelském kolektivu, možnost podílet se na rozvoji moderní péče o seniory, dobré platové ohodnocení a klasické benefity (5 týdnů dovolené, sick days, volno na vzdělávací akce, zahraniční stáž, flexibilní pracovní doba atd.). Více informací najdete na <https://www.poliklinikaprahy7.cz/volnepozice/>. Případně kontaktujte ředitelku polikliniky Mgr. Marcelu Janečkovou na tel.: 777 689 546 nebo na emailu: reditel@pp7.cz.

Pomoc obětem domácího násilí
Život v karanténě zhoršil situaci obětí domácího násilí. První měsíc nouzového stavu přinesl zvýšení počtu kontaktů na Lince pomoci obětem kriminality a domácího násilí s číslem 116 006. V době od 16. března do 16. dubna se na linku obrátilo celkem 672 volajících. Oproti stejnému období v minulém roce došlo k nárůstu poptávky po poskytovaných službách, a to o 42 %. Oběti, které zažívají domácí násilí, potřebují zejména rychlou pomoc a podporu a ta spočívá především v získání informací o tom, co dělat v případě nebezpečí či napadení, zajištění bezpečného bydlení, bezpečnostního plánu, právní, sociální a psychické podpory a pomoci.
Kam se obrátit pro pomoc:
Linka obětem kriminality a domácího násilí – tel.: 116 006
SOS linka ROSA – tel.: 602 246 102 (Po–Pá 9–18 hod.)
Linka důvěry Senior – tel.: 800 157 157
Bílý kruh bezpečí – nepřetržitá telefonická linka pro pomoc obětem domácího násilí – tel.: 251 511 313
RIAPS – nonstop telefonická linka – tel.: 222 586 768
ACORUS – tel.: 283 892 772

Diakonie ČCE – Středisko křesťanské pomoci v Praze – tel.: 222 520 589
www.domacinasili.cz

Kontejnery na oleje a tuky
Na šesti stanovištích v Praze 7 najdete nově třídící nádoby na jedlé oleje a tuky. Cílem je minimalizovat riziko, že potravinářské oleje a tuky z domácností skončí v odpadních vodách. Tuk totiž v kanalizačním potrubí ztuhne a blokuje jeho průchodnost. Do určených kontejnerů vhazujte prosím použité oleje a tuky pouze v uzavíratelných plastových nádobách, např. PET lahvích – nikdy je nevylévejte přímo do kontejnerů. V případě hojného využívání kontejnerů plánuje radnice počty sběrných míst rozšířit. Svoz bude probíhat 1x měsíčně či dle potřeby. V případě přeplnění nebo lehkého znečištění volejte na tel.: 770 104 933. Při úniku oleje ve větším množství pak kontaktujte hasiče na lince 150. Děkujeme, že třídíte.

Čechova 310/1
U Letenského sadu 1296/10
Šternberkova 1350/16
Ortenovo nám. 1494/14
Tusarova 1316/17
Přístavní 1079/29
www.praha7.cz

Staré spotřebiče patří do muzea
Do konce prosince se můžete zapojit do celorepublikového projektu s názvem Máte doma muzejní kousek?, který připravil kolektivní systém Elektrowin ve spolupráci s Národním technickým muzeem. Pokud máte doma spotřebič, který byste rádi věnovali do sbírky Národního technického muzea, stačí udělat pár jednoduchých věcí. Vyfoťte jej, doplňte jeho popis - odhadované stáří, stav, dochované příslušenství, případně další informace (manuál, návod, prodejní doklad, apod.) a zašlete emailem do 31. prosince na adresu muzejni.kousek@elektrowin.cz. Odměna pro vybrané kousky vás nemine. www.elektrowin.cz/muzejnikousek.html
www.ntm.cz

Velkoobjemové kontejnery	vždy 16–20 hodin
Letohradská × U Letenského sadu	1. 6., 7. 7. 2020
Šimáčkova proti domu č. 8	1. 6. 2020
Čechova × Nad Královskou oborou	2. 6., 7. 7. 2020
Osadní × Dělnická	2. 6., 27. 7. 2020
U Vody × Jankovcova	8. 6. 2020
Za Papírnou	8. 6., 20. 7. 2020
U Průhonu × Na Manínách	9. 6., 20. 7. 2020
U Studánky 22 × Mališská	9. 6. 2020
Jana Zajíce × U Sparty	15. 6. 2020
Ortenovo nám. × U Pergamenky 7	15. 6. 2020
Tusarova 5	16. 6., 13. 7. 2020
U Městských domů × Poupětova	16. 6. 2020
Pplk. Sochora proti domu č. 14	22. 6., 27. 7. 2020
Tusarova 52	22. 6. 2020

Velkoobjemový kontejner nemůže být přistaven, pokud jsou na jeho stanovišti předčasně odloženy například objemné kusy nábytku a jiný nepořádek. Je vždy nutné vynášet a odkládat věci k odvozu až v době, kdy je kontejner zaparkován na svém místě. Kontejnery jsou přistavovány vždy od 16 do 20 hodin. Pokud v tomto čase dojde k naplnění nádoby, je přistaven další prázdný kontejner.

Odpad je možné odevzdat i ve sběrných dvorech a ve stabilních sběrnách nebezpečných odpadů. Ve Sběrném dvoru hl. m. Prahy, Voctářova (pod Libeňským mostem), Praha 8, tel.: 731 909 653, provozní doba: Po–Pá 8.30–17 hodin, přijímají všechny druhy odpadů.

Aktuální informace o přistavení VOK:
www.praha7.cz/temata/odpad/velkoobjemove-kontejnery

Hobulet

6/2020

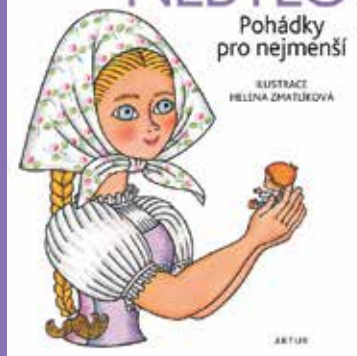
Hobulet – periodický tisk územního samosprávného celku
Vydává Úřad městské části Praha 7, U Průhonu 1338/38, IČ: 00063754
Evidenční číslo MK ČR: E 12070, vychází 11 × ročně

Šéfredaktorka Ing. Klára Janickí, hobulet@praha7.cz, 220 144 142.
Inzerce Petra López, lopezp@praha7.cz, 220 144 185.
Redakce Natalie Kolláriková, kollarikovan@praha7.cz, 220 144 253. Uzávěrka vždy 10. dne v měsíci, nevyžádané rukopisy se nevracejí, za věcnou správnost odpovídají autoři a inzerenti. Zasláním příspěvku nevzniká nárok na jeho otištění.
Redakční rada Mgr. Tomáš Bartovský, PhDr. Richard Biegel. Ph.D., Mgr. Hana Holubkovová, Ing. Klára Janickí, Jana Jebavá, Iveta Lysoňková, Jan Svoboda, Bc. Sylva Svobodová, Ing. Jiří Štěpán, Martin Tománek, Bc. Lukáš Tůma
Grafická úprava a sazba Petr Bosák, Robert Jansa, Adam Macháček (20YY Designers) **Ilustrace na obálce** Martin Groch
Tisk Mafra, a. s. **Distribuce** Česká pošta, s. p. **Náklad** 30 000 výtisků
Hobulet 6/2020, vydán 25. 5. 2020 v Praze 7.

Stránka pro cizince je realizována v rámci projektu MČ Praha 7 Podpora integrace cizinců na území MČ Praha 7 v roce 2020, který finančně podporuje Ministerstvo vnitra ČR.

Božena Němcová **BYLO NEBYLO**
Pohádky pro nejmenší
ILUSTRACE HELENA ZMATLÍKOVÁ

www.artur.cz

Bohatá nabídka
dětských knížek
s ilustracemi
Heleny Zmatlíkové
a více než
150 svazků
divadelní
edice D

SLEVA
na všechny knihy a e-knihy!

25 %

GRADA

V NÁKUPNÍM KOŠÍKU NA WWW.GRADA.CZ
ZADEJTE KÓD **SOUSED**

BURZA #4

KULTURNÍ ZAHŘÁDKA
SEZÓNA 2020 ZAHÁJENA!

PO-SO 10:00-00:00
U HLAVNÍHO VCHODU DO PRAŽSKÉ TRŽNICE

LETNÍ PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY
Praha 7 - Holešovice

**Sportovní hala
Královka**
Nad Královskou oborou
1080/51, Praha 7

www.sportjoy.cz | info@sportjoy.cz | +420 777 851 655
www.kidsjoy.cz | info@kidsjoy.cz | +420 777 851 655

Zakázková výroba
kožené galanterie,
brašnářství, opravy

FI-JI

Janovského 31, Praha 7
www.fi-ji.cz
777 64 88 72

**HLEDÁTE NOVÉHO
GYNEKOLOGA,
GYNEKOLOŽKU?**

V Lékařském domě Praha 7 přijímáme nové pacientky. Nabízíme moderní prostředí a vstřícný přístup, pod jednou střechou s mnoha specialisty a lékárnou.

MUDr. Zdeněk Vrtiška | MUDr. Radka Gregorová

Lékařský dům Praha 7, a.s.
Janovského 48 Praha 7
tel.: 242 426 423 | 731 503 122
gynekologie@ld.cz | www.ld.cz

LETNÍ ZAHŘÁDKA NA RADAVĚ
2020 PONDĚLÍ - NEDĚLE 14-22 HOD.

Pilsner Urquell

BOWLING RADAVA
www.radava.cz
Tel.: 233 101 211, Milady Horákové 37, 170 00 Praha 7

V hlavě!

Altíkův příměstský
tábor pro děti
od 8 do 12 let

Kde:
Invalidovna
Sokolovská 136/24
Praha 8 - Karlín

Kdy: **24.-28. srpna**
Za kolik: **2400 Kč**

Více informací a přihlášku
najdete na www.studioaltik.cz

MØST
NÁPOJE/BEVERAGES

**Pivo
Limo
Cider**

10%
na
nápoj

PPLR SOCHORA 436/3
PRAHA 7-HOLEŠOVICE /
PO - PA 16:00 - 23:00
SO - NE 18:00 - 23:00
WWW.MØST.CZ

**OBCHOD
PLNÝ
DESIGNU**

KOMUNARDŮ 32 PRAHA 7

KONSEPTI
WWW.KONSEPTI.COM

Přijďte na obědové menu,
domácí cheesecake,
čerstvý sendvič nebo na
NEkyselou kávu a mnoho
dalšího do kavárny
v budově nové radnice
U Práhonu 38

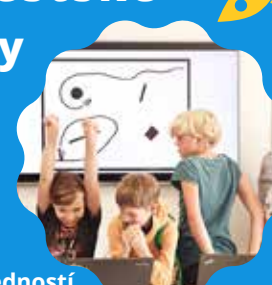
**KAFE
NA SEDMIČCE**

Po a St 7:30 – 18:00
Út a Čt 7:30 – 15:00
Pá 7:30 – 14:00
Těšíme se na vás,
Tým Kafe na Sedmičce

**ZMRZLINU ČI LIMONÁDU
ZDARMA**

Pro holky
a kluky
7-14 let

**Letní příměstské
tábory**

Hala 40,
Pražská tržnice

✓ Týden plný programování, zábavy,
kreativity, nových zkušeností a dovedností.
✓ Programování, roboti a virtuální realita; Grafika,
fotografie a film; Programování s mobily a další.

makeittoday.cz

LTEC.cz

PRODEJ A SERVIS VÝPOČETNÍ TECHNIKY

- servis na provozovně i u Vás
- návrh, realizace a správa sítí
- čištění notebooků
- elektrovizory
- kamerové systémy
- montáže EZS (stříbrný partner Jablotron)

ESET GOLD partner
- registrovaný DELL partner
- G Suite a Office 365 reseller

Již 20 let s Vámi...

LTEC.CZ s.r.o., Strojnická 9, 170 00 Praha 7 - Holešovice
TEL.: 283 872 564, Ltec@Ltec.cz, www.Ltec.cz

OSMINKA ZDARMA
inzerce pro firmy, podnikatele a další
organizace z Prahy 7

Všem firmám, podnikatelům, živnostníkům a dalším organizacím, které mají sídlo či provozovnu v Praze 7, nabízíme jako formu podpory v současné obtížné době inzerce do Hobuletu ve formátu 1/8 zdarma. Společně to zvládneme!

Nabídka osminky zdarma platí do konce roku 2020.
Kontaktní osobou je Petra López z oddělení komunikace
Praha 7, e-mail: LopezP@praha7.cz, tel.: 773 006 787.
Více informací naleznete v Ceníku a Pravidlech
uveřejňování inzerce na webu: www.praha7.cz/inzerce.

PRAHA 7
PRAHA7.CZ

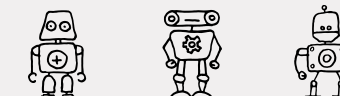
JATKA78 & FRIENDS
LETNÍ SCÉNA

CIRK LA PUTYKA
AMERIKÁNKA
BRATŘI V TRICKU
A MNOHO DALŠÍCH!

8/6 – 31/7 · JATKA78

knihobot.cz

Nejjednodušší způsob, jak prodat knihy.

Dukelských hrdinů 359/21,
Praha 7 Holešovice

H40 PROSTOR PRO VŠECHNY GENERACE

NOVÝ KOMUNITNÍ PROSTOR V PRAŽSKÉ TRŽNICI

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY ČERVENEC - SRPEN 2020

VÝTVARNÉ A MONTESSORI DÍLNY JEŠTĚ V ČERVNU 2020

Kontakt: Veronika – 728 444 728, e-mail: prostor@h40.cz www.h40.cz

ČIŠTÍRNA ODĚVŮ A VĚCÍ KOŽENÝCH

ČIŠTĚNÍ ODĚVŮ
PRANÍ PRÁDLA
ČIŠTĚNÍ KŮŽÍ

ROYAL CLEAN
čistírna oděvů a věcí kožených

10% SLEVA
Platí do 31.8.2020

Milady Horákové 44
170 00, Praha 7
PO - PÁ 7:00 - 18:30
www.royalclean.cz

HOLEŠOVICKÉ TRHY

MÁME OTEVŘENO
pondělí - pátek 08:00 - 17:00
sobota 08:00 - 14:00

Nakupujte čerstvé potraviny od pěstitelů a maloobchodníků.

www.prazska-trznice.cz

SPECIALISTA NEJEN NA STÁČENÉ NÁPOJE

STOC.TO

ROZVOZ 24/7

PIVO, VÍNO NEALKO LOKÁLNÍ ZBOŽÍ

Vinárna / Bar: Jana Zajíce 36, Praha 7, u Stromovky
Výdejní místa: Jana Zajíce 36, Bermanova 11, Bezová 1
eshop: www.stoc.to, info@stoc.to, tel: 731 786 286
www.instagram.com/stoc.to www.facebook.com/100c.to

Individuální rozvozy po celé Praze a dodání kurýrem po ČR

Frankie's

PIZZA & BURGER

+420 604 274 896
Milady Horákové 70

frankies-letna.cz
@frankiespraha

! ŽALUZIE, ROLETY, SÍTĚ !

ZAMĚŘENÍ - PORADENSTVÍ - DODÁVKY
MONTÁŽE - OPRAVY
30 let zkušeností na trhu

ŽALUZIE - ROLETY - SÍTĚ PROTI HMYZU
STÍNĚNÍ A SÍTĚ NA STŘEŠNÍ OKNA
GARNÝŽE - PLISÉ - MŘÍŽE - ROLOVACÍ A SEKČNÍ VRATA

Helios - K
U Výstaviště 21,
170 00, Praha 7

Telefon: +420 602 266 612

Quickwash
samoobslužná prádelna • laundromat

Quickwash Strossmayerák
Quickwash Chodov
www.quickwash.cz

20% SLEVA NA ČIŠTÍRNU

Máte prádlo, které nemůžete prát?
I tak ho přineste k nám.
Zařídíme jeho vyčištění a navíc od nás dostanete 20% slevu.

Více informací u obsluhy. Tato akce platí v prádelnách Quickwash Strossmayerák Po-Ne 8-20 a Quickwash Chodov Po-Ne 9-21. 20% slevu na čistírnu lze využít od 1.5. do 30.6.2020. Tuto slevu nelze kombinovat s jinými akcemi a slevami.

Nabízíme semináře online i klasické, viz www.timing.cz

Asertivita pro každodenní použití: Víme, OČ MI JDE? Umím naslouchat? Umím říci NE?

Autentická veřejná komunikace: Navodit zdravé toky informací v didaktickém, uměleckém či politickém kontextu.

Interní směrnice – a jak na to: Teorie & praxe & metodika. Přínosy a úskalí interních směrnic (norem).

Jak přežít současnou situaci – seminář s psychologem: Jak na stres? Jak s časem, jak se starat o sebe a své blízké.

Jak si vylepšit Powerpoint i svůj projev: Základy prezentační grafiky; co je přínosné, a co nikoli; myšlenkové mapy Prezi.

Prevence a zvládání rizik pro naše úkoly a cíle: Jak: řídit procesy, zavádět změny, motivovat zaměstnance, vést týmy.

Délka výuky: 4 hodiny, nedohodne-li se jinak.
Kontakt: kurzytiming@seznam.cz, 603554535, 604102815

MUSTANG-YOU

Zapůjčení Amerických Legend
FORD MUSTANG
Pro rezidenty Prahy 7 sleva 55%

web: mustangforyou.cz
tel: 733604146

~~8490,-~~
3820,-

www.ipcc.cz

WEB

rychlý do týdne či na míru
od 7 900 Kč

vytvoříme stránky pro Vaši firmu
sleva 20% pro firmy, podnikatele, živnostníky a další organizace, které mají sídlo či provozovnu na Praze 7

Máte dotaz? Kontaktujte nás na:
obchod@ipcc.cz +420 777 093 088

Nové vaflové bistro

WAFFLOVE
Waffles & Coffee

Komunardů 38, 170 00 Praha 7
tel.: +420 605 946 674
e-mail: bistro@wafflove.cz
www.wafflove.cz

@wafflovecz #MojeSladkéMísto wafflovecz

ZKUŠEBNA NOVÉ SÍTĚ

Osadní 26 – Holešovice
Pište na zkusebna@novasit.cz

Prostor pro vaše projekty

STROMOSKOP

PECE O STROMY - STROMOLEZENÍ, KONZULTACE, KACENÍ, FREZOVÁNÍ PAREZU
WWW.STROMOSKOP.CZ

INFINIT
HOLEŠOVICE

POZNEJTE UMĚNÍ RELAXACE

www.holesovice.infinet.cz

Avantgarda

**UPCYKLACE
SECOND HAND
RECYKLACE**

Milady Horákové 25 - ve dvoře
fb: @Avantgarda25
e-shop: www.avantgarda.net

STARŠÍ ODĚVY A DOPLŇKY ZDE DOSTÁVAJÍ POTŘEBNOU PÉČI, ABY MOHLY SLOUŽIT DÁL. STAČÍ JE JEN OBLÉKNOUT A JÍT!

Jsmo grafické designové studio, které rádo pomůže nastartovat business nejen firmám na Praze 7.

yellow shapes
www.yshapes.cz

Z Z Z Z Z Z Z Z Z Z

Základní umělecká škola, Praha 7, Šimáčkova 16

vám nabízí vzdělávání
v následujících oborech

Přijímací zkoušky 2020–2021

17.–19. 6. 2020

10.00–12.00, 13.00–18.00

Pro více informací sledujte naše stránky
www.zuss.cz/prijimaci-zkousky
tel. 220 875 863
e-mail: info@zuss.cz

Z Z Z Z Z Z Z Z Z Z Š

Hudební obor

Individuální i skupinová výuka
hry na nástroje

klavír, varhany, cembalo, akordeon,
zobcová a příčná flétna, hoboj,
klarinet, saxofon, fagot, trubka, pozoun,
lesní roh, housle, violoncello,
kontrabas, harfa, kytara, cimbál, bicí

Výuka sólového a komorního zpěvu

Teoreticko-praktická výuka

hudební nauka, jazzová interpretace,
základy skladby

Výuka sborového zpěvu

dětský a komorní sbor RADOST
PRAHA, chlapecký a mužský
sbor PUERI GAUDENTES

Výtvarný obor

Základní výtvarné techniky
kresba, grafika, malba,
prostorová tvorba, objektová
a akční tvorba, enkaustika,
mozaika

Taneční obor

Taneční průprava, kreativní pohyb
současné taneční techniky,
základy klasického tance,
scénická praxe

Literárně-dramatický obor

Divadlo a literatura
dramatická průprava, dramatika
a slovesnost, přednes prózy
a poezie

inzerce

Rezervujte si u nás své léky kdykoliv.

REZERVACI MŮŽETE PROVÉST ONLINE.

www.pharmacentrum.cz/cs/rezervace-leku/lekarna-holesovice

Lékárna PHARMACENTRUM Holešovice
Plynární 10, Praha 7, Po–Čt 8–18 h, Pá 8–17 h

Rezervovat můžete i na tel.: 227 777 699

Lékárna
MEDICON Pharmacentrum

www.pharmacentrum.cz

EKOŠKOLKA ROZÁRKA

Děti v Rozárce tráví hodně času venku za každého počasí, zároveň u nás najdou zázemí rodinného domu se zahradou. Zkoumáme přírodu kolem nás, slavíme společně tradiční svátky, nechybí prostor pro vlastní tempo a zdravé jídlo. Jsme akreditovaná mateřská škola pro děti od 2 – 7 let. Zápisy probíhají po celý rok dle kapacity. Těšíme se na vás.

Chcete se dozvědět více? Ozvěte se na email: petra.charvatova@podhoubi.cz • tel. 774 448 123 • Pod Havránkou 12/2, Praha 7 – Troja • www.podhoubi.cz

U NÁS MAJÍ DĚTI
ČAS VYRŮST.

Váš partner v oblasti výškových prací z Prahy 7

ABSA
HOROLEZCI

Čištění okapů
Ochranné hroty a sítě proti ptactvu
Opravy střech a klempířské práce
Opravy a nátěry fasád

Doprava a návrh řešení zdarma

www.absa.cz info@absa.cz 736 689 006

V Příměstské tábory na Letné

- Pestrobarevný program po celé léto
- Každý týden jiné dobrodružství, každý den nové zážitky
- V ateliéru, galerii nebo v lese
- Pod vedením profesionálních animátorů, ilustrátorů a umělců
- Úzké skupiny 10 dětí ve věku 6–14 let
- Sourozenecké a jiné slevy

www.vzletna.cz

Nejlepší
prázdniny
v Praze

ŠPALETOVÁ A KASTLOVÁ OKNA

VČETNĚ DOKUMENTACE A VYŘÍZENÍ ZÁVAZNÉHO
STANOVISKA OD PAMÁTKÁŘŮ.

Vzorková prodejna Roháčova 11, Praha 3

www.oknacreative.cz

+420 777 874 899 info@oknacreative.cz

Přijmeme nového
kolegu či kolegyni
do zavedené kanceláře v Praze 7

Dělnická 54, Ing. Iveta Tomšová
itomsova@obchod.rsts.cz • Tel.: 777 666 652

Raiffeisen
STAVEBNÍ SPOŘITELNA

SE STAROSTOU NA STŘEŠE

Zveme vás na Den otevřených dveří nové radnice Prahy 7 a neformální setkání se starostou Janem Čížinským a dalšími radními Prahy 7 na střešní terase.

ve středu 10. 6.
16.00 – 18.00 Den otevřených dveří nové radnice
18.00 – 20.00 Se starostou na střeše

Radnice Prahy 7 (U Průhonu 38)

Přijďte si prohlédnout novou radnici Prahy 7, setkat se se starostou a dalšími radními, zeptat se na vše, co vás zajímá, a zároveň se pokochat unikátním výhledem na Holešovice.

Těšíme se na vás!

PRAHA
7

PRAHA7.CZ

inzerce

**Dobré, zdravé a přírodní
potraviny koupíte
v e-shopu Ošatka.cz**

Sleva 10 %

**Získejte slevu 10 %. Zadejte v košíku
kód voucheru „Hobulet“.**

Sleva 10 % neplatí na již zlevněné zboží a zboží v akci. Akce je platná do 31. 7. 2020.

Nejbližší výdejní místo:

Ošatka Holešovice, Plynární 10, Praha 7

**Vyrazte ven
připraveni**

**Doplňky stravy
pro vás výhodněji**

- **GS Betakaroten s měsíčkem**
(více druhů)
- **GS Superky Antibio**
- **GS Vitamin C1000 + šípky**
(více druhů)
- **GS Superky probiotika**
(více druhů)

GS Vitamin C: Vitamin C podporuje imunitu, GS Superky: Selen podporuje imunitu,
GS Betakaroten: Biotin přispívá k udržení zdravé pokožky, vlasů, nehtů a zraku.

SLEVA 10 %

**na vybrané doplňky stravy od společnosti
Green-Swan Pharmaceuticals**

Platnost akce je od 1. 6. do 30. 6. 2020 nebo do vyprodání zásob.

Lékárna
MEDICON Pharmacentrum

Lékárna
PHARMACENTRUM Holešovice
Plynární 10, Praha 7
Po-Čt 8-18 h, Pá 8-17 h

PŘÍMĚSTSKÝ

sportovní

T X B O R

na Výstavišti

**LETNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR S VELKÝM MNOŽSTVÍM
VENKOVNÍCH SPORTOVIŠŤ PRO VŠECHNY DĚTI VE
VĚKU 5-12 LET, KTERÉ JSOU RÁDY V POHYBU.**

**ZAČÍNÁME
6. ČERVENCE**

celé prázdniny každý týden
po-pá od 7:00 do 17:00 hod.

SPORTY

Badminton, lezení, in-line, baseball, bike,
parkur, tenis, fotbal, plavání a spoustu dalších.
Součástí je testování pohybových předpokla-
dů a schopností dětí.

CENA | 3 190 Kč/týden

Tábor se koná ve spolupráci se sportovníkempy.com.
Více info a přihlášky na vystavistepraha.eu/primestskytabor.

**SPORTOVNÍ
KEMPY.com**

**VÝSTAVIŠTĚ
PRAHA**